

Gledališče tudi sinonim za turizem?

POLJANKA DOLHAR

Ljubljana se ponaša z zelo raznoliko gledališko ponudbo, zato bi lahko vabilo Ljubljančanom, naj obiščejo Trst - mesto gledališč, izzvenelo nekoliko smešno. V resnici pa je včerajšnja skupna predstavitev Slovenskega stalnega gledališča in Stalnega gledališča Furlanije Julijske krajine v ljubljanski Mestni hiši izzvenela predvsem kot izraz velikega prijateljstva, ki vlada med Trstom in Ljubljano. In ker si dobri prijatelji običajno radi izmenjujejo obiske, ne čudi, da si župana Roberto Cosolini in Zoran Jankovič želita, da bi se njuni someščani pogosteje obiskovali in srečevali. Zakaj ne, tudi v tržaških gledaliških dvoranh.

Kajti če je res, da imajo ljubljanski gledalci doma na voljo bogato izbiro predstav, je prav tako res, da jim lahko tržaški stalni gledališči marsikaj ponudita. Slovensko stalno gledališče se že desetletja, tudi ko slovensko-italijansko prijateljstvo ni bilo »modno«, trudi, da bi bilo most med italijansko in slovensko kulturo: v njegovem repertoarju je tudi letos delo sodobnega italijanskega avtorja, ki bo tako prvič uprizorjeno v slovenskem jeziku, vse njegove predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi in torej dostopne tudi italijanskemu občinstvu. Stalno gledališče FJK-II Rossetti pa daleč naokrog slovi po tem, da v svoji dvorani Generali gosti najslovičnejše svetovne muzikale, uveljavljene italijanske pevce in plešalce. Danes so časi taki, da je bil za njegovega predsednika imenovan tržaški Slovenec in da se v Ljubljani predstavlja s priložnostno zgibanko v slovenskem jeziku.

Iz predstavljenega je bilo očitno, da je lahko ponudba tržaških gledališč zanimiva tudi za ljubljansko in širše slovensko občinstvo. Kar posledično pomeni, da lahko gledališče postane razlog za obisk Trsta, tako kot so predvsem glasbeni dogodki že dalj časa razlog, zaradi katerega se marsikateri Tržančan zapelje v Ljubljano. Kultura torej kot sinonim za turizem. Da bi bil binom še uspešnejši, pa najbrž potrebuje pomoč turističnih operaterjev, gostincev, lastnikov turističnih kmetij in hotelov. Potrebuje turistične pakete, v katerih bi ob italijanski in slovenski kulturi, predstavili tudi italijansko in slovensko kulinariko, enologijo, gostoljubnost. Zakaj ne bi na primer ogleda gledališke predstave povezali z obiskom restavracije, ki ponuja jedilnik Okusov Krasa?

Kajti čas, ko se bomo lahko na ljubljanski koncert ali tržaško predstavo zapeljali z vlakom ...in se še isti večer z njim vrnili tudi domov, je videti še zelo daleč.

LJUBLJANA - V Mestni hiši predstavili Slovensko stalno gledališče in Stalno gledališče FJK

Ljubljano in Trst naj zbliža kultura

Ob prisotnosti županov Roberta Cosolinija in Zorana Jankoviča

LJUBLJANA - V znamenju prijateljstva, ki že nekaj časa zaznamuje odnose na relaciji Trst-Ljubljana. V prepričanju, da lahko kultura zbliža tu živeča naroda in pripomore k turistični promociji »dveh najlepših mest na svetu«.

V tem duhu je v ljubljanski Mestni hiši včeraj potekala predstavitev Slovenskega stalnega gledališča in Stalnega gledališča Furlanije Julijske krajine. Ob vodstvih obeh gledališč sta jo oblikovala župana obeh mest, Roberto Cosolini in Zoran Jankovič.

Prijetna novost včerajšnje predstavitve, ki je potekala pod geslom Dobrodošli v Trstu, mestu gledališč, je tako potrdila dobre odnose, ki sta jih vzpostavila oba župana in njuno željo, da bi obe mesti in njune prebivalce zbliževala predvsem kultura.

Na 3. strani

GORICA - Na procesu o smrti 85 delavcev, ki so vdihovali azbest

Trinajst obsojenih

GORICA - Goriški sodnik Matteo Trotta je včeraj obsodil na zaporno kazen trinajst bivših vodilnih funkcionarjev tržaške ladjedelnice Italcantieri (danes Fincantieri), ki so jim sodili zaradi smrti 85 delavcev, umrlih za posledicami vdihovanja azbesta. Sodnik je potrdil, da so osumljeni krivi nenamerne uboja in povzročitve telesnih poškodb. Na najvišjo kazen - sedem let in šest mesecev - je bil obsojen Vittorio Fanfani, brat nekdanjega predsednika italijanske vlade Amintoreja Fanfanija.

Na 12. strani

ITALIJA - Protesti Priebkejev pogreb prekinjen

RIM - Člani konservativne Bratovščine svetega Pija X. so se včeraj v kraju Albano Laziale blizu Rima nameravali posloviti od nacističnega vojnega zločinca Ericha Priebkeja, ki je umrl minuli teden v starosti 100 let. Pogreb so pripravili kljub protestom antifasistov in poskusom tamkajšnjega župana, da bi ga preprečili. A pogreb so morali naposled prekiniti, saj so protesti postali vse ostrejši. Prišlo je tudi do spopadov med protestniki in neonacisti. Policija je pridržala dve osebi.

Na 20. strani

ITALIJA - Vlada sprejela osnutek, ki bo zdaj romal v parlament

Stabilizacijski zakon za izhod iz najhujše povojne recesije

RIM - Italijanska vlada je sinoči sprejela osnutek stabilizacijskega zakona za leto 2014. Kot so na tiskovni konferenci med sejo povedali predsednik vlade Enrico Letta, podpredsednik Angelino Alfano, obrambni minister Mario Mauro in gospodarski minister Fabrizio Saccomanni (na sliki), naj bi zakon pomembno prispeval k oživitvi italijanskega gospodarstva, zdesetkanega od najhujše recesije po drugi svetovni vojni, vendar ob spoštovanju obvez v okviru EU glede sanacije javnih računov. Osnutek predvideva davčno razbremenitev družin, dela in podjetij, javnega zdravstva pa naj ne bi prizadeli rezi, kot se je zadnje dni govorilo.

Na 11. strani

Slovenske komercialne
televizije nevidne

Na 3. strani

Raziskali Timavo
v jami Labodnici

Na 8. strani

Tržaški in tržiški
muslimani praznovali
kurbanski bajram

Na 6. in 13. strani

Skulptura si zasluži
pozornost dežele

Na 13. strani

ČEDAD - Predsednik videmske pokrajine v pogovoru za Novi Matajur

Za Fontaninija slovenska manjšina dobro zaščiten

ČEDAD – Reforma krajevnih uprav, vprašanje priseljencev, zaščita jezikovnih manjšin in vprašanje dijaškega doma (kolidža) v Špetru. To so le nekatere izmed tem, ki jih je obravnaval predsednik Pokrajine Videm Pietro Fontanini (Severna liga) v dolgem intervjuju, v katerem je odgovarjal na vprašanja odgovornega urednika Novega Matajura Mihe Obita.

Fontanini, ki je bil v svoji dolgi politični karieri tudi parlamentarec in predsednik Dežele Furlanije Julijske krajine, je na čelu Pokrajine Videm že od leta 2008, letos spomladi pa je že v prvem krogu slavil na pokrajinskih volitvah. Z morebitno ukinitvijo Pokrajin se ne strinja, češ da to ne bi privelo do nobenega prihranka, zavzema pa se za združitev Pordenona, Vidma in Gorice v eno samo pokrajino ter ustanovitev metropolitanskega mesta Trst.

Kar zadeva slovensko manjšino, trdi, da je dobro zaščiten. Priznava, da so Slovenci sestavni del stvarnosti videmske pokrajine in obžaluje, da ne pozna slovenskega jezika, podaja pa tudi svoj pogled v zvezi z rezijansčino. V intervjuju za Novi Matajur pa predsednik Fontanini tudi potrjuje nameri Pokrajine, da se odpoje upravljanju

Pietro Fontanini

NM

in uporabljanju dijaškega doma z avda Pavla Diakona v Špetru. S stavbo, ki je last Občine Špeter, se bo morala torej v bodoče ukvarjati uprava špeterskega župana Manzinija.

Kot je znano, se starši in učno ter neučno osebje špeterske dvojezične šole, ki je že tri leta brez svojega sedeža, že dolgo zavzemajo za to, da bi se šola preselila v dijaški dom. Že zdaj je namreč jasno, da na starem sedežu v Ažlinski ulici, katerega obnova še

Palača Belgrado v Vidmu, sedež pokrajinske uprave

NM

vedno ni stekla, ne bo dovolj prostora za vse, saj je število otrok medtem še dodatno naraslo. Na podlagi strokovne študije, ki so jo opravili izvedenci, bi bila nasprotno preureditev dijaškega doma hitrejša in bi omogočila prihranek v višini osemsto tisoč evrov (za obnovo starega sedeža sta predvidena dva milijona evrov). V preurejenem dijaškem domu bi bilo dovolj prostora za vrtec in osnovno šolo, nižja srednja šola pa bi, kot je že itak

predvidela občinska uprava, delila prostore z italijansko nižjo srednjo šolo Alighieri. Špeterska občinska uprava doslej možnosti selitve dvojezične šole v prostore kolidža nikoli ni vzela v poštev, zdaj ko se mu Pokrajina odpoveduje, pa bi bilo vredno o tem predlogu resno razmisliti.

Pogovor z videmskim pokrajinskim predsednikom Fontaninijem je v celoti objavljen na spletni strani Novega Matajura (www.novimatajur.it) (NM)

LJUBLJANA - Po več kot leto dni trajajoči preiskavi

Slovenski policisti razbili še eno mednarodno tolpo prekupčevalcev mamil

LJUBLJANA - Policisti so v okviru mednarodne preiskave prijeli 12 slovenskih državljanov, starih med 25 in 50 let, osumljenih sodelovanja v mednarodni mamilarski združbi, zasegli pa so več kot deset kilogramov droge. Nekaj aretacij je bilo tudi v tujini, direktor Uprave kriminalistične policije Marjan Fank pa napoveduje, da bodo aktivnosti še sledile. Preiskavo, ki je trajala več kot leto dni, so začeli celjski kriminalisti, tudi večina slovenskih osumljencev izvira s tega območja, je pojasnil Fank. Nato pa se je izkazalo, da njihovo delovanje sega onkraj meja. Največ so slovenski policisti po njegovih besedah sodelovali z nizozemskimi in angleškimi kolegi, od koder so izvirali dobavitelji in kupci drog, pa tudi s kolegi iz držav, po katerih je droga potovala, med drugim Italijo in Nemčijo. Skupno so bili v preiskavo vpleteni preiskovalci osmih držav.

Združba je trgovala s kokainom in amfetamini, samo v ponedeljkovi akciji so v Veliki Britaniji zasegli tolikšno količino droge, da bi na tamkajšnjem trgu dosegla vrednost milijon evrov. Slovenski državljani so organizirali prevoz droge, je povedal Fank, tržišča, kamor je bila droga namenjena, pa so bila različna, en del je bil celo tudi v Sloveniji. Delovanje združbe je bilo usklajeno, vloga slovenskih državljanov pa ni bila ravno vodilna, a vseeno pomembna, ugotavlja policija. Seveda je bila vloga slovenskih državljanov na domačem tržišču drugačna, pravi Fank. Zagotovo pa se osumljenim ne bo očitalo le ponedeljkovih zaslug, temveč tudi ostala kazniva dejanja, ki so jih odkrili med preiskavo, v kateri so uporabljali tudi prikrite preiskovalne ukrepe.

Razbitje mednarodne mamilarske združbe je samo zadnje v vrsti odmevnejših preiskav, v katerih je sodelovala tudi slovenska policija. Število kaznivih dejanj nepravilne proizvodnje in prometa z drogami, ki spadajo v okvir organizirane kriminalitete, sicer zadnja leta narašča, kaže policijska statistika.

Leta 2007 so policisti zaznali 145 kaznivih dejanj proizvodnje in prometa z drogami, za katera so bile odgovorne organizirane kriminalne združbe.

Očiten padec pa je sledil leta 2008, ko so policisti našli le 52 takih kaznivih dejanj. A že leto kasneje, torej 2009, je bil porast skokovit – kar 271 tovrstnih kaznivih dejanj. Na policiji so v svojem letnem poročilu za leto 2009 kot razlog izpostavili več proaktivnega dela policije, ki je tisto leto ob sodelovanju kolegov iz tujine zaključila več preiskav zoper mamilarske združbe.

Leto kasneje je znova sledil padec v statistiki, omenjenih kaznivih dejanj so našli 184. Po letu 2010 pa primeri kaznivih

dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z drogami samo še naraščajo. Leta 2011 so jih našli 231, lani pa že 292. Statistika za prvo polovico 2013 kaže, da bo tudi tokrat številka višja od leta pred tem. Do konca junija so na policiji namreč našli 217 kaznivih dejanj, v istem obdobju lani 168, predlani pa 111.

Po besedah profesorja na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru Bojana Dobovška to, da je policija v zadnjih letih v Sloveniji razbila kar nekaj kriminalnih skupin, na trgovino s prepovedanimi snovmi ni bistveno vplivalo, saj »je pri kriminalnih organizacijah tako, da jih je vedno več in kakor hitro onemogočite eno, vskoči druga«. Samo pri nas denimo de-

lujejo albanska, srbska, črnogorska, ruska, italijanska pa tudi druge kriminalne združbe, je dejal za STA.

Tega, da se je v zadnjih treh letih po statistiki policije zelo povečalo število odkritih kaznivih dejanj trgovanja z drogo, pri katerih sodelujejo kriminalne združbe, Dobovšek ne pripisuje temu, da bi se tovrstni kriminalni bistveno povečal. Po njegovem je treba slednje na eni strani pripisati dejstvu, da se je policija bolje izobrazila in povezala z drugimi policijami, na drugi strani pa dejstvu, da je tovrstne kriminalne poti in transakcije vedno težje skriti. Ob vsaki trgovini z drogo se pojavljajo tudi različne finančne transakcije, ki jih je vse lažje odkrivati, pravi. (STA)

CELOVEC - Med 21. oktobrom in 2. novembrom

30. Primorski dnevi

CELOVEC/TRST/GORICA - Med 21. oktobrom in 2. novembrom 2013 bodo na Koroškem potekali že 30. Primorski dnevi. Zvrstilo se bo kar dovozem prireditev, le-te pa segajo od razstave, prek politične okrogle mize, branja in predstavitev publikacij, lutkovne, otroške in odrasle gledališke predstave, maše z glasbo tržaških skladateljev tja do srečanja glasbenih šol.

Kulturna izmenjava med Primorsko in Koroško sega nazaj v prva poveljna leta. Leta 1983 pa je dobila novo kvaliteto, ko so predstavniki Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici, Slovenske prosvete iz Trsta in Krščanske kulturne zveze iz Celovca na srečanju v Ukvahten sklenili vsakoletno kulturno izmenjavo, izmenično na Primorskem in na Koroškem. Letos se torej praznuje jubilej primorskih in koroških kulturnih dnevo – 30 let neprekinjene kulturne izmenjave med Koroško in Primorsko.

Poleg Gorice in Trsta so letos vključili tudi Ukve in Režijo. V teku enega tedna gostujejo posamezniki in skupine pri sosedih in pokažejo prerez svojega kulturnega delovanja. To so pevski nastopi, nastopi instrumentalnih skupin, srečanja glasbenih šol, gledališke in lutkovne predstave, likovne raz-

stave in predstavitve tiska, literarna branja, filmski večeri, pripovedovanja živih prič o usodnih življenjskih obdobjih ipd. Vključena so nadalje srečanja mladinskih in političnih organizacij, kjer razpravljajo o aktualnih vprašanjih kot npr. samostojnem nastopanju na volitvah, o odnosih med narodno manjšino in večinskim narodom, gospodarskih problemih zamejstva, idr.

16. Primorski dnevi na Koroškem se bodo začeli v ponedeljek, 21. oktober 2013, 18.00, z otvoritvijo razstave Ivana Žerjela v prostorih Zveze Bank v Celovcu. V torek, 22. oktobra se nadaljujejo z okroglo mizo na temo „Zastopnost manjšin v javnopravnih telesih in manjšinska politika“ z vidnimi političnimi predstavniki koroških in primorskih Slovencev.

V sredo, 23. oktobra bo avtor knjige ODHOD David Bandelj najprej bral na Višji šoli v Št. Petru, nato bo ob 11.00 uri predstavitev publikacij v Tischlerjevi dvorani v Celovcu (svoje knjige bodo predstavili avtorji iz Trsta, Gorice in Režije).

V četrtek, 24. 10. bo lutkovna predstava „Štirje fantje muzikantje“ v Tischlerjevi dvorani v Celovcu, za celovške šole in otroške vrtece.

V petek, 25. 10. 2013 pa mladinska gledališka predstava »Heidi« v Stari pošti na Zilji – ker vedno lutkovne in gledališke predstave ponujamo za Podjuno in Rož, smo se tokrat odločili za Ziljo. Predstava bo na Ziljski Bistirici, obiskale jo bodo okoliške ljudske šole.

Prvič bo letos zbor iz Primorske sooblikoval tudi enega od tradicionalnih koncertov „Dober večer, sosed“ in sicer 26. oktobra v Dobri vasi. Pri koncertu bo sodeloval MoPZ iz Štmarvra pri Gorici.

V nedeljo, 27. oktobra bodo na svoj račun prišli ljubitelji sakralne glasbe – v cerkvi Marije Pomagaj bo sv. maša z glasbo tržaških skladateljev. Nastopa: Mešani cerkveni pevski zbor sv. Jernej z Opčin pri Trstu.

V ponedeljek, 28. oktobra 2013, bo v Tischlerjevi dvorani v Celovcu Srečanje glasbenih šol - na ta srečanja Glasbene šole iz Gorice, Trsta in Celovca vsako leto pošljejo svoje najboljše učence – torej se nam tudi tokrat obeta vrhunski koncert.

Primorski dnevi se bodo zaključili v soboto, 2. novembra, z gledališko predstavo „Umor v vili Ruong« (Achille Campanile) v farnem domu v Selah.

Jelačin in Orbanič v sežanski knjižnici

SEŽANA-V Kosovelovi knjižnici v Sežani bodo ta konec tedna gostili dva pomembna gosta, ki bosta predstavila svoje knjige. V četrtek, 17. oktobra, ob 18. uri bo gost priznani primorski humorist Andrej Jelačin iz Kopra, po rodu sicer iz Senožeč. Predstavil bo svojo knjigo Vse moje ljubezni -Spomini Tonija Karjole. Dogodek bosta zakonca Jelačin – Marija Paravan Jelačin in Andrej Jelačin, obogatila z uprizoritvijo humoreske iz avtorjeve bogatega humorističnega pisanja. Naslednjega dne, 18. oktobra, prav tako ob 18. uri pa bo svojo strokovno monografijo z naslovom Razvoj elektrovleke na Primorskem in v Sloveniji predstavil pisec številnih knjig in znanstvenih ter strokovnih člankov, dober poznavalec elektro vleke, dr. Josip Orbanič iz Divače. Z avtorjem se bo pogovarjal novinar Tomo Šajn. (OK)

Srečanje z Borisom Pahorjem ob stoletnici

SEŽANA-V Kosovelovemu domu v Sežani pripravljajo za nedeljo, 20. oktobra, ob 20. uri srečanje z Borisom Pahorjem ob njegovi 100-letnici rojstva in predstavitev knjige Tatjane Rojc »Tako sem živel, stoletje Borisa Pahorja«. Z avtorjem se bosta na prireditvi, ki jo organizirajo v sodelovanju s Kosovelovo knjižnico, pogovarjala Tatjana Rojc in Zdravko Duša, ki bosta tudi predstavila knjigo, ki je izšla pri Cankarjevi založbi v Ljubljani. Program povezuje dramski igralec Rafael Vončina. Knjigo si bo mogoče tega dne tudi kupiti, avtor pa jo bo podpisoval. Prost vstop. Brezplačne vstopnice si zainteresirani zagotovijo pri blagajni Kosovelovega doma Sežana. (OK)

V petek nočni pohod na Nanos ob polni luni

Izpred gostilne Nanos v Razdrtem bo v petek 18. 10. ob 20. uri krenil tradicionalni pohod na Nanos ob polni luni. Ščip bo sicer v soboto, dan po pohodu. Pohod bo ob vsakem vremenu, zato je potrebna primerna oprema in obleka (primerni čevlji, palice, lučka, če bo potrebno rokavice, kapa, ustrezna oblačila, goreteks, windstopper, opremo je treba prilagoditi trenutnim razmeram). Pričakuje se primerna kondicija in izkušnje s hojo v hribe in po strmini.

LJUBLJANA - V Mestni hiši predstavili ponudbo dveh tržaških stalnih gledališč

Vabilo v Trst, mesto gledališč in »podvojenih emocij«

Župana Cosolini in Janković, levo pogled na polno Rdečo dvorano Mestne hiše

NIKO ROVAN (MOL)

SLOVENSKA TV Mrknile komercialne televizije

TRST - V ponedeljek so slovenski komercialni televizijski programi v večjem delu zamejstva izginili z malih ekranov. Pop TV, Kanal A, Golica in druge televizije so tu pa tam še vidne, na tržaškem in goriškem mestnem območju v glavnem ne, v okolici Trsta pa se slika zelo razlikuje od vasi do vasi ali celo od sosedo do sosedo. Pri Banih se recimo dogaja, da nekateri še vedno dobro sprejemajo omenjene televizijske programe, ki so samo 50 metrov stran od njih skrajno moteni. Kakorkoli že, slovenska televizijska ponudba je od tega tedna precej obubožana in ni znano, ali se bo splošna slika v doglednem času izboljšala.

Vse to se dogaja, ker so se slovenske komercialne televizije v ponedeljek kot napovedano preselile z multipleksa A na multipleks C - prvega upravlja nacionalna RTV Slovenija, drugega pa norveška družba Norkring. Ministrstvo za šolstvo se je za spremembo odločilo že pred časom, za časa prejšnje vlade. RTVS namreč prosto razpolaga s kapacitetami svojega multipleksa (digitalnega kanala, v katerem je prostor za devet televizijskih programov). Komercialni programi so zdaj združeni na t. i. komercialnem omrežju, problem pa je, da je pokritost omrežja multipleksa C manjša. Po podatkih RTV Slovenija je pokritost na državni ravni 96-odstotna, medtem ko je pokritost (njenega) multipleksa A 99,9-odstotna. »To pomeni, da bo od danes naprej okoli tri odstotke oz. 18.000 gospodinjstev izgubilo dostop do komercialnih kanalov prek hišnih oz. strešnih anten,« je opozorila RTV Slovenija.

Če je pokritost v Sloveniji zdaj slabša, je v zamejstvu porazna. Pri RTVS so povedali, da multipleks C oddaja na kanalu 22, ki ga močno motijo italijanski oddajniki. Sprejem multipleksa C je v velikem delu Primorske nemogoč, na italijanski strani pa toliko bolj. Kdor tega še ni naredil, naj ponovno nastavi sprejemnik (navodila so na spletni strani www.rtvsl.si/dvbt), nato pa ni rečeno, da se bodo slovenski komercialni programi spet pojavili. (af)

LJUBLJANA - Bili so časi, ko so bila tudi gledališča sredstvo za merjenje moči med italijansko in slovensko skupnostjo v Trstu. Časi, ko je zgodovina vsaj delno ločevala Slovensko stalno gledališče in Stalno gledališče Furlanije Julijske krajine, danes pa so ti časi za nami. Danes lahko gledališči in njuna jezika (slovenski in italijanski) delujeta drug z drugim in več samo živita drug ob drugem. Danes je čas zrel za skupne pobude, kot je bila včerajšnja prva skupna predstavitev v slovenski prestolnici, ki želi v tržaške dvorane privabiti tudi ljubljansko občinstvo. A tudi za načrtovanje ambicioznejših projektov, na primer skupne večjezične produkcije ob skorajšnji stoletnici prve svetovne vojne.

Tako razmišljata Maja Lapornik in Miloš Budin, predsednika obeh državnih stalnih gledališč, ki delujeta v Trstu. V Ljubljani ju je včeraj spremljal tržaški župan Roberto Cosolini, gostil pa njegov kolega Zoran Janković. Prijetna novost včerajšnje predstavitve je tako potrdila dobre odnose, ki sta jih vzpostavila župana in njuno željo, da bi obe mesti in njune prebivalce zblíževala predvsem kultura.

V ljubljanski Mestni hiši se je zbralo veliko ljudi, med katerimi sta izstopali ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel ter veleposlanica Republike Italije v Sloveniji Rossella Franchini Sherifis; posebna zahvala obeh predsednikov gledališč je šla ravno veleposlanici, ki si je aktivno prizadevala za včerajšnje srečanje in ga tudi vključila v teden italijanskega jezika in kulture. Posebnega pozdrava pa je bil deležen Jannis Kounellis, grški umetnik, ki v teh dneh odlično pooseblja bližino obeh mest: ob veliki razstavi, ki je na ogled v nekdanji ribarnici na tržaškem nabrežju, bo danes odprl še razstavo v Mestni galeriji Ljubljana.

Uvodna beseda je pripadla županoma. Cosolini je spomnil, da sta z Jankovićem pred poldrugim letom začela tesneje sodelovati na kulturnem področju: v Trstu so predstavili Festival Ljubljana, v Ljubljani gostili tržaško gledališče Verdi. Smisel včerajšnje predstavitve je bil torej ponovno spodbuditi sodelovanje med tržaško in ljubljansko skupnostjo, jima omogočiti, da uživata v skupni kulturni ponudbi. Veliko Tržčanov že ceni ljubljansko kulturno življenje, naša želja je, da bi se tudi Ljubljanci in ostali prebivalci Slovenije seznanili z delovanjem naših dveh stalnih gledališč, je dejal Cosolini, ki tako kot »prijatelj Zoran« verjame, da predstavlja turizem odlično priložnost za razvoj obeh mest. Obljubil je, da bosta sodelovanje nadgradila in okrepila.

Tudi Janković je imel za Cosolinija same lepe besede. Dejal je, da je tržaški župan ena tistih oseb, ki od prvega trenutka postanejo prijatelji. »Ne rečem, da sva za-

ljubljeni, gotovo pa se ceniva in spoštujeva.« Župani morajo verjeti v svoje mesto, biti skoraj malo noro zaljubljeni vanje, meni Janković, a jim tudi zagotoviti pogoje za vrhunsko kulturno ponudbo, s katero se lahko predstavijo tudi na tujem. Ljubljancane je povabil, da obiščejo gledališko predstavo v Trstu, se spotoma naučijo svežega morskega zraka, ki ga v prestolnici večkrat pogrešajo ... in se seveda vrnejo v Ljubljano. V eno od dveh najlepših mest na svetu, kot jo je s Trstom označil Cosolini.

Sezono sta na kratko predstavila umetniška koordinatorka SSG Diana Koloini in organizacijski direktor gledališča Rossetti Stefano Curti. Slednji se je omejil na dogodke, ki so zanimivi tudi za gledalce, ki ne obvladajo italijanščine, in so jih v ta namen opisali v priložnostni slovenski brošuri. Dejal je, da je za gledališče Rossetti včerajšnji dan zgodovinski, saj predstavlja zaključek večletnega procesa, s katerim so skušali gledališču, ki je bilo izrazito lokalno

obarvano, dati mednarodni pridih. Meje, ki so predolgo stale tudi v naših glavah, so končno padle, je prepričan Curti in Ljubljancane povabil, naj si v Rossettiju ogledajo Čarobno piščal v režiji Petra Brooka, koncert italijanskega džez glasbenika Raphaela Gualazzija in pianista Ludovica Einaudija, predstavo Blam!, muzikala Cats in Thriller, nastop plesalke Eleonore Abbagnato ...

Diana Koloini je spomnila, da SSG že dolgo deluje kot most med italijanskim in slovenskim svetom. Domač igralski ansambel bo pod geslom Sledi srca letos postavil na oder štiri produkcije, med katerimi bodo kar tri slovenske praiizvedbe. Kdor se želi seznaniti s sodobnim italijanskim dramatikom, si bo v Trstu lahko ogledal enodejanki Spira Scimoneja Dvorišče in Koli v režiji domačina Marka Sosiča. Na malem odru bo zaživela tudi japonska eksotika (Pet modernih nô dram Yukia Mishime), na velikem pa delo sodobne britanske avtorice Nine Raine (Plemena) in neuničljivi

klasik - Striček Vanja v režiji Ivice Buljana. Spomnila je, da predvidevajo različni abonmajski sklopi gostovanja številnih slovenskih gledališč; njihove predstave so v Trstu opremljene z italijanskimi nadnapisi in torej dostopne italijansko govorečemu občinstvu. Kdor se bo odločil za obisk SSG, si bo lahko na primer ogledal tudi rimsko plesno predstavo Contemporary tango in električne sugestije Electric City.

Predstavitve, ki je potekala pod geslom Dobrodošli v Trstu, mestu gledališč, je vodila vodja oddelka za kulturo ljubljanske občine Mateja Demšič, v slovenščino oziroma italijanščino pa jo je tolmačila Devana Jovan. Zaključil jo je direktor Festivala Ljubljana Darko Brlek in poskrbel za presenečenje: obema županoma je predlagal, da bi otvoritev prihodnjega, 62. Festivala Ljubljana, potekala v Trstu. Če bo vse steklo po načrtih, bomo 30. junija 2014 v Trstu prisluhnili Orfovi Carmini burani v izvedbi ljubljanske Filharmonije. (pd)

ŠPETER - V soboto čistilna akcija

Mladi Benečani bodo očistili table, ki so jih popackali mazači

ŠPETER - Skupina »Mladi Benečani« organizira v soboto, 19. oktobra, čistilno akcijo, da bi očistili vse cestne table v čedajski okolici in v Nadiških dolinah, ki so jih pomazali mazači. Čistil-

ni pohod se bo začel ob 10. uri pred bivšo dvojezično šolo v Špetru.

Skupino Mladi Benečani sestavljajo v glavnem mladi iz Benečije, ki pa se jim lahko v znamenju prijateljstva in

sožitja pridružijo tudi drugi. Prav zato, da bi poudarili ti dve vrednoti, namestavajo pobudniki čistilne akcije, očistiti vse table, ki so bile tarče vandalov, ne glede na jezik pomazanih napisov.

ULICA GINNASTICA - Zgodaj zjutraj umrl 48-letni Eligio Montenesi, Poletov hokejist s Padrič

Motor pod tovornjak, nesreča s smrtnim izidom

V Trstu je včeraj v jutranji prometni nesreči izgubil življenje 48-letni Eligio Montenesi, podjetnik po rodu s Padrič. Malo pred 7. uro se je vozil po mestu z motornim kolesom, ko ga je v ovinku med ulicama Rossetti in Ginnastica usodno stisnil tovornjak.

Po navedbah tržaške občinske policije je do nesreče prišlo ob 6.55. Montenesi se je s svojim motorjem KTM 750 vzpenjal po Ulici Rossetti, vzporedno s tovornjakom znamke Iveco iz Veneta. Obe vozili sta na Ulici Ginnastica zavili desno proti Ulici Carducci in Goldonijevemu trgu. V samem ovinku pa voznik tovornjaka (50-letni M. R.) očitno ni opazil motorista, ki je vozil na njegovi desni. Tovornjak se je z desnim bokom dotaknil motorja in ga za nekaj metrov povlekel s sabo po Ulici Ginnastica. Motorist in motorno kolo sta se znašla pod težkim vozilom - šofer se je ustavil, za Montenesija pa ni bilo pomoči. Služba 118 mu ni mogla pomagati.

Tovornjak je stisnil in povozil motorno kolo na vogalu med ulicama Rossetti in Ginnastica

KROMA

ELIGIO MONTENESI

ti, psihološko pomoč je nudila prizadetemu vozniku tovornjaka. Z nesrečo se ukvarja občinska policija, na prizorišču je seveda prisel tudi sodni zdravnik. Po nesreči je v jutranji prometni konici nastal zastoj.

Eligio Montenesi je bil italijansko govoreč Padričar, ki se je rodil leta 1965. Po poroki se je preselil v Gropado, zadnja leta pa je živel v Trstu. Poleg žene zapušča hčer in dva sinova. Na Krasu je precej poznan, predvsem med Opčinami in Bazovico. Z ženo je upravljal podjetje Italpetroli-Il ceppo (s sedežem na Reški cesti), ki prodaja drva, plinske jeklenke, pelete, žagovino, plinsko olje in druga goriva. »Bil je leto starejši od mene, doma je bil s Padrič. V mladih letih sva prijateljevala,« je včeraj povedal predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marco Milkovic. Drugi znanci so povedali, da so Eligio in njegovi sorodniki pred leti prestali težko izkušnjo, ko je njegov brat umrl v Nemčiji. Včeraj zjutraj se mu je s prav tako prerano smrtjo pridružil.

Samo Kokorovec pa je potrdil, da se je Eligio Montenesi pred leti navdušil za hokej na rolerjih: pri openskem Poletu se je najprej sam učil, nato pa vpisal še svoja dva sinova ter nečaka. »Sin in nečak igrala v članski ekipi Polet Kwins, Eligio pa je bil pred leti v vrstah druge Poletove ekipe, ko je še obstajala in je nastopala v drugi ligi. Vse do danes pa je igral v amaterskem moštvu, katerega člani se zbirajo dvakrat tedensko. Na tekmah prve ekipe pa je bil vedno prisoten. Vsi smo ga imeli radi,« je povedal Kokorovec. »Ligio« je bil zabaven, šaljiv in radoživ človek, ki ga bo marsikdo pogrešal. (af)

TRGOVINSKA ZBORNICA - Študija združenja Transpadana o panevropskih koridorjih

Izzivi zahtevajo posluh

Mednarodni panevropski prometni koridorji so za italijanski severovzhod strateškega pomena, saj vplivajo tako na evropske integracijske oz. kulturne povezave kot tudi na velike prometne infrastrukture in mreže v cestnem, železniškem in letalskem prometu. Dežela Furlanija-Juljska krajina je v tej luči ključno območje, ker se na njenem teritoriju križata sredozemski prometni koridor (od Algecirasa v Španiji do madžarsko-ukrajinske meje, mimo Francije, Italije in Slovenije) in pa jadransko-baltski (Helsinki-Ravenna mimo Baltskih republik, Poljske, Češke, Slovaške in Avstrije), je ob koncu zasedanja združenja Transpadana dejal njegov predsednik in hkrati gostitelj **Antonio Paoletti**. Združenje, ki se zavzema za visoko hitrostno železnico na trasi Lyon-Turin-Milan-Benetke-Trst-Ljubljana in povečanje zmogljivosti na prometni osi 5. koridorja, je na sedežu Trgovinske zbornice včeraj predstavilo študijo trenutnega stanja na območju sredozemskega oziroma jadransko-baltskega prometnega koridorja in simulacijo vključevanja predvidenih novih infrastrukturnih projektov. Analiza je nastala v okviru evropskega projekta Poly 5 (policentrični modeli načrtovanja za lokalni razvoj območij v okviru 5. koridorja in povezav Ten-T), ki je sofinanciran v okviru programa Alpski prostor 2007-2013 in pri katerem sodeluje deset mednarodnih partnerjev iz Slovenije, Italije, Avstrije, Nemčije in Francije.

Na srečanju, ki sta se ga udeležila tudi predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani in pokrajinski podpredsednik Vittorio Zolli, so ugotavljali, da bi z uresničitvijo koridorjev na severovzhodnem koncu prišlo do potrebnih prometnih sprememb v modalnem premikanju (s ceste na železniške tire), žal pa ostaja danes še veliko nedorečenih vprašanj na posameznih državnih od-

Utrinek z včerajšnjega zasedanja na Trgovinski zbornici

KROMA

sekih 5. koridorja. **Serracchianijeva** je ob tem opozorila predvsem na težave z obstoječimi železniškimi povezavami, ki so potrebne tehnološke posodobitve. Sicer naj bi v okviru vladnih ukrepov za gospodarsko rast namenili 30 milijonov evrov za hitrejšo železniško povezavo Trst-Videm in 10 milijonov za posodobitev železniškega obvoza Vidma. Na seznamu kritičnih točk pa sta tudi pristanišči v Trstu in Tržiču, kjer bi bilo potrebno urediti boljši dostop in posledično izboljšati njuno kompetitivnost.

Finančno plat je nekoliko osvetlil predsednik beneške pristaniške oblasti **Paolo Costa**. »Evropska komisija je že namenila nekaj sredstev za uresničitev novih infrastrukturnih predvsem za železniški povezavi med tržiškim odcepom San Polo in Trstom ter Trstom in Divačjo, vendar jih je treba izkoristiti do leta 2015.« Financiranje za obdobje 2014-2020 pa bo odvisno od programiranja,

je dejal in opozoril, da bo EU v kratkem odobrila nov pravilnik, ki bo predvideval zaključek vseh projektov do leta 2030. »To je novost, saj je evropska normativa doslej dopuščala možnost, da se projekti niso zaključili. Nemcem se to ni dogajalo, nam pa na žalost redno ...« Predlagal je torej vzvratni začetek, to je določanje terminov za uresničitev infrastrukture začeni od leta 2030.

Da lahko nedorečenosti v prihodnje zaustavijo priliv evropskih sredstev oz. slednja preusmerijo drugam, je v pismu Paolettiju opozoril tudi evropski koordinator 5. koridorja **Laurens Jan Brinkhorst**. Evropska sredstva bodo namenjena predvsem čezmejnemu projektu, pri katerih pa za enkrat pogreša enotno zavzemanje nacionalnih vlad držav, po katerih teče trasa koridorja. Najprej je torej nujno potrebno uskladiti načrte med različnimi sodelujočimi državami. (sas)

ZKB - Drevi O strategijah za rast našega prostora

Zadružna kraška banka prireja **drevi ob 19.30** gospodarski posvet z naslovom *Trst. Pika, nov odstavek*, ki bo v prestižni dvorani Victor de Sabata v tržaškem Verdievem gledališču. Uvodnemu nagovoru predsednika ZKB Sergia Stancicha bo sledila okrogla miza, ki jo bo povezoval tržaški občinski odbornik za razvoj in gospodarske dejavnosti Edi Kraus. Pri njej bodo sodelovali izvršni direktor družbe Demus Spa in predsednik konzorcija CON.GA.FI. Industria Massimiliano Fabian, profesor na oddelku za ekonomske vede, podjetništvo, matematiko in statistiko tržaške univerze Vittorio Torbanielli, predsednik konzorcija Promotrieste Guerrino Lanci in odgovorni urednik dnevnika Il Piccolo Paolo Possamai. Sodelujoči se bodo tokrat poglabili v specifične gospodarske problematike Trsta in izrazili željo po »novem odstavku«, novem začetku, oziroma nakazali nekaj strateških odločitev, ki so za rast našega prostora neobhodno potrebne.

Kdor bi se rad udeležil simpozija ZKB, mora prisotnost potrditi na tel. 040 2149278 ali po elektronski pošti na naslov clanisoci@bcccarso.it.

Kradel, razbijal in brcal

Karabinjerji so v ponedeljek v Ul. Battisti naleteli na moškega, ki je mimoidočim skušal krasti torbice, poskoval pa je mizico bara Venezia in izložbo trgovine Limoni. Mimoidoče je tudi brcal. Karabinjerji so ugotovili so, da se 28-letni Neapelčan zdravi v nekem centru za mentalno zdravje, kamor ga je pri priči odpeljala služba 118.

Zasačili tatove

Trije tuji državljani so kradli v trgovinah nakupovalnega središča Montedoro Freetime, opazil pa jih je varnostnik, ki je poklical karabinjerje. Le-ti so storilce odvedli na miljsko poveljstvo in jih kazensko ovadili ter izpustili.

POKRAJINA TRST - Na Opčinah, pri Banih, v Trebčah in Bazovici

Na Vzhodnem Krasu končno »nove« ceste

Levo: luknjam na cesti v Bazovici so dnevi šteti ... ; desno: na novo tlakovana cesta pri trebenskem nogometnem igrišču

KROMA

Tam, kjer so na Proseški ulici na Opčinah do pred nekaj dnevi zijale luknje, se sedaj blešči gladek asfalt. Podobno je tudi na cesti za Bazovico, na cesti za Bane in na območju Trebč. V središču Bazovice luknje sicer še vedno spravljajo v obup avtomobiliste in kolesarje, imajo pa dneve štete, kajti tudi Bazovica bo dočakala toliko pričakovano tlakovanje glavnih cest.

Ceste na območju Vzhodnega Krasa so bile že leta v obupnem stanju. Na več mestih so bile razrite, luknje so se iz leta v leto širile in postajale globlje, s čemer se je večala tudi nevarnost za avtomobiliste in kolesarje. Vzhodnokraški rajonski svet je že za časa predsednika Zorana Sosiča večkrat pozval pokrajinsko upravo - te ceste so namreč pokrajinske - naj jih popravi, a je naletela na gluha ušesa takratnega nacionalzaveznika predsednika Fabia Scoccimarra in njegovih desnosredinskih upraviteljev.

Sosičev naslednik Marko Milkovič je nadaljeval s trkanjem na vrata pokrajinske uprave. V prvem mandatu predsednice Marie Terese Bassa Poropat se ni nič zgodilo. Ceste od Opčin do Bazovice so bile v vse slabšem stanju. Milkovič je vztrajal, se nekajkrat sestal z Bassa Poropatom in zadnje mesece se je pokrajinsko birokratsko-upravno kolesje vendarle zavrtelo v pravo smer.

Pokrajinska uprava je objavila razpis za tlakovanje cest in ulic v vseh Vzhodnega Krasa ter dela tudi pravčasno oddala v zakup. Ko bi le za nekaj tednov zamudila, bi bilo delo na papirju sicer odobreno, denar nakazan, a posega ne bi mogli opraviti zaradi omejevalnih ukrepov paketa stabilnosti.

Dela so se začela pretekli teden na Opčinah. Podjetje je tlakovalo Proseško ulico, in sicer od kasarn preko mosta nad železnico do krožišča sredi vasi. Pred koncem tedna je bil poseg končan, tako ima Proseška ulica po več desetletjih končno dostojno tlakovano cestišče.

Dela so se nadaljevala na ulici za Bazovico, kjer so tudi »gospodarile« luknje, nato so asfaltirali cesto, ki pelje v Bane. Te dni je bila na vrsti pokrajinska cesta, ki pelje skozi Trebče, sledil bo še poseg na območju Bazovice. Cesta, ki pelje skozi vas, je polna lukenj, tlakovanje je res prepotrebno. Pokrajina bo dala asfaltirati Kosovelovo ulico, Grudnovno ulico in cesto, ki pelje proti Lipici. Do konca meseca naj bi bil tudi ta poseg opravljen. Skupna investicija znaša kakih 500 tisoč evrov.

M.K.

OBČINA TRST - Sklep predložil odbornik za osebje Roberto Treu

Dela javne koristi

Omogočila bodo začasno zaposlitev 84 brezposelnih - Pozornost kulturnim dejavnostim

Roberto Treu je bil dolga desetletja sindikalist. Ukvarjal se je z delom, z obrambo delovnih mest. Nekaj tednov potem, ko ga je tržaški župan Roberto Cosolini poklical v svojo upravno ekipo, je kot odbornik za osebje predložil odborju sklep, s katerim bo 82 brezposelnih za nekaj časa vendarle dobilo zaposlitev, čeprav začasno, za opravljanje družbeno koristnih del.

Doslej je bilo v tem sektorju - družbeno koristnih del - vključenih 27 oseb. Porast je občuten. 68 ljudi bo začelo opravljati družbeno koristna dela že letos, nadaljnjih 14 prihodnje leto. V ta program bodo vključeni tisti, ki so

ROBERTO TREU

KROMA

izgubili delo in nimajo drugih možnosti za preživetje. Posamezni projekti - tako jim tehnično pravijo - zadevajo dela javne koristi. Med te na primer so-

dijo vzdrževalna dela v nekaterih športnih strukturah (na stadionih Rocco in Grezar in v osrednji tržaški športni dvorani), dela za izboljšanje in ohranjanje občinskih struktur in nepremičnin, čiščenje in vzdrževanje javnih površin, vzdrževanje cest in trgov, urejanje občinskih arhivov, odpiranje javnosti kopališč v Ul. Veronese in Lanterna, varnostna služba v mestnih muzejih, arhiviranje in protokoliranje aktov na gospodarskem oddelku.

Kar 39 »projektov« zadeva področje kulture. Mestna uprava želi tudi na ta način ovrednotiti to območje, je ocenil odbornik Treu.

ISLAMSKA SKUPNOST - Včeraj praznovali kurbanski bajram

Sporočilo razumevanja in enakosti

K temu je vernike pozval imam Abdel Aziz El Barikhi - Na Tržaškem živi med 4 in 5 tisoč muslimanov 25-ih različnih narodnosti

Islamska skupnost v Trstu je ob včerajšnjem kurbanskem bajramu pripravila slovesnost v športni dvorani v Čarbolu, kjer se je zbralo več kot 800 vernikov. Zbrane je nagovoril imam Abdel Aziz El Barikhi, ki je v voščilu ob bajramu vsem skupaj zaželel mir in navzočim pozval, naj prenašajo sporočilo razumevanja in enakosti. Dnevi kurbanskega bajrama so po besedah imama priložnost, da okrepiamo svojo dušo ter pokažemo ljubezen in spoštovanje do drugih ljudi, predvsem pa do tistih, ki potrebujejo pomoč. V molitvi je vernike med drugim pozval tudi, naj se žrtvujejo, kar pomeni simbol tega praznika.

Ob koncu molitve si je imam vzel čas za naš dnevnik in nam razložil, kaj je sploh sporočilo tega praznika. Izvedeli smo, da kurbanski bajram muslimani praznujejo ob izpolnjevanju hadža, ki je peta islamska praktična dolžnost. Na naše vprašanje, koliko vernikov šteje tržaška islamska skupnost, je imam Abdel Aziz odgovoril, da v tržaški pokrajini živi od 4 do 5 tisoč muslimanov 25-ih različnih narodnosti. O narodni raznolikosti smo se prepričali tudi na včerajšnji svečanosti, na kateri je bilo videti ver-

Islamski verniki med obredom v športni palači

KROMA

nike iz različnih govornih območij. Molitve se je udeležilo tudi veliko mladih, kar je zelo razveselilo imama, ki je dejal, da je islamska skupnost v Trstu v porastu, zaradi česar bo v bližnji prihodnosti potrebovala tudi večje prostore. Zaenkrat se verniki srečujejo v manjšem stanova-

nju v ul. Pascoli, kamor družine pripeljejo svoje otroke, ki obiskujejo verouk, je razložil naš sogovornik in dodal, da tudi v Trstu narašča delež muslimanov iz različnih afriških držav.

Predsednik islamske skupnosti v Trstu Saleh Igbaria pa je nam in pred-

Uspeh Gibanja 5 zvezd:

saldo Tares februarja 2014

Tržaški občani bodo lahko plačali del letošnjega davka na odpadke Tares prihodnje leto. Med ponedeljkovo občinsko sejo je namreč mestna skupščina odobrila amandma svetnikov Gibanja petih zvezd, po katerem bodo občani 30 odstotkov salda davka Tares plačali v predvidenem novembrskem roku, medtem ko bodo preostalih 70 odstotkov salda poravnali februarja 2014. Vodja skupine Gibanja petih zvezd Paolo Menis je ocenil, da bo odobreni popravek preprečil, da bi »davek Tares ob koncu leta prekomerno prizadel tržaške občane,« obenem pa je ponovil kritiko Cosolinijevi upravi, ker naj bi dovolila podjetju Acegas, da ji je vsilila »svojo tarifo«.

»Univerzitetna«

slovenščina se predstavlja

Stolica slovenskega jezika in književnosti oddelka za humanistične vede Univerze v Trstu bo danes predstavila predavanja in lektorate iz slovenskega jezika in književnosti v akademskem letu 2013-2014. Predmetni docenti in lektorji bodo bodoče študente seznanili s programi, s knjigami in bibliografijo, ki jih bodo uporabili v novem akademskem letu. Srečanje bo ob 11. uri na sedežu v Ul. Androna Campo Marzio 10, pritličje, predavalnica D.

V Casa Serena nova čitalnica

V domu za ostarele Casa Serena v Ul. Marchesetti 8/1 bodo jutri ob 17.30 odprli čitalnico, omogočeno pa bo tudi izposojanje knjig. Nova služba bo začela delovati v ponedeljek, 21. oktobra, čitalnica pa bo delovala ob ponedeljkih od 9. do 13. ure in ob sredah in petkih od 14. do 18. ure.

Četrtekovega odprtja čitalnice se bodo med drugim udeležili Fabio Zubini, avtor knjige Kjadin in Roccol: z griča Farneda ..., nekateri igralci, ki bodo prebrali nekaj povesti, ki so jih napisali gostje domov za ostarele Bartoli in Gregoretti, odbornica za socialne zadeve Laura Famulari in odbornik za kulturo Franco Miracco

sednici Pokrajine Marii Teresi Bassi Poropat zelo rad razložil, da se na kurbanski bajram muslimani spominjajo trenutka, ko je Alah Abrahamu ukazal, da naj žrtvuje svojega sina. Spregovoril je o romanju v Meko, ki se je začelo v nedeljo, vrh pa doseglo v ponedeljek, ko so verniki molili na gori Arafat pri Meki. Začetek kurbanskega bajrama se je v Meki začel s t.i. "kamenjanjem hudiča", ki mu sledi obredno žrtvovanje živali, je razložil predsednik. Slišali smo tudi, da Koran predpisuje, da mora vsak polnoletni musliman, ki je telesno sposoben in si lahko privoščiti potovanje, vsaj enkrat v življenju romati v Meko.

Praznik v športni dvorani v Chiarboli so verniki popestrili tudi z zakusko, na kateri je bilo mogoče okušati sladke dobrote. Zelo okusni so bili pakistanski kolači, med slaščicami pa so prevladovale dobrote iz Afrike in Bližnjega vzhoda, kar je dokaz, da v Trstu delež muslimanov iz balkanskega govornega območja ni velik. Pravo pojedino pa so si verniki včeraj privoščili doma, kjer so pridne kuharice pripravile meni, sestavljen iz mesa, zlasti jagnjetine. (sč)

DSI - Dr. Ivan Štuhec o umestitvi religije in Cerkve v slovenski državi

O dilemah slovenske Cerkve med karitativnim poslanstvom in mariborsko finančno afero

Dr. Ivan Štuhec na ponedeljkovem večeru DSI

KROMA

V času osamosvajanja, v devetdesetih letih, so po družbenih spremembah začeli razmišljati, kako umestiti religije in Cerkev kot ustanovo v novi kontekst. Bili sta prisotni dve glavni ideji: starejša generacija si je prizadevala za vzpostavitev stanja, kot je bilo po drugi svetovni vojni, medtem ko je mlajša generacija upoštevala tudi moderne silnice, a se je zavedala, da mora Cerkev poseči na karitativno in vzgojnoizobraževalno področje. Za uresničitev drugega koncepta se je nato postavilo vprašanje, kako lahko Cerkev razvije pastoralno dejavnost. Ko so se odločili za prostovoljno obliko zbiranja denarnega prispevka po italijanskem in španskem modelu, je slovenska javnost govorila o cerkvenem davku, ki je zbujal odpor prebivalstva. Dr. Ivan Štuhec je bil od leta 1993 član skupine, ki se je pogajala z državo glede položaja Cerkve. Izhajali so iz predpostavke, da se morajo nasloniti na svobodnega državljanja, a se vprašanja financiranja Cerkve ni rešilo.

»Slovenija je veliko bolj misijonska dežela kot sta Afrika in Azija skupaj, kot narod pa smo med prvimi na

lestvici poleg Čehov, ki najmanj molimo«, je bil kritičen dr. Štuhec na ponedeljkovem srečanju Društva slovenskih izobražencev. Številne navzoče je opozoril na dva tabuja Cerkve: financiranje cerkvenih skupin in vzgoja in izobraževanje. Do danes je ostalo to nerešeno. Do neke mere bi to lahko rešil zakon o verski svobodi, a je po letih pogajanja bila v teku denacionalizacija, ko so škofije štele vse svoje premoženje in je v Mariboru prišlo do ustanavljanja banke. Cerkev je na Slovenskem v finančnem smislu ubrala dve poti, konzervativno in neoliberalno. Lahko bi se izognila marsikateremu problemu, a ni imela nikoli moči.

Predavatelj je opozoril na dejstvo, da »se financiramo kot pod komunizmom. Verniki plačujejo maše po sedemnajst evrov, za kar je Slovenija najdražja«. Doslej so cerkve na Slovenskem delovale brez sistema in resne kontrole, župniki pa so bili kralji na Betajnovi. Zanimivo je, da so vse cerkve lepe in obnovljene, ker slovenski verniki skrbijo za lepe zidove, niso pa mnenja, da je treba skrbeti za ljudi, za katehiste, ki si jih deli po več župnij skupaj.

Kar se financ tiče, je dr. Štuhec posredoval dovolj zgovorno izjavo g. Zdolška, ekonomista mariborske škofije, ki je dejal, da je sam delal z denarjem, ki ga je imel, njegov naslednik pa je delal z denarjem, ki je mislil, da ga bo dobil. Dalje je spregovoril o kadrovskem sistemu; ko je škof Stres kot pomožni škof šel v Maribor, je bila škofija že zadolžena preko petdeset odstotkov svojega premoženja, zato so se odločili za prodajo Krekove banke, s katerimi so krili dobršen del primanjkljaja. Naredili so nov strateški načrt. Stres je poklical strokovnjake in spravi stvari relativno v red, nato pa je odšel dve leti v Celje.

Beseda je tekla še o telekomunikacijski družbi T2 in Krambergerju, o Zvonu in Rasti ter aferi preko Ekspresa. Ključne stvari v Mariborski škofiji so se zgodile v letih od 2006 do 2008. Slovenska vlada se je odločila za stečaj Zvonov, padla je Rast, škofija in vse, ni več povratka nazaj, škofijo pa breme 37 milijonov dolgov. Kar se tiče vloge Vatikana, je dr. Štuhec dejal, da je Slovenija premajhna riba, da bi se Vatikana z njo ukvarjal (met).

Razstavlja slikar Roberto Budicin

V občinski umetnostni galeriji (Veliki trg 4) bodo danes ob 18.30 odprli razstavo 33-letnega tržaškega slikarja Roberta Budicina *Viaggio nel colore*, ki jo bo predstavila Marianna Accerboni. Na ogled bo kakih 30 slik v različnih tehnikah - olje in akvareli, ki jih je umetnik uresničil letos. Razstavo si bo mogoče ogledati vsak dan od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure.

Razstava Znaki in obstoj v Miljah

Združenje Juliet vabi danes ob 18. uri v galerijo sodobne umetnosti Ugo Cara' v Miljah (Ul. Roma 9) na odprtje razstave Segni ed esistenza. Na ogled bodo dela številnih umetnikov. Njihova dela si bo mogoče ogledati do 10. novembra, in sicer od torka do petka od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. in od 17. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa le od 10. do 12. ure.

RAZSTAVA - V občinski likovni galeriji

Antropomorfne sugestije slikarke Roselle Gallicchio

V občinski likovni galeriji na Velikem trgu 4 bodo jutri ob 18.30 odprli samostojno razstavo slikarke Roselle Gallicchio. Pod naslovom »Suggestioni antropomorfe« (Antropomorfne sugestije) se bo umetnica predstavila s petnajsterico slik v mešani tehniki, ki jih je ustvarila v zadnjem obdobju. Slikariko in njeno delo bo predstavila likovna kritičarka Marianna Accerboni. Razstava bo na ogled do 3. novembra med 10. in 13. ter 17. in 20. uro.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 16. oktobra 2013

JADVIGA

Sonce vzide ob 7.23 in zatone ob 18.18 - Dolžina dneva 10.55 - Luna vzide ob 16.52 in zatone ob 5.35

Jutri, ČETRTEK, 17. oktobra 2013

MARJETA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15 stopinj C, zračni tlak 1017 mb ustaljen, vlaga 78-odstotna, brezvetrje, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 18,7 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 14., do sobote, 19. oktobra 2013

Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 - 040 302800, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Žavljce - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Mazzini 43, Žavljce - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 Ul. Mazzini 43 - 040 631785.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Aldo, Giovanni e Giacomo: Ammutta muddica«.

ARISTON - 16.30, 18.15, 21.30 »Emperor«; 20.00 »Las Acacias«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 20.00 »Room 237«; 18.30, 21.30 »Fedele alla linea«.

FELLINI - 17.45 »Vado a scuola«; 16.15, 19.00, 20.30 »Sacro Gra«; 22.10 »Rush«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Gloria«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »Diana - La storia segreta di Lady D«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Anni felici«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.40, 16.20 »Avioni«; 16.10, 18.30, 20.30 »Čefurji raus!«; 17.50 »Diana«; 21.10 »Drzna igra«; 16.15, 18.20 »Jaz, baraba 2 - 3D«; 15.35, 16.50, 17.45 »Jaz, baraba 2«; 20.40 »Jaz, baraba 2 - OV«; 18.25, 20.20 »Maceta ubija«; 18.55, 20.40 »Malavita«; 20.10 »Samo bog odpušča«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 20.15, 22.15 »Gravity«; 18.30, 20.20, 22.15 »Lo sconosciuto del lago«; Dvorana 2: 18.00 »Cattivissimo me 2 3D«; 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Aspirante vedovo«; Dvorana 4: 16.45 »I Puffi 2«; 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »Oltre i confini del male - Insidious 2«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Cattivissimo me 2«; 17.10, 19.20, 21.30 »Cattivissimo me 2 3D«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Aspirante vedovo«; 16.40, 19.10, 21.40 »Oltre i confini del male - Insidious 2«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Gravity 3D«; 20.15 »Don Chisciotte«; 16.30, 19.00, 21.30 »Aldo, Giovanni e Giacomo - Ammutta muddica«; 16.45 »I Puffi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.15, 22.10 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 2: 17.30, 20.10, 22.00 »Aspirante vedovo«; Dvorana 3: 18.00, 20.30, 22.15 »Gravity 3D«; Dvorana 4: 18.00, 20.00, 22.20 »Oltre i confini del male - Insidious 2«; Dvorana 5: 18.00, 20.00, 22.10 »Aldo, Giovanni e Giacomo - Ammutta muddica«.

Izleti

IZLET V BENEČIJO z ogledom Čeda-da, Špetra, Landarske jame in obiska na Burnjak prirejajo v nedeljo, 20. oktobra, Društvo Slovencev miljske občine K. Ferluga, KD Istrski grmič-Škofije in KD Hrvatini. Avtobus odide iz Milj (avtobusna postaja) ob 7.30, povratek predviden v večernih urah. Za vpis in info pokličite na 347-5853166.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ 46 je odprt do 20. oktobra.

Tel. 040-229439

Osmice

DRUŽINA MERLAK je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 335-1624285.

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Brišiči 18. Tel. 339-2019144.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel. št.: 040-327104.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel.: 040-229198.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji vasi št. 14. Tel. 040-208553.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkiški odprla osmico. Tel. št.: 040-299985.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

Loterija 15. oktobra 2013

Bari	49	69	79	58	23
Cagliari	90	78	4	89	22
Firenze	7	89	18	63	83
Genova	63	65	39	8	31
Milan	17	86	73	84	30
Neapelj	79	14	36	64	28
Palermo	28	45	53	18	43
Rim	19	27	36	24	64
Turin	81	17	16	11	2
Benetke	58	3	68	69	25
Nazionale	15	48	33	30	34

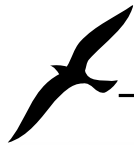
Super Enalotto št. 124

22	36	60	64	71	80	jolly 47
Nagradni sklad	19.665.988,74 €					
1 dobitnik s 6 točkami	18.339.932,42 €					
brez dobitnika s 5+1 točkami	- €					
8 dobitnikov s 5 točkami	30.975,67 €					
658 dobitnikov s 4 točkami	379,96 €					
23.494 dobitnikov s 3 točkami	21,18 €					

Superstar

27

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
1 dobitnik s 4 točkami	37.996,00 €
146 dobitnikov s 3 točkami	2.118,00 €
2.017 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
15.015 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
36.183 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Na tržaški univerzi je iz pedagoških ved in s specializacijo za delo z otroki s posebnimi potrebami diplomirala

Veronika Danev

Ob študijskem uspehu ji čestitamo

Martina, starši, nonoti, stric, teta in Mojmir

Čestitke

V Cerovljah praznik bo nočoj, ker danes naša CRISTINA 18. rojstni dan slavi. Želimo ji vse najboljše in nešteto sončnih dni. Kraški Muzikanti.

Danes praznuje visok jubilej MILENA. Veliko zdravja, sreče in lepih trenutkov ji želi iskrena prijateljica Ada.

Obvestila

PILATES - Skupina 35-55 in vzgojiteljica Sandra sporočata, da se v telovadnici nižje srednje šole v Dolini vrši vadba ob torkih in petkih: 18.30-19.30 Pilates body tehnika; 19.30-20.30 Pilates I.

AMBULANCE ROOM - Društvo za kulturo o emergenci organizira srečanje v četrtek, 17. oktobra, od 18.30 dalje v prostorih razstavne dvorane ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2. Govorili bomo o pravih ukrepih pri srčnem zastoj in o uspešnosti defibrilacije. Vstop za javnost je prost. Info: www.ambulanceroom.it.

AŠD MLADINA organizira tečaje, ki se bodo odvijali v bivšem rektoriju v Križu: Tai chi chuan - vodi inštruktorica Vladimira Gustin. Dan odprtih vrat v četrtek, 17. oktobra, ob 19.30. Info 349-3136949.

KROŽEK STRANKE KOMUNISTIČNE PRENOVE občine Dolina vabi člane in simpatizerje v četrtek, 17. oktobra, ob 19. uri v dvorano v 1. nadstropju gledališča Prešeren v Boljuncu na aktiv. Sledi praznik včlanjevanja.

RADI IN LEPO POJETE? MePZ Rdeča zvezda vabi k sodelovanju nove pevce. Pevske vaje ob torkih in četrtek od 20.30 dalje v društvenih prostorih v Saležu. Pridružite se nam, družbi prijetnih in veselih ljudi.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal na sedežu, Prosek 159, v četrtek, 17. oktobra, ob 20. uri. Dnevni red: sporočila; vprašanja in interpelacije; prošnja za gradbeno dovoljenje: gradnja stavbe - k.p. 128/1 K.O. Križ - prosilec Berti Amilcare - mnenje; društvo Amici del Borgo San Nazario - »Čistimo Kras« - sodelovanje - obveza stroškov; sprejetje projekta »Ekološke sobote«.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi srednje in višješolce na Contemporary dance; vsak ponedeljek in četrtek 18.00-19.00 v društvenih prostorih na

Štadjonu 1. Maja. Koreografija bo predstavljena na Festivalu plesne ustvarjalnosti. Vodi Daša Grgič. Prvo srečanje v četrtek, 17. oktobra. Info: 333-8139018.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 18. oktobra: ob 18. uri potopisno predavanje Marije Kuhar »Biseri latinske Amerike«. Prepotovali bomo 3 andske države, Peru, Bolivijo in Čile; ob 20. uri nočni pohod ob polni luni na Nanos, izpred gostilne Nanos, Razdrto. Pohod je v vsakem vremenu, potrebno se je primerno opremiti, opozarjamo na zimске razmere. Pohod je tradicionalen in se odvija vsak petek, ki je najbližji polni luni.

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, v nedeljo, 20. oktobra, organizira pohod »Kraška gmajna in utrinki morja na hribu Stena«. Štart ob 10.00 z Jezera. Pohod je namenjen odraslim in družinam. Za info in rezervacije izletov v slovenskem jeziku (do petka, 18. oktobra): tel. 040-8329237 (pon.-pet. 9.00-11.00), info@riservavalrosandra-glinscica.it.

ACEGAS-APS in Rajonski svet za Zahodni Kras prireja »Ekološko soboto« (oddaja odpadkov), 19. oktobra, na območju javnega parkirišča Mandrija na Proseku z urnikom od 9. do 17. ure.

POSKUS VOŽNJE BY MTK - Mladinski Trebenski Krožek prireja brezplačen poskus vožnje za mlade med 14. in 18. letom. Prireditve bo potekala v soboto, 19. oktobra, na strehi veleblagovnice »Le Torri d'Europa« ob 14.00. Info in vpis na 348-3288130 (tajništvo) ali mtk.trebce@gmail.com.

TPPZ P.TOMAZIČ sporoča, da bo v soboto, 19. oktobra, ob 14.30 odhod avtobusa iz Padrič za nastop v Žireh (ob 19.00).

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira letos vadbo za odrasle - happy fitness time (za mamice, očke, dekleta, ki bi rada izboljšala formo, namreč za vse!), ki bo potekala ob petkih 17.00-18.00 in 18.00-19.00 v prostorih M. Čuk na Repentabrski ul. 66. Info in vpis: info@cheerdancemillemium.com ali 346-1852697 (Petra).

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let od 18.00 do 19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; cheer skupina mladinke (11-14 let) pon. 18.00-19.30, sre. 19.00-20.15 in pet. 18.00-20.00; cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet 20.00-21.30; osnovna motorika za najmlajše (4-6 let) pon. 17.00-18.00 in pet. 16.45-17.45 center M. Čuk (Repentabrska ul. 66). Vpis in informacije: info@cheerdancemillemium.com, 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan).

GLEDALIŠKA SKUPINA za otroke in mlade bo delovala letos v Finžgarjevem domu na Opčinah vsak četrtek od 16.30 do 17.30 (osnovnošolci) in od 17.30 do 18.30 (srednješolci in višješolci). Vabljeni novi člani!

UNINT - Šola Umetnosti - MFU obvešča, da prireja obisk na »Bienalo sodobne umetnosti - Enciklopedična palača« v Benetke, v nedeljo, 20. oktobra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.

KRU.T obvešča, da bo v ponedeljek, 21. oktobra, ob 15. uri stekla na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, delavnica »Izražanje preko barve« z umetnico in likovno terapevko Luiso Tomasettig. Dodatne informacije in prijave na društvenem sedežu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KD SLOVAN S PADRIČ organizira v sodelovanju s KD Skala tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 22. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu Skala v Gropadi. Za vpisovanje in informacije: jan.grgic@alice.it ali pa 349-7386823 (v večernih urah).

KROŽEK KRATKOČASNE MATEMATIKE, nadaljevalec zabavne in razvedrilne matematike, prične z nizom

srečanj v torek, 22. oktobra, ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3. Vabljeni vsi, tako novi kot stari ljubitelji matematike.

JUS KONTOVEL sklicuje redni občni zbor v sredo, 23. oktobra, ob 20.30 v telovadnici na Kontovelu. Občni zbor je volilne narave.

PRAVLJIČNE URICE v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20 (www.knjiznica.it), ob 16.30 za otroke iz vrtca in ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred): sredo, 23. oktobra, in sredo, 20. novembra. Biserka Cesar bo pripovedovala pravljice s skupnim naslovom »V knjižnico z medvedom«.

KULTURNO DRUŠTVO SLOVAN s Padrič vabi na redni občni zbor, ki bo v četrtek, 24. oktobra, ob 19.00 v prvem in 20.00 v drugem skicanju v turistični kmetiji Igorja Grgiča na Padričah.

SKD TABOR - NOVINARSKI KROŽEK za srednješolce 1. in 2. razredov. Prvo srečanje v četrtek, 24. oktobra, 17.00-18.30.

TKD PREGARJE organizira 26. in 27. oktobra 8. gobarski praznik na Pregarjah. V soboto bo igral Mambo kings, v nedeljo bogata ponudba gobjih jedi, stojnic in razstava gob. Ob 10.30 gobarski pohod, ob 14.00 zabava z ansamblom Erazem in Fantje s Praprotna. Vstop prost.

KRD DOM BRIŠČIKI organizira kuharski tečaj pod vodstvom Vesne Guštin. Tečaj se bo odvijal 9., 16., in 23. novembra v jutranjih urah. Številko je omejeno. Za vpis in info: 040-327053 ali 346-9520796 (Alenka).

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 7. novembra, 18.00-21.00 zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 8., 18.00-21.00; sobota, 9., 16.00-21.00; nedelja, 10., 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja 1x tedenski 20-urni začetniški tečaj. Min. število tečajnikov je 5, max pa 10. Potekal bo ob torkih 19.15-20.45. Začetek 12. novembra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

Prireditve

SKD VIGRED vabi danes, 16. oktobra, ob 20.30 v Štalco v Šempolaju na predstavitev knjige »Alimentazione spontanea (Samorastna prehrana)« z avtorico Gaio Viola.

TRŽAŠKA KNJIŽARNA, MLADIKA IN ZTT vabijo danes, 16. oktobra, ob 10. uri na »Kavo s knjigo«. Barbara Žetko in Pika Rajnar bosta predstavili knjigo »Kako je Eft spremenil moje življenje... in lahko tudi vaše.«

UNINT - Šola Umetnosti - MFU vabi na predavanje: Risanje in slikanje stimulirata obe možganski poluti. Predava umetnik Leonardo Calvo danes, 16. oktobra, ob 19.00 na sedežu šole, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info: 333-4784293 ali 040-2602395.

JUS TREBČE vabi na predavanje »Trebenski Kal - navodila za uporabo«, ki ga bo imel dr. Nicola Bressi, direktor znanstvenih muzejev Občine Trst, v četrtek, 17. oktobra, ob 20.00 v Ljudskem domu v Trebčah.

»EVROPA: ZVEZA NARODOV ALI ZADOLŽENIH?« - SKD F. Prešeren vabi na predavanje Monie Benini, avtorice knjige »La guerra dell'Europa« in antropozofa Marca Vincija, ki bo v italijanščini in bo potekalo v zgornji dvorani občinskega gledališča v Boljuncu v soboto, 19. oktobra, ob 20.15.

OBČINA ZGONIK in Tržaško ornitološko društvo vabita na 25. ornitološko razstavo »Brez meja«, ki bo v prostorih OŠ Lojzeta Kokoravca - Gorazda v Saležu v soboto, 19. oktobra, 10.00-19.00 in v nedeljo, 20. oktobra, 9.00-16.00.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo v nedeljo, 20. oktobra, na sporedu

predstava »Ačih« v izvedbi Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane. Prva predstava bo ob 16. uri (red Pingvin), druga ob 17.30 (red Tjulenj). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

L'ARMONIA in Zadruga Kulturni dom Prosek Kontovel predstavljata glasbeno komedijo v tržaškem narečju »I Tuttobroduei consiglia: Mai molar... L'Agenda« v nedeljo, 20. oktobra, ob 17. uri. Vabljeni!

OBČINA DOLINA IN POKRAJINA TRST V SODELOVANJU S KD FRAN VENTURINI DOMJU vabijo na prireditve »30 let z glasbo v duši«, ob priliki 30. obletnice ustanovitve in delovanja OPZ Fran Venturini, v nedeljo, 20. oktobra, ob 17. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

REVIJA ZBOROV DEVINSKE DEKANIJE - Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na 14. revijo zborov devinske dekanije, ki bo v nedeljo, 20. oktobra, ob 17. uri v cerkvi sv. Roka v Nabrežini. Nastopili bodo: OCPZ Mavhinje, MIPZ župnije sv. Janeza Krstnika, ŽeCPS Zgonik, ŽeCPZ Mavhinje, Farni zbor Šempolaj, CMePZ Devin, CPZ Nabrežina.

SKD TABOR IN SKD GRAD vabita na »Jesenski pohod - Kaj se skriva pri sosedi?«. Zbirališče v nedeljo, 20. oktobra, ob 10. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

ALT- Združenje državljanov in družin iz Trsta za preprečevanje odvisnosti organizira posvet na temo Konoplje - med užitkom in nezadovoljstvom: 21. oktobra ter 4. novembra, 17.00-19.00 v dvorani »Spazio Villas« (bivša umobolnica pri Sv. Ivanu). Toplo vabljeni.

DSI vabi v ponedeljek, 21. oktobra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu. Gost večera bo profesor za etnologijo Balkana in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani dr. Božidar Jezernik. Na sporedu bo razgovor o njegovi novi knjigi »Goli otok - Titov gulag«. Začetek ob 20.30.

GLASBENA MATICA prireja slovesno otvoritev šolskega leta 2013-14 in nagrajevanje najboljših učencev v sredo, 23. oktobra, ob 18.30 v razstavni dvorani ZKB na Opčinah. Vljudno vabljeni.

GLASBENA MATICA v sodelovanju s SSG, v sklopu Mednarodnega Festivala Kogojevi dnevi, vabi na »Avtorski večer Milka Lazarja« - Vasilij Melnikov, violina; Milko Lazar, čembalo, v petek, 25. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petronio 4.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v soboto, 26. oktobra, na ogled komedije »Ona - on«. Igrata Patrizia Jurinčič in Lovro Finžgar. Začetek ob 20.30.

COROVIVO - deželno zborovsko tekmovalno v organizaciji USCI FJK in ZSKD bo v nedeljo, 27. oktobra, v tržaškem Kulturnem domu z 2 tekmovalnima koncertoma, prvim ob 14.30, drugim ob 17.30. Od skupno 11 zborov na deželni ravni bo tekmovalo tudi 5 slovenskih: MePZ Lipa iz Bazovice in MoPZ Jezero iz Dobredoba (na 1. koncertu) ter OPZ Fran Venturini iz Domja, MePZ F.B. Sedej iz Števerjana in ŽPS Stu ledi iz Trsta (na 2. koncertu). Ob 20.45 bo gala zaključni koncert z razglasitvijo rezultatov in nastopom najboljših zborov ter podelitvijo 3. velike nagrade »Gran Premio Corovivo«. Info: www.zskd.eu.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, sporoča, da bo razstava »Prva svetovna vojna pri nas. Zamolčani« odprta do 27. oktobra ob sobotah in nedeljah, 10.30-18.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Info: www.hermada.org in 331-7403604.

LIKOVNA RAZSTAVA Neve Pertot v kavarni Tommaseo (Trg Tommaseo 4/c) bo na ogled do nedelje, 3. novembra.

Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

1 MESECI V POL stare psičke, majhne rasti, podarimo ljubiteljem živali. Tel.: 040-231855 ali 040-213821.

BOX za avto dajem v najem v Ul. Trisino 15 (v bližini bolnice Burlo), 14 kv.m., luč, voda. Cena: 130,00 evrov. Tel. 347-7334719.

IŠČEM DELO za gospodinjstva opravi la 1x/2x tedensko, z lastnim prevoznim sredstvom. Tel. št.: 331-7659986.

IŠČEM KNJIGO za 4. letnik oddelka za geometre na zavodu Ž. Zois »Zaporedja - diferencialni in integralni račun« zbirka vaj DZS. Tel. št.: 338-1492876.

PODARIM novo inox in leseno stojalo za 60 cd-jev. Tel.: 348-4462664.

POSOJAM na dom napravo za merjenje radona v stanovanju in kletih. Tel. 339-8201250.

PRODAM otroške smuči (75 cm) in palčke (70 cm) za 20,00 evrov ter nove roza-bele pancerje št. 28 in 1/2 za 20,00 evrov in oranžne tecnica št. 28 za 10,00 evrov. Tel. št.: 347-7387623.

PRODAM po ugodni ceni odprti ape 50, ojačen na 80 kub. cm, v dobrem stanju. Dimenzije: 120x140x25 (cm). Tel. št.: 040-2296038.

PRODAM trivrstno diatonično harmoniko, CFB, manjši model, akord, slakov gumb, cena 1.200 evrov (po dogovoru). Tel. št.: 346-8321835.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA pedagoške fakultete pomaga pri pisanju domačih nalog in utrjevanju slovenskega jezika osnovnošolskim otrokom in/ali varstvo predšolskih otrok. Tel. št.: 346-1080342.

V BOLJUNCU na G'rici prodajamo novo stanovanje, A-kategorije, 96 kv.m.: dnevna soba - kuhinja, dve sobi, kopalnica, velika terasa, klet in parkirni prostor. Tel.: 328-6923343.

ZIMSKA OPREMA, 4 gume s platišči Nokian WR G2 205/55 R16 91H, prevoženih 3000km za modele Ford in Volvo na 5 lukenj. Cena 500,00 evrov. Tel. 335-8045700.

Prispevki

Ob smrti drage mame Nadje Komar daruje hčerka Tamara z družino 50,00 evrov za Repentabrsko svetišče. V spomin na drago Nadjo Komar darujejo Milica in Ettore 100,00 evrov, Paolo in Vijolica 50,00 evrov, Breda, Lilijana in Babi 60,00 evrov ter Suzana z družino 40,00 evrov za Repentabrsko svetišče. Namesto cvetja na grob Nadje Komar darujejo Škabar Verica (Repen 29) 20,00 evrov ter družine Zobec Robi, Zobec David in Zobec Mario 150,00 evrov za Repentabrsko svetišče. Družina Milkovič (Repen 91) daruje 30,00 evrov za poslovilno kapelico na Colu. Namesto cvetja na grob drage Nadje Komar darujejo prijateljice Marta, Marija, Grozdana, Ivanka Milič, Ivanka Hrovatič, Albina, Neda, Verica, Marica, Anica ter gospa Nobile 220,00 evrov za cerkveni pevski zbor Repentabor.

V počastitev spomina na Julko Caharija darujeta Ani in Severino 25,00 evrov za cerkveni pevski zbor Zgonik. V spomin na dragega prijatelja Pepija Čuka daruje Karmen Kalin 100,00 evrov za SKD Tabor.

V spomin na dragega Pepija Čuka daruje Anica Daneu 50,00 evrov za SKD Tabor.

V spomin na dragega Pepija daruje Stanka Hrovatin 25,00 evrov za negovanje spomenikov padlih v NOB na Opčinah in 25,00 evrov za sekcijo VZPI A. Ukmar Prosek-Kontovel.

V spomin na mamo Julko darujeta hči Ljuba in sin Jožko z družinama 200,00 evrov za MoPZ RZ.

V spomin na teto Julko Caharija daruje Boris 50,00 evrov za Moški pogrebni pevski zbor Rdeča zvezda.

V spomin na teto Julko Caharija darujeta Ladi in Silvo Guštin 100,00 evrov za Moški pogrebni pevski zbor Rdeča zvezda.

Darujte za sklad

Bubnič Magajna

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

JAMARSTVO - Rezultati avgustovske odprave francoskih potapljačev v vode Timave

V jami Labadnici odkrili za 240 metrov novih prehodov

V Štivanu so bili zaradi slabe vidljivosti manj uspešni - Človeške ribice dokazujejo, da je voda čistejša

Francoska potapljaška odprava, ki se je avgusta letos po 20 letih vrnila v Trst, da bi v kraških jamah raziskovala skrivnostni tok Timave, je bila v nasprotju z napovedmi uspešnejša v trebenski jami Labadnici. Tam so potapljači pod vodstvom izkušenega Clauda Touloumdjiana odkrili za več kot dvesto metrov votlin, po katerih teče Timava, medtem ko se jim v jami pri Štivanu, kjer je bil prvi ogled spodbudnejši, zaradi slabe vidljivosti in drugih težav ni uspelo prebiti daleč. Timava je pač taka, vselej nepredvidljiva.

Prve rezultate načrta »Timavo System Exploration 2013« so v nedeljo predstavili v Skladišču idej na tržaškem mestnem nabrežju. Večer v organizaciji jamarskega kluba Società adriatica di speleologia je bil na dan Barcolane sklepno dejanje razstave o vodi, ki jo je priredila Pokrajina Trst. Predstavniki kluba (na čelu s predsednikom Sergiom Dambrosijem) so približno stotim poslušalcem opisali raziskovalno dejavnost in prve izsledke ter se zahvalili profesorju Francu Cucchiju z oddelka za geoznanost na Univerzi v Trstu, ki je v okviru čezmejnega projekta Hydro Karst podprl in omogočil poletno raziskovanje Timave.

Člani jamarskega kluba so povedali, da so glede na značilnosti francoskih potapljačev pričakovali več uspehov v Štivanu kot v Trebčah, a jih je Timava še enkrat presenetila. V štivanskem breznu so pred dvajsetimi leti opazili globoke podzemne prehode (do 82 metrov pod morsko gladino), ki so jih potapljači sposobni raziskati, za Labadnico pa so značilni težki, ozki prehodi in težavna orientacija. Med prvimi ogledom Labadnice potapljači niso videli ničesar, saj je bila voda zelo motna (z vidljivostjo pod 40 centimetri). Naposled so na podobne raz-

Logistične priprave na avgustovsko raziskovanje v štivanski jami

S.A.S.

mere naleteli v Štivanu, med drugim obiskom Labadnice pa se je vse skupaj odprlo. Potapljači so odkrili 30-metrski rov, ga preplavali in se spustili v večjo votlino ter nadaljevali z raziskovanjem za nadaljnjih 210 metrov. Dosegli so globino 21 metrov, skupno so preplavali 360 metrov, od tega je 240 metrov doslej nepoznatih prehodov. Opazili so kakih dvajset človeških ribic, kar dokazuje, da je voda manj onesnažena kot nekoč. Zanimivo je tudi to, da vodi jama proti jugu-jugozahodu, medtem ko so doslej vsi mislili, da vodi na vzhod.

Z neposrednimi rezultati potapljaške dejavnosti je prva faza zaključena, v teku pa je podrobna analiza informacij, ki so jih Francozi zbrali v obeh jamah.

V Nabrežini javno srečanje o zmanjševanju emisij CO2

Občina Devin Nabrežina organizira jutri, 17. oktobra, ob 18. uri v Kamnarski hiši srečanje za predstavitev pobude v sklopu izvajanja t.i. 'Dogovora županov' za 20-odstotno zmanjšanje emisij CO2 do leta 2020 s pomočjo akcijskega načrta za trajnostno energijo. V teku večera bodo občanom predstavili cilje omenjenega Dogovora županov, delo, ki je bilo izvedeno do danes za pripravo splošnega popisa emisij in plan dodatnih posegov, ki bodo vključeni v akcijski načrt za izboljšavo energetske učinkovitosti občinske uprave, občanov in podjetij.

Srečanje predstavlja priložnost za zbiranje predlogov in zamisli občanov glede pobud, ki bi jih lahko udeleženci od danes do leta 2020 za doseg zastavljenih ciljev, t.j. za 20-odstotno zmanjšanje emisij, ki ga narekuje tudi evropski energetski plan, in za izboljšavo energetske učinkovitosti celotnega občinskega območja.

V Šempolaju predstavitev knjige o zdravi prehrani

Skd Vigred vabi danes ob 20.30 v Štalco v Šempolaju na predstavitev knjige Alimentazione spontanea (Samostojna prehrana). Knjigo bo predstavila avtorica Gaia Viola. Knjiga svetuje, kako se lahko prehranjujemo z divjimi rastlinami in rožami, ki rastejo ob stezah in na tratah. Ponuja kopico preprostih receptov in je primerna je za vse, ki jim je všeč se sprehajati v naravi in porabiti pri kuhi malo časa, a se nočejo odpovedati zdravi hrani. Gaia Viola je zbrala podatke o uporabi rastlin pri starih nonah, ob tem pa dodala še poglobljen študij. Od leta 2005 je vodila že številne tečaje o nabiranju divjih rastlin in o njih uporabi v kuhinji.

Na kavi s knjigo o tehniki EFT, ki spreminja življenje

Tržaška knjigarna ter založbi Mladika in Založništvo tržaškega tiska vabijo danes ob 10. uri na običajno srečanje Na kavi s knjigo. Gostji srečanja bosta tokrat Barbara Žetko in Pika Rajnar, ki bosta predstavili knjigo »Kako je EFT spremenil moje življenje ... in lahko tudi vaše.« EFT je tehnika doseganja čustvene svobode, ki sloni na odkritju, da je pravi razlog za neprijeten občutek v bistvu motnja v telesnem energijskem sistemu.

Predstavitev pesniške zbirke

V knjigarni Minerva (Ul. San Nicolò 20) bodo danes ob 17.30 predstavili pesniško zbirko »Il mio spazio, il mio tempo - Co' la testa fra le nuvole« Grazielle Semacchi Gliubich. Z avtorico se bosta pogovarjali Graziella Atzori in Antonietta Risolo.

Koncert na konservatoriju

V okviru niza srednjih koncertov bo drevi ob 20.30 na konservatoriju Tartini v Ul. Ghega 12 nastopil tolkalist Alex Kuret. Pri nekaterih skladbah ga bosta spremljala pianistka Rossella Fracaros in drugi tolkalist Denis Zupin.

GLASBA - Januarja in februarja v gledališču Rossetti

Koncerta Perpetuum Jazzile in Glenn Miller big banda

Glasbeno ponudbo Gledališča Rossetti bosta obogatila koncerta svetovno priznanega jazz in swing big banda Glenn Miller Orchestra, ki bo v Trstu nastopil 20. januarja 2014, in slovenske glasbene skupine Perpetuum Jazzile, trenutno najpopularnejše evropske vokalne zasedbe, ki bo na tržaškem odru nastopila 3. februarja. Vstopnice bodo v prodaji od jutri, 17. oktobra (začetek prodaje ob 10.00) na spletnih straneh Ticketone.it, Eventim.si, Vivaticket.it in pri blagajni Gledališča Rossetti in na prodajnih mestih Azalea Promotion.

Koncerta bosta nastala v organizaciji Azalee Promotion in Glasbeno kulturnega društva Drugamuzika, v soorganizaciji z Občino Trst in v sodelovanju z gledališčem Il Rossetti. Oba dogodka sta vključena v projekt Music&Live, ki ga prireja turistična agencija dežele FJK.

Po razprodanih koncertih turneje po številnih evropskih državah prihaja znameniti Glenn Millerjev orkester v Trst s koncertom »In The Miller Mood«. Najbolj znan džez orkester na svetu je leta 1937 ustanovil dirigent, pozavnist in izjemni komponist Glenn Miller, ki ga imamo imamo za očeta džeza in swinga. Glenn Miller je tragično umrl leta 1944 v letalski nesreči. Kljub temu je orkester nepretrgano nadaljeval z ustvarjanjem in turnejami vse do danes. Pod taktirko vodje in dirigenta Wila Saldna je orkester že veliko let izjemno uspešen. Večer uspešnic Glenna Millerja, kot so In the mood, Pennsylvania 6-5000, Moonlight Serenade, Little Brown Jug, Sentimental Over You, Rhapsody in blue in številne druge, in svetovno znanih priredb, na primer Diamonds are a girls best friend, ne bo nikogar pustil ravnodušnega.

Skupina Perpetuum Jazzile je največja slovenska pop in jazz vokalna zasedba. Ustanovlje-

na je bila leta 1983 pod vodstvom Marka Tirana. Večinoma a cappella, občasno pa tudi s spremljavo vrhunskih jazz instrumentalistov, se repertoar Perpetuum Jazzile razteza od brazilske bossa nove, swinga, close harmony stila vse do (z jazzom bolj posredno povezanih) funka, gospela in popa. Poslušalcu ponuja privlačen splet vokalnih jazzovskih harmonij in izrednih ritmov, dotakne pa se jih tudi z odličnimi solisti, sproščenostjo in mladostnim žarom. Glasba Perpetuum Jazzile, ki jo najbolje predstavlja na svojem zadnjem albumu "Africa", poslušalca napolni z vokalno ekstazo. Vokalni "orkester", kot so nekateri glasbeni kritiki preimenovali skupino, trenutno vodi švedski dirigent Peder Karlsson. »Poleg Davida Paicha in njegovih kolegov iz skupine Toto nas je opazil tudi legendarni ameriški glasbenik David Crosby ter si zaželel skupne izvedbe ene svojih skladb. Navdušeno se nam je odzvala tudi Allie Willis, skladateljica skupine Earth Wind and Fire, na svojih blogih sta objavila naše skladbe z YouTuba tudi igralca Jeff Bridges in Harrison Ford«, je povedal menedžer skupine Boštjan Usenik. Na odru gledališča Rossetti bo skupina Perpetuum Jazzile ponudila prenovljen koncertni program, ki ga pripravlja za že zdavnaj razprodana koncerta v dvorani Stožice v Ljubljani (prodanih je bilo že preko 24.000 vstopnic). Program vsebuje tako stare uspešnice, kot tudi najnovejše priredbe, kot je na primer priredba pesmi Davida Guetta, Titanium.

Informacije: Azalea Promotion tel. +39 0431 510393 - www.azalea.it - info@azalea.it; GKD Drugamuzika tel. +39 3465231127 - www.glasbabrezmeja.com - info@glasbabrezmeja.com; il-Rossetti - Teatro Stabile del FVG tel. +39 040 3593511 - e-mail: info@ilrossetti.it - web: www.ilrossetti.it.

Desno Glenn Millerjev orkester, spodaj slovenski »vokalni orkester« Perpetuum Jazzile

O NAŠEM TRENUTKU

Otoki groze v senci pozabe

ACE MERMOLJA

Ko sem napisal članek, sem v PD prebral razmišljanje Iva Jevnikarja, ki se dotika iste tematike, ki jo obravnavam v uvodu. Nič hudega. V medijih funkcionira samo ponavljanje. Po nekaj dnevih gredo besede in misli v pozabo, razen če se komu tako hudo ne zameriš, da te zmerja veliko časa po internetu, po časopisih in če je dovolj pomemben (in si ti dovolj pomemben) po televiziji. To ni moj primer.

Po poletnem obisku otoka sem prebral knjigo Božidarja Jezernika Goli otok-Titov gulag. Knjige ne bom ocenjeval in niti ni edina, ki sem jo prebral o Golem otoku ter o taboriščni tematiki. Vsekakor Jezernik dokaj dokumentirano piše o življenju kaznjencev na Golem otoku in v drugih taboriščih (Sv. Grgur, Ugljan, Bileća itd.), kamor so v Titovi Jugoslaviji pošiljali resnične ali namišljene nasprotnike Tita po njegovem sporu s Stalinom. Med zaporniki so bili generali, predvojni komunisti, narodni heroji in ob njih veliko bolj navadni ljudje, ki so tudi povsem slučajno padli pod sekiro obtožbe, da so informbirojevci in Stalinovi pristaši in seveda proti Titu.

Ljudi za Otok ni bilo težko najti, saj je med vojno in takoj po njej sam Tito prisegal na bratstvo s Stalinom in Sovjetsko zvezo. Nekateri vodilni v vojski in v partiji so po sporu s Stalinom prav gotovo dvomili v pravilnost Titove politike in bi lahko bili zaradi položaja in ugleda resnični maršalovi nasprotniki. Jedro, ki bi lahko bilo hipotetična opozicija, pa so zatemnili s številnimi »informbirojevci«, ki so morda povedali, kaj »napačnega« na delu ali pa so prišli v spor s tajnico. To vem tudi iz osebnih pričevanj golootočanov.

Na Golem in drugih otokih je bilo mučenje dvojno: fizično in psihično. Trdo delo, pretepi, lakota, boleznj in hude kazni so do skrajnosti ubijale telo. Vsa kovrstna poniževanja pa so ubijala duše marsikaterih kaznjencev, ki so bili v samem vrhu narodno-osvobodilnega boja. Na Otoku sta se »dopolnjevali« tehnika uničenja človeka in primitivnost tako paznikov kot mnogih kaznjencev moškega in ženskega spola.

Tito in njegovo vodstvo, to je Kardelj, Rankovič, Djilas in nekateri drugi so vedeli za taborišča in za tamkajšnje nehumano dogajanje. Ko so odžagali Rankoviča, je le ta nedvomno imel pred očmi podobe obiska, ki ga je opravil leta 1951 na Golem otoku, pa čeprav so za priložnost vse najgroznejše skušali prikriti. So nekatere teze, ki bi jih vseeno (ne glede groze) ne delil z Jezernikom, vendar ni v tem bistvo zadeve.

Presenetil me je konec knjige, kjer Jezernik piše: »Nobena od držav, nastalih na ozemlju razpadle Jugoslavije, si ne prizadeva, da bi ohranjala in varovala - kulturno dediščino- Golega otoka in drugih taborišč za informbirojevce, čeprav je v vsaki izmed njih poudarjanje velikega pomena kulturne dediščine pogosto na dnevnem redu. Nobena od držav naslednic nekdanje Jugoslavije se glede Golega otoka in drugih koncentracijskih taborišč za informbirojevce ne čuti legitimne dedinje«. Samemu avtorju zgoraj citiranih besed je leta 1991 slovensko ministrstvo za kulturo zavrnilo podporo za objavo knjige na temo, »češ da ni dovolj aktualna«. Brez poznanja Jezernikove knjige sem na letošnjem poletnem obisku Golega otoka uvidel, da se Hrvaška zanj ne zanima in ga pušča turizmu, ki ustvarja iz tragedije cirkus. O tem sem tudi pisal po povratku z dopusta.

Zapisane besede in srhljive podobe Golega otoka pa so kot nalašč za aktualnost, ko po tednu dni ali nekaj več, ne moremo in ne smemo pozabiti na pošastno tragedijo na Lampedusi. Evropa in svet pozabljata namreč na sodobni otok groze, ki se imenuje Črna Afrika. To ni predel šekov, zlata in steklenih nebotičnikov. To je Afrika črncev, kjer divjajo vojne, kjer ljudje umirajo od lakote, kjer krute paravojaške čete stražijo delovišča in interese multinacionalk in velikih držav, ki bogatijo z ogromnimi rudninskimi in drugimi bogastvi črnega kontinenta. Naj k podobi dodamo še del arabskega sveta, ki se muči v bojih med »laično« diktaturo in nasilno »teokracijo« muslimanskih skrajnežev.

Tematiko si prikriavamo evropski državljani in zamegljujejo jo evropski vo-

ditelji. Povsem res je, da Italija ne more sama zaustaviti velikokrat tragičnih migracijskih tokov. Je pa kriva, da ima zakone, kot je zakon Bossi-Fini. Vsekakor priporočam njegovo branje, saj po zakonu niso krivi samo »tujci«, ki nedovoljeno stopijo na italijanska tla, ampak tudi morebitni reševalci, npr. ribiči, ki jim to omogočijo. Imigracija je v bistvu kaznjivo dejanje, razen če prišlec nima vrste dovoljenj, dela in bivališča, ki jih mrtvi ob obali Lampeduse niso mogli imeti. Zakon dejansko dovoljuje nekakšen »deloven« turizem, v bistvu pa obravnava tujca kot sovražnika, ki mu je treba preprečiti, da stopi na italijanska tla. Ko nekdo rešuje potapljačega se Afričana in ga nato vleče na kopno, krši italijanski zakon. Zato se ribiške ladje resnično večkrat izognejo starim barkam z begunci, ki tvegajo brodolom.

Licemersko in dvolično je prirejati zlim tujcem neke državne pogrebe. Veliko smrti pomeni vsaj sokrivdo Italije in tistih, ki so zakon volili, ga sprejeli in volili stranke, ki so zakon podprle in ga podpirajo. Del Italijanov je rasističen. To je dobro razumel tudi Grillo, ko je okrcal lastne poslance, ko so se opredelili proti temu, da bi bilo priseljenišтво kaznjivo dejanje. Brez skrivanja je komik zapisal tragedijo, da bi z odprtostjo do priseljenecv gibanje izgubilo ogromno glasov. Tako je pač.

Glede Golega otoka so vodstveni in sam Tito pravili, da je bolje, če je zaprtih nekaj nedolžnih, kot pa da ostane en sam informbirojevec na prostosti in ruši državo. Nekako podobno velja sedaj za afriške pribežnike: raje naj jih nekaj umre, kot pa da stopajo nemoteno na italijanska tla in tu rušijo etnična in družbena ravnovesja.

Bistveno je torej, da Evropa sodeluje pri reševanju emigrantov in ogromnega afriškega problema. Medtem pa naj italijanska vlada in parlament uredita zakone, da ne bo zločin bežati pred lakoto, streli, posilstvom in mučenjem. Priseljenišтво bi bilo manj tragično, ko bi problem reševali s pristnim krščanskim duhom in brez ideoloških pregrad, ki tako zelo spominjajo na ognje in bela pokrivala Ku-klux-klana.

PREJELI SMO

Ustavo uresničiti, ne pa spreminjati

Informacija v Italiji je »režimska« kot še nikoli prej. Berlusconi je opravil svoje. Tako bremo o sobotni manifestaciji proti spremembam italijanske ustave, ki so jo v Rimu sklicali Stefano Rodota', Maurizio Landini, duhovnik Luigi Ciotti in ustavni sodnik Zagrebelsky, da se je je udeležilo »nekaj tisoč ljudi«. O vsebini povedanega pa skoraj nič.

Tu želim navesti le nekaj podatkov in poudarkov z manifestacije, ki bo še odmevala v Italiji.

Koliko je bilo udeležencev? Številke, ko gre za manifestacije, so vedno tvegane. Recimo torej, da se je sprevod od rimske železniške postaje do Piazza del Popolo vil do bri dve uri. In da je bil trg pod Pinciom povsem natrpan, kot dokazujejo številne slike, ki jih najdete na Facebooku. Ljudje so pod soncem stali več ur, dokler ni Stefano Rodota' od sedmih zvečer zaključil svojega govora. Manifestacija je torej trajala celih pet ur. Številke? Nekateri pravijo dvesto, drugi sto ali 50 tisoč, manj ne.

Bojkot manifestacije ni uspel, saj smo med manifestanti opazili nešteto zastav ANPI in CGIL. Poleg zastav komunističnih strank, IV, SEL in drugih gibanj.

Glede vsebine osrednjih govorov velja poudariti misel, da ne gre za ustvarjanje nove strančice na levi, pač pa za združevanje vseh sil, ki nočejo spremembe ustave, porojene v odporu, pač pa na njeno dosledno uresničitev, v vseh naprednih in socialno obvezujočih vsebinah.

Rodota' se je zavzel za oblikovanje »koalicije zmagovitih«, ki naj prepreči spremembo Italije v avtoritarno državo in pripomore k demokratizaciji EU, ki ta avtoritarizem spodbuja zaradi interesov finančnega kapitala.

Rodota' je tudi poudaril misel, da je ustava s svojo vsebino najnaprednejši program, ki ga lahko ponujamo italijanski politiki in predstavljamo pozitivno vizijo prihodno-

sti. Beseda, ki se najpogosteje srečuje v ustavi pa je »dostojanstvo«, kar je pomenljivo, saj gre za družbene, politične in gospodarske odnose, ki morajo ustrezati osnovnemu cilju enakopravnosti in dostojanstvu ljudi, predvsem delavcev.

Drugi govorniki (Landini, Zagrebelsky, don Ciotti) so poudarili tudi, da je sedanja politična večina »izdala ustavna načela«, pri čemer so kritike letele tudi na račun predsednika republike Napolitana, ki jo spodbuja s svojimi pozivi.

Nedopustno je, da bi ustavo, ki jo je oblikovala demokratično izvoljena ustavodajna skupščina takoj po vojni, spreminjal parlament »imenovanih« na osnovi »svinjskega volilnega zakona«, ko neka stranka podvoji svoje predstavništvo, druge pa so izločene. Še hujše je, ker sedanja večina skuša ustavo spremeniti »po bližnjici. Sedanji parlament skuša namreč izničiti jamstva 138. ustavnega člena, ki določa, da se o morebitnih reformah izreče parlament s štirikratnim glasovanjem (in trimesečnimi presledki za premislek), končna beseda pa pripada ljudstvu, ki ga odobri ali zavrne z referendumom.

Rodota' je zato pozval parlamentarce, ki nekaj dajo na svojo vlogo, naj reforme ne odobrijo z dvetretjinsko večino, ki referendum preprečuje, pač pa naj ljudstvu dovolijo, da se izreče.

Govorniki so na koncu spomnili nepozabnega predsednika Sandra Pertinija, ki je poudarjal: »Ne pozabite, da je za vsakim členom naše ustave prelita kri mladih partizanov, ki so nam priborili svobodo!«

Pod tem geslom se nadaljuje mobilizacija javnega mnenja in nastajajo po vsej državi, in tudi pri nas, odbori za obrambo ustave, ki bodo nadaljevali s širjenjem zavesti, da je treba ustavo poznati in uresničiti, ne pa spreminjati.

Stojan Spetič

LJUBLJANA

Sredstva za Škocjanski zatok

LJUBLJANA - Gospodarsko ministrstvo je izdalo odločbo o dodelitvi sredstev za objekte v Naravnem rezervatu Škocjanski zatok, ki bodo zaokrožili dokončno podobo naravnega rezervata. Za projekt v skupni vrednosti 3,3 milijona evrov bo približno 2,3 milijona evrov prispeval Evropski sklad za regionalni razvoj. Projekt predstavlja zadnji del urejanja naravnega rezervata Škocjanski zatok in obsega gradnjo več objektov, so sporočili z ministrstva.

Projekt obsega gradnjo informacijskega centra za obiskovalce s spremljajočo infrastrukturo in ureditvami, ki je zasnovan kot dvoetažen lesen objekt ter vsebinsko prilagojen programu za obiskovalce rezervata.

Zgradili bodo hlev kot pritlični lesen objekt, ki bo postavljen ob krožni učni poti in namenjen zadrževanju pašnih živali rezervata ter shranjevanju krme in kmetijske mehanizacije. Poleg tega bo namenjen predstavitvi kmetijske dejavnosti pri upravljanju mokrišč.

PISMA UREDNIŠTVU

Sovraštvo nosi le sovraštvo

Spoštovano uredništvo, če smo v teh dneh prelistali naš dnevnik in prisluhnili vsedržavnim poročilom smo bili priča zanimivi sočasnosti zelo podobnih polemik iz sveta športa. V nogometni A ligi je federacija kaznovala prvoligaša Milan zaradi žaljivk, ki so jih navijači med zadnjo tekmo namenili navijačem Napolija, ki prihajajo iz sončnega juga našega lepega škornja. V naših krajih pa sta se med sabo zmerjala mladinci Juventine in Sovodenj, tudi v tem primeru sta se žalila po ključu pripadnosti.

Sočasnost ni slučajna, je le še en dokaz da smo tudi mi, prebivalci tega teritorija, del širše skupnosti in smo priča istim problemom modernega človeka. Slovenska narodna skupnost ni srečni otok, kjer bi življenje šlo svojo pot in bi sledilo svojim pravilom. Večkrat pravimo, da je biti dvoživka na slovensko-italijanski kulturno-jezikovni meji velika prednost, kar velja, ko od vsake kulture jemlješ boljše. Večkrat pa se ustavljamo na nižjem skupnem imenovalcu ali se celo zgledujemo po slabšem primeru. Oba primera, tako vsedržavni kot lokalni, sta sinova slabe vzgoje in nizkega nivoja iz-

obrazbe. Ko prebereš naslove o dogajanju se ti naenkrat zdi, da si mogoče prespal v časovnem stroju, ki te je popeljal za 80 let nazaj v prvo polovico dvajsetega stoletja, ko se je nestrpnost stopnjevala, nekateri pa so jo izkoriščali in vsi vemo do česa je vse skupaj privedlo.

Če racionalno analiziramo problem bi se lahko celo nasmehnil, ko bi ugotovili, da se ti ljudje zmerjajo po pripadnosti, po izvoru, v (ne)-kulturnem ozadiju pa imajo čistost neke narodnosti, skupnosti, ki je na srečo danes ni več. Poglejmo le prijetno mavrico polti, ki jo vidimo ne le v velikih evropskih prestolnicah, ampak tudi v naših vaseh. Poglejmo, jakovno in versko raznolikost, ki smo ji vedno pogostejše priča tudi v domačem okolju. Ni več »čistosti« ... in to je velika prednost. Zakaj bi se torej zmerjali?

Prepričan sem, da je polemika okrog omenjenih tem napaka. Tudi iskanje krivcev in grešnega kozla ne bo privedlo do rešitve problema, saj je zelo razširjen. Vsi smo okuženi z virozo strahu pred novim, z nestrpnostjo, s sovraštvom, za tem je obolela širša skupnost, slovenska ni izjema. Cilj športa ni zmaga, kot je že zdavnaj izrekel De Coubertin, ampak prenašanje vrednot na mlajšo generacijo. Nogometni prvoligaši bodo mogli prej ali slej ugrizniti v jabolko, zanje je zade-

va veliko bolj kompleksna, saj je nogomet tam prej marketing in ekonomija kot šport. Za naš teritorij pa je dovolj, da se vsi skupaj zamislimo, začeni s trenerji, katerim je zaupana vzgoja naših otrok. Kar se je zgodilo je za nami, pomembno je, da popravimo stvari za naprej.

Pepričan sem, da bosta tako Juventina kot Sovodnje znala podati vrednote strpnosti ne le do drugega naroda ampak do bližnjega človeka, danes se v divjem individualizmu srečujemo že s tem problemom. Istočasno se morajo vsi, tako vodstvo kot trenerski kader športnih društev, zavediti vzgojne vloge ki jo imajo, in je pomembnejša od športne. Tako kot bi jaz svojemu dijaku razložil kaj je bilo zelo narobe v nedeljo na igrišču v tistih nepremišljenih besedah, tako morajo delati na vsakem treningu vodje, ki so v mladinskem sektorju prej vzgojitelji kot selektorji. Saj konec koncev gre za kakovost našega življenja: sovraštvo nosi le sovraštvo, nikoli ljubezni.

David Peterin

Nova vrsta napake

Spoštovani!

Da najdemo v našem Dnevniku preveč tiskovnih napak, je žal postalo običajno in vedno bolj mote-

če. Da najdemo preveč pravopisnih in slovničnih napak, pa je res žalostno, saj bi morala biti tiskana beseda posrednik lepega in pravilnega slovenskega izražanja. Pred dnevi pa sem našel še novo vrsto napake in sicer matematično v naslovu in članku o Sirkovem kislu, kar me je resnično razjezilo. Podatek o urah priprave tega, upamo odličnega kisa, se mi je takoj zazdel nekoliko pretiran. Znano je, koliko dni ima leto (365) in koliko ur dan (24), torej naj bi bilo v treh letih 26.280 ur. Poskusil sem to številko še enkrat pomnožiti s 60 (številko minut v uri) in dobil sem rezultat, ki ga vi navedate, torej 1.576.800 (minut). Za enako število ur pa bi se moral Sirkov kis kisati kar 180 let, kar pa res ni malo.

Lep pozdrav,

Dragotin Danev

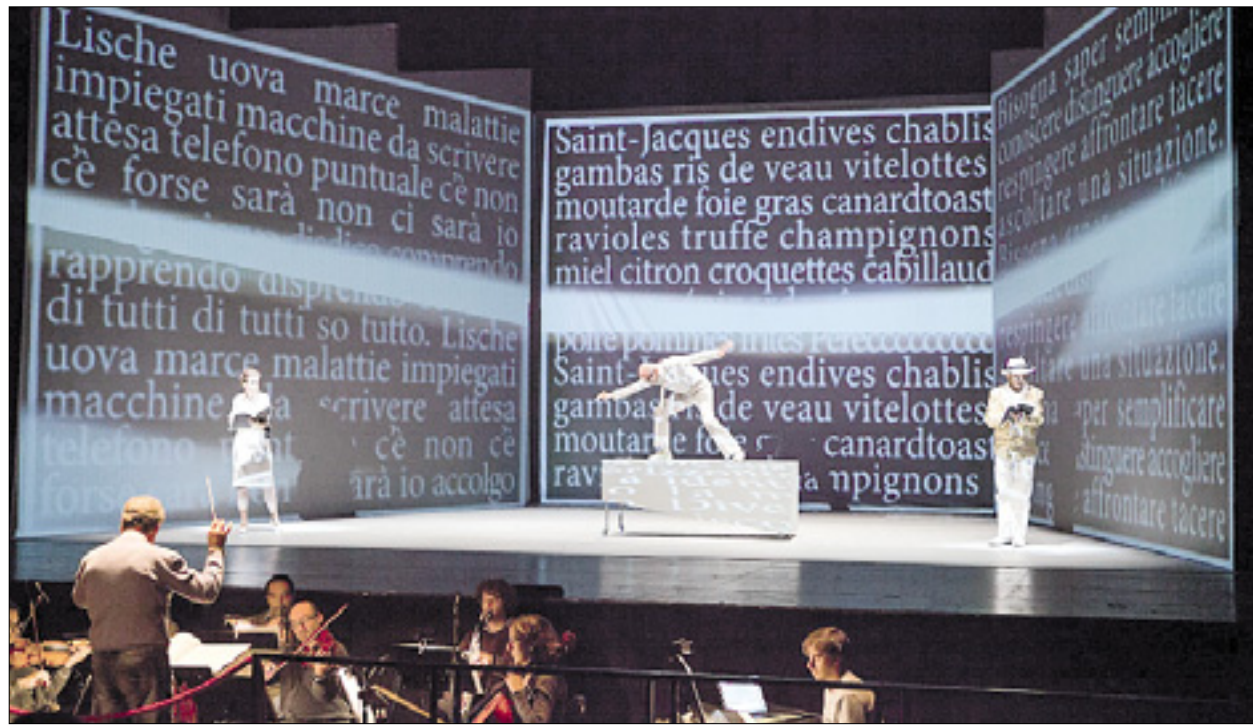
GLASBENI BIENALE BENETKE - Na festivalu sodobne glasbe

Človeški glas protagonist sredi novih dimenzij zvoka

Na festivalu, ki raziskuje tudi preko najnovejših in naprednejših tehnoloških sredstev nove dimenzije zvoka, je bil letos protagonist najstarejši instrument v zgodovini glasbe: človeški glas. Umetniški vodja beneškega mednarodnega festivala sodobne glasbe Ivan Fedele je ustvaril namreč zanimiv niz dogodkov znotraj Bienala, da bi prikazal različne oblike vokalnega izražanja v 21. stoletju.

Ameriški performer, pevec in igralec David Moss je na primer predstavil značilno, ekspresivno in improvizacijsko branje tekstov, v katerih sta zvok in pomen besed izhodišče za vokalne vragolije, ki jih obarvajo in ojačujejo efekti mikrofona in uporaba elektronike. Moss je bolj mojster specifičnega žanra kot presenetljiv pevski virtuoz, a prav gotovo obvlada kreativen, tudi igriv način vokalnega izražanja, ki se je pojavil kot izrazno sredstvo tudi v enodejanki *L'arte e la maniera di affrontare il proprio capo per chiedergli un aumento* (na sliki), ki jo je niti tridesetletni Vittorio Montalti napisal po naročilu beneškega Bienala. Večer krstnih izvedb z izzi-vom novih poti opernega oz. glasbeno-scenskega izražanja je obsegal tudi premiero enodejanke za tri glasove in komorni ansambel *La macchina* Raffaeleja Grimaldija. Kot se žal večkrat dogaja, so tudi tokrat mladi umetniki pokazali premalo drznosti in so razočarali iskalce inovativnih prijemov. Grimaldi je koherentno uglasbil dokaj zabavno farso o človeku, ki ga skušajo ozdraviti motnje problematičnega odnosa do sodobnih govoric, a ni izkoristil na glasbenem nivoju spodbud libreta okrog vprašanja govorice. Montalti pa je v operi o strahu pred šefom po tekstu Georgesa Pereca uničil s ponotranjenimi monologi dramaturgijo predstave, kar je pri gledališko glasbenem delu nezamisljivo pomanjkljivost.

Učenci konservatorijev iz Benetk, Roviga in Vicenze pa so se združili pri poklonu kralju italijanske opere 19.

stoletja s projektom *Viva Verdi!*, ki je izkoristil sugestivne prostore veličastne palače Pisani (danes sedež beneškega konservatorija). Mladi vodiči so spremljali obiskovalce skozi dvorane, kjer so jih pričakovale razstave starih glasbil in rokopisov ter izvedbe v živo komornih del in transkripcij skladb Giuseppa Verdija iz fundusov knjižnice Marciana.

Od glasbene kulise salonov bogate buržoazije 19. stoletja je vokalna nit Bienala zavila v obzorja tehnologije s prikazom sistema *Wave Fields Synthesis*. Publika je sedela sredi štirikotnika, ki ga je sestavljalo 192 zvočnikov in 8 subwooferjev in je lahko doživela povečanje akustičnega prostora z izvedbami, v katerih je sistem imel interakcijo v živo s pevko in violinistko. Vir koncepta je bil poklon beneškim avtorjem ter akustični izkušnji večborja (cori spezzati), ki sega v 16. stoletje in ima posebno povezavo z baziliko svetega Marka v Benet-

kah. Sistem je uporabil madrigal Claudia Monteverdija in skladbo *La lontananza* nostalgica utopica futura Luigija Nona, a je najbolj učinkovito pokazal svoj potencial s praznizvo skladbe korejske avtorice Ji Young Kang, ki je bila napisana ravno za ovrednotenje efektov, ki jih stereofonski sistem premore.

Dialog med preteklostjo in sodobnostjo je na Bienalu ubral tudi bolj tradicionalne poti s koncertom priznane vokalne skupine *Neue Vokalisten* Stuttgart, v katerem se je poklon letošnji petstoletnici smrti poznorenesančnega »avantgardista« Carla Gesualda, princa iz Venose, povezal z našim stoletjem z izvedbo prelepih madrigalov, v katerih je Salvatore Sciarrino mojstrsko uporabil temeljni koncept in strukturo renesančne oblike za ustvarjanje novodobnih glasbenih pogovorov. Odlični pevci so se kot običajno izkazali z natančnimi in sporočilnimi interpretaci-

jami sodobnih del, a niso uspeli pričarati z enako prepričljivostjo muzikaliteta fraziranja in dramatično moč Gesualdove strme in ostro disonančne govorice. Zadnji vikend beneškega glasbenega Bienala je podaril ljubiteljem vokalnih in zborovskih izrazov še nekaj doživetij s koncerti, v katerih so se glasovi nekonvencionalno prepletali z zvoki glasbil, s poklonom Lucianu Beriu v izvedbi zbora francoskega državnega radija in koncertom zbora a cappella *Les cris de Paris*. Glasbeni Bienale se je zaključil z malenkostnim povečanjem števila gledalcev (+9%), med katerimi pa se je znatno povečalo število nižje in višješolcev (+30%), ki sodelujejo v okviru specifičnih didaktičnih projektov. Kdor je zamudil letošnje dogodke, si bo lahko ogledal integralne posnetke na spletni strani Bienala v rubriki *Quarto palcoscenico*.

Rossana Paliaga

OBLETNICA Pred 90 leti se je rodil Italo Calvino

V Santiagu de las Vegas na Kubi se je na včerajšnji dan pred 90 leti rodil italijanski pisatelj in novinar Italo Calvino. Literat, ki je med drugo svetovno vojno deloval v italijanskem odporniškem gibanju, je kot pisatelj najraje raziskoval prehajanje domišljije v stvarnost, pomen slučaja in nenavadne spremembe človekove usode.

Calvino je v svojih prvih dveh delih Steza pajkovih gnezd in Zadnji pride krokar opisoval odporniško gibanje, pozneje pa je pisal fantastično prozo in uporabljal tudi eksperimentalne prijeme.

Med njegova pomembnejša dela sodijo še *Razcepljeni grof*, *Neobstoječi vitez*, *Če neke zimske noči* popotnik ter zbirki povesti *Kozmokomične zgodbe* in *Grad prekrizanih usod*. Do leta 1957 je bil Calvino član komunistične partije Italije, med letoma 1959 in 1966 pa urednik revije *Il Menabò* di letteratura. Umrl je 19. septembra 1985.

ZAGREB FILM FESTIVAL - Na sporedu v nedeljo, 20. oktobra

Film Zoran, moj nečak idiot bo odprl 11. zagrebški festival

Slovenska manjšinska koprodukcija »Zoran, il mio nipote scemo« (Zoran, moj nečak idiot) v režiji Mattea Oleotta bo 20. oktobra odprla 11. Zagreb Film Festival. V glavnem programu bodo prikazali še deset celovečercer, izven konkurence pa med drugim koprodukcijo Krogi srbskega režiserja Srđana Golubovića, pri kateri je sodelovala tudi Slovenija. Olleottov film, ki je pobral štiri nagrade na beneškem filmskem festivalu, vključno z nagrado občinstva, na zabaven način pripoveduje o likih, ki jih na prvi pogled ni mogoče povezati. Kot je na novinarski konferenci v Zagrebu dejal direktor festivala Boris T. Matić, so v program vključeni večinoma novi filmi, ki so svetovne premiere doživeli pred kratkim. Med temami celovečercer je poleg slučajnih srečanj in odnosov med ljudmi izpostavil še odtujitev, nasilje med mladimi in prepovedane ljubezni.

Zagrebsko občinstvo bo tako imelo priložnost videti italijanski celovečerec »Salvo« režiserjev Antonia Piazzee in Fabia Grassadonia, ki ga je nagradila kritika v Cannesu. V program so uvrščeni tudi britansko-italijanski film režiserja Uberta Pasolinija »Still Life«, »Grand Central« režiserke Rebecca Zlotowsky ter film »The

Giuseppe Battiston in Rok Prašnikar v filmu *Zoran, moj nečak idiot*

Lunchbox« režiserja Ritesha Batre. V tekmi za festivalsko nagrado je tudi ameriška neodvisna produkcija »Short Term 12« režiserja Destin Crettona, s celovečerci pa so zastopane še kinematografije Kazahstana, Mehike, Grčije, Velike Britanije in Hrvaške.

Tudi letos so pripravili pester dokumentarni program, ki obsega 12 fil-

mov. V spremljevalnem programu Navdihnjeno po resničnih dogodkih bodo predvajali pet celovečercer, ljubiteljem znanstvene fantastike bo namenjen program Vzhodnoevropski SF, skupaj z organizacijo Queer Zagreb pa so pripravili tudi spremljevalno manifestacijo Rekreacija Queera.

FILM - V Ljubljani Na 24. Liffu v ospredju tudi mladi in drzni

Na filmskem festivalu Liff, ki bo potekal v Ljubljani med 6. in 17. novembrom, bo poleg ustaljenih sekcij v fokusu novi avstrijski film, sekcija Posvečeno bo namenjena režiserju Lordanu Zafranoviću, tematska retrospektiva pa bo potekala pod sloganom *Mladi in drzni*. Programski direktor festivala Simon Popek je na včerajšnji novinarski konferenci preletel letošnji program ter predstavil najbolj izstopajoče filme. Vseh je na festivalu približno 125.

V sekcijo Perspektive je uvrščenih deset prvih filmov mladih režiserjev, ki se posvečajo tako političnim škandalom Švedske v svobodnemiselnih 70. letih (Dekle na poziv, Mikael Marcimain), etnično razklanemu Mostarju (Obramba in zaščita, Bobo Jelčić), svetu mafije, svobodne ljubezni in čudežev (Salvo, Fabio Grassadonia, Antonio Piazza), parabol o obsedenosti in samozanikanju, ki jo odlikava življenje imitatorja Elvisa Presleya (Armando Bo, Zadnji Elvis), najstnicam in zadnjemu skupnemu poletju (Za vedno neosamljene, Monja Art, Caroline Bobek) do italijansko-slovenske koprodukcije, komedije Zoran, moj nečak idiot (Matteo Oleotto), ki je na beneškem Tednu kritike 2013 osvojil nagrado občinstva. Mednarodna žirija bo na koncu festivala podelila nagrado domocem.

Med gledalci bo veliko zanimanja pritegnila tudi običajno razprodana sekcija Predpremiere. Popek je še posebej omenil zmagovalca canskega festivala, film Adelino življenje Abdellatif Kechiche. Film je največ medijske pozornosti pritegnil zaradi eksplicitnih prizorov lezbične spolnosti, toda motor filma o odrasčajočih najstnikih je povsem drug. To je le eden izmed filmov letošnjega Liffa, ki se posveča mladim in njihovi negotovi umeščenosti v svet. Predpremiere obljublajo še filme Epizoda o življenju zbiralca železa (Danis Tanović), Llewyn Davis (brata Cohen), Mlada in lepa (Francois Ozon), Preteklost (Asghar Farhadi), dokumentarec Sveta obvoznica (Gianfranco Rosi) in Večna Ljubimca (Jim Jarmusch).

Sekcija Kralji in kraljice med drugim obeta film Sally Potter GINGER in Rosa, še en film o odrasčanju in preizkušnji prijateljstva, film Petra Greenaway Goltzius in Pelikanova družina, Lech Walesa, človek upanja (Andrzej Wajda), Neskončna lepota (Paolo Sorrentino) in druga dva filma iz trilogije Paradiž Ulricha Seidla, Vera in Upanje.

V Panorami svetovnega filma gledalce čakajo tudi filmi Big Sur, po avtobiografskem romanu Jacka Kerouaca posneta impresionistična drama Michaela Polisha, Krogi Srđana Golubovića, Mama Evropa, dokumentarec o mejah, ki krojijo življenje, Petre Seliškar, v slogu nemega filma posneta Sneguljčica Pabla Bergera in po Popkovih napovedih najbolj šokanten film zadnjih let - dokumentarec Teater ubijanja Joshue Oppenheimerja.

Na Liffu se obetajo še sekcije Ekstravaganca, v kateri so filmi, ki gredo »čez«, Kinobalon, program za otroke in mlade, Novi avstrijski film, ki je, tako Popek, samosvoj, dober in nikoli hit. Sekcija Posvečeno bo namenjena Zafranoviću, ki je na Hrvaškem zaradi svojih pogledov na zgodovino dolgo veljal za persono non grato. Tematska retrospektiva bo namenjena filmom, ki imajo za rdečo nit Mlade in drzne. Tu sta se znašla tako Upornik brez razloga Nicholas Raya kot Nočni izlet Mirka Groblerja. (STA)

ITALIJA - Vlada sinoči sprejela osnutek, ki ga bo moral dokončno odobriti parlament

Stabilizacijski zakon za oživitev gospodarstva

Davčna razbremenitev družin, dela in podjetij - Rezi ne bodo prizadeli javnega zdravstva

RIM - Italijanska vlada je sinoči po daljšem zasedanju sprejela osnutek stabilizacijskega zakona za leto 2014 oz. za triletnje 2014-2016. Kot so na tiskovni konferenci med sejo povedali predsednik vlade Enrico Letta, podpredsednik Angelino Alfano, obrambni minister Mario Mauro in gospodarski minister Fabrizio Saccomanni, naj bi zakon pomembno prispeval k oživitvi italijanskega gospodarstva, zdesetkanega od najhujše recesije po drugi svetovni vojni, vendar ob spoštovanju obvez v okviru EU glede sanacije javnih računov.

Tako naj bi se javni primanjkljaj prihodnje leto obdržal pod mejo 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP), javni dolg, ki je letos dosegel 133 odstotkov BDP, pa naj bi se nekoliko skril tudi s pomočjo prodaje javnega imetja za 0,5 odstotka BDP. Vlada napoveduje, da bo italijansko gospodarstvo prihodnje leto ob spodbudah, ki jih predvideva stabilizacijski zakon, zrastle za 2 odstotka BDP, potem ko je proizvodnja po letu 2008 nazadovala za 25 odstotkov.

Finančni manevar za leto 2014, ki ga bo seveda moral potrditi parlament, je »težak« 11,5 milijarde evrov. Z njim naj bi občutno zmanjšali davčni pritisk, in sicer s sedanjega 44,3 na 43,3 odstotka. Davčne olajšave bodo skupno predvidoma znašale 3,7 milijarde evrov, pri čemer naj bi davčno obremenitev dela in podjetij znižali za 2,5 milijarde evrov. Predvidene so tudi davčne spodbude za podjetja, ki bodo za stalno zaposlila nestalno zaposlene. Stabilizacijski zakon nadalje določa tudi omilitve pakta stabilnosti za občine in pokrajine, in sicer v skupni vrednosti milijarde evrov.

Sicer pa je ena največjih novosti včeraj sprejetega zakonskega osnutka reforma občinskih davščin. Uvedli bodo nov davek, ki se bo imenoval Trise. Nadomestil bo dosedanj davek na nepremičnine Imu in dosedanj davek za smeti Tares, obsegal pa bo dve komponenti: davek Tari za smeti in davek Tasi za nedeljive javne storitve in usluge, kot so ceste in javna razsvetljava. Po prvih izračunih naj bi prihodnje leto povprečno plačali za občinski davek nekoliko manj

kot leta 2012, a nekoliko več kot letos.

Kje pa bo vlada našla sredstva za kritje vseh nakazanih olajšav in ugodnosti? Okrog 3,5 milijarde evrov namerava privarčevati s krčenjem javnih izdatkov, pri čemer naj bi država prispevala 2,5 milijarde evrov, dežele pa 1 milijardo. Država naj bi npr. prihranila 100 milijonov evrov s tem, da bodo volitve odslej potekale en sam dan. Poleg tega naj bi vlada 3,2 milijarde evrov pridobila z ureditvijo in delno odtujitvijo javnega premoženja. Skoraj dve milijardi evrov pa naj bi v javne blagajne prispevali rezi raznih dosedanjih davčnih ugodnosti, pa tudi podražitev koleka za finančne operacije. Poudariti velja, da rezi ne bodo prizadeli javnega zdravstva, kot se je govorilo v minulih dneh.

Sicer pa je zakonski osnutek v nekaterih točkah nedorečen. Vlada je namreč nekatere zadeve prepustila odločanju parlamenta.

ZDA - Proračun Washington tik pred bankrotom

WASHINGTON - Vse je kazalo, da se v ameriškem kongresu približujejo dogovoru, ki bi omogočil ponovno odprtje ameriške zvezne vlade ter dvignil dovoljeno mejo javnega dolga, za kar se rok izteče jutri, 17. oktobra. Toda včeraj je prišlo do novega zapleta. Republikanci so zavrnili osnutek dogovora, ki so ga v ponedeljek dosegli z demokrati v senatu. Na to se je takoj odzval Wall Street, ki je včerajšnji trgovanjski dan začel v negativnem območju. Kot ocenjujejo borzni analitiki, vlagatelji postajajo nervozni, ker ameriški politiki še vedno niso sklenili dogovora o proračunu in dvigu zgornje meje javnega dolga. Če ga ne bodo dosegli do jutri, ZDA grozi bankrot.

Predsednik vlade Letta in podpredsednik Alfano na sinočnji tiskovni konferenci

ITALIJA - Zaradi spora o načinu glasovanja Berlusconi jeva izključitev iz parlamenta se oddaljuje

RIM - Nekdanji italijanski premier Silvio Berlusconi se bo lahko svojega stolčka v senatu oklepel še vsaj nekaj tednov, saj se je postopek za njegovo izključitev iz senata zaradi pravnomočne obsodbe zaradi utaje davkov včeraj podaljšal in do glasovanja v senatu ne bo prišlo pred novembrom.

Pristojna senatna komisija se namreč ni uspela dogovoriti, ali naj glasovanje o izključitvi v senatu poteka tajno ali ne.

Naslednje zasedanje komisije bo 29. oktobra, kar pomeni, da glasovanja pred tem datumom zagotovo ne bo. Tovrstna glasovanja običajno potekajo tajno, a predvsem poslanci opozicijskega Gibanja petih zvezd zahtevajo javno glasovanje.

SILVIO BERLUSCONI

ANSA

Medtem pa Berlusconi je v soboto čaka nova preizkušnja, saj bo milansko prizivno sodišče odločalo o petletni prepovedi opravljanja javne funkcije, ki mu je bila izrečena v obsodbi zaradi davčne utaje v primeru Mediaset.

Kasacijsko sodišče je Berlusconi avgusta pravnomočno obsodilo na štiriletno zaporno kazen, ki mu je bila na podlagi določil o delni amnestiji za takšne primere in zaradi njegove starosti avtomatično skrajšana na 12 mesecev.

Drugostopenjsko prepoved opravljanja javne funkcije pa so kasacijski sodniki v ponovno obravnavo vrnili milanskemu sodišču. Sodna obravnava v Milanu bi lahko trajala samo en dan, je mogoče slišati iz pravosodnih krogov.

Prepoved opravljanja javne funkcije naj bi zaradi postopkovne napake skrajšali s petih na tri leta, kar so poleg kasacijskih sodnikov trdili tudi tožilci pred kasacijskim sodiščem.

Kar se tiče zaporne kazni, pa je Berlusconi zaradi svoje starosti ne bo prestal v zaporu. Pred dnevi je nekdanji premier vložil prošnjo, da bi kazen odslužil z opravljanjem družbeno koristnega dela. Alternativa bi bila hišni pripor. Služenje zaporne kazni z družbeno koristnim delom pa ima za Berlusconi dve prednosti: pravila glede omejitve gibanja so manj stroga kot pri hišnem priporu, krog ljudi, s katerimi se lahko obsojeni druži in pogovarja, pa širši. Poleg tega se zaporna kazen, če se odsluži z družbeno koristnim delom, lahko skrajša za dva meseca.

Na Filipinih potres z magnitudo 7,1: več mrtvih

MANILA - Filipine je včeraj prizadel potres z magnitudo 7,1, ki je po zadnjih podatkih zahteval najmanj 93 smrtnih žrtev. Tla so se tresla na treh otokih, ki veljajo za glavne turistične točke. Z otoka Bohol poročajo o najmanj 77 smrtnih žrtvah, 16 smrtnih žrtev pa so skupno zabeležili na otokih Cebu in Siyuijor. Tla so se zatresla ob 8.12 po lokalnem času. Žarišče potresa je bilo v bližini kraja Balilihan na globini 20 kilometrov. Po poročanju prebivalcev in turistov je potres povzročil veliko gmotno škodo na številnih stavbah, prav tako so poškodovane ceste. Potresu so sledili najmanj štiri popotresni sunki, ki so imeli magnitudo več kot 5. Obласти ob tem opozarjajo, da bi se število smrtnih žrtev lahko še zvišalo. Ponekod na Boholu so namreč ceste uničene, prekinjena pa je tudi električna napeljava, zato škode na nekaterih območjih še ne morejo oceniti.

Iran in šesterica v Ženevi o jedrskem programu

ŽENEVA - V Ženevi so se včeraj začela pogajanja o spornem iranskem jedrskem programu med Teheranom in šesterico držav - petimi stalnimi članicami Varnostnega sveta ZN in Nemčijo. Zahodne države pogovore vidijo kot prvo možnost, da novi iranski predsednik Hasan Rohani dokaže, da z bolj umirjenimi toni misli resno. Pogajanja so prva, odkar je Rohani avgusta postal predsednik Irana. Od takrat so se sporočila Teherana v primerjavi s tistimi pod njegovim predhodnikom, Mahmudom Ahmadinedžadom, precej omilila ter zvenijo veliko bolj spravljivo. Zahodne države vztrajajo, da bo moral Iran domnevno nov odnos dokazati še z dejanji.

Predsednik Hollande vse manj priljubljen

PARIZ - Priljubljenost francoskega predsednika Francoisa Hollande je padla na novo najnižjo raven. Zdaj ga podpira samo še vsak četrty Francoz, je pokazala anketa, ki jo je objavila revija Le Point.

Le 24 odstotkov vprašanih ima pozitivno mnenje o socialistu Hollandu, je pokazala mesečna anketa agencije Ipsos. To je najslabši rezultat kateregakoli francoskega predsednika od leta 1996, ko je agencija začela izvajati mesečne anket. (STA)

ITALIJA - Potrjen vstop družbe Poste italiane

Skupščina Alitalie podprla 300-milijonsko dokapitalizacijo

RIM - Delničarji italijanskega letalskega prevoznika Alitalia, ki se je znašel na robu stečaja, so na izredni skupščini podprli dokapitalizacijo družbe v višini do 300 milijonov evrov, so včeraj sporočili iz Alitalie. Zeleno luč so prižgali tudi zamisli, da podjetju s 75 milijoni evrov priskoči na pomoč državna poštna družba Poste Italiane.

Lastniki italijanske letalske družbe, med njimi francosko-nizozemska letalska skupina Air France-KLM, imajo s potrditvijo dokapitalizacije od srede naprej 30 dni časa, da se odločijo, ali vpisati nove delnice ali ne.

Kot omenjeno, so delničarji podprli tudi kontroverzni načrt, po katerem bo Alitalii na pomoč priskočila družba Poste Italiane.

Delničarji so pojasnili še, da bi lahko pri potrebnih dodatnih sredstvih za letalskega prevoznika z vsoto do 100 milijonov evrov sodelovali tudi italijanski banki Unicredit in Intesa Sanpaolo, katere članica je denimo Banka

Koper. Iz Alitalie so po skupščini sporočili, da so se vodilni v družbi zavezali, da bodo, ko bo operacija končana, odstopili.

Načrt dokapitalizacije je bil sicer pod pritiskom italijanske vlade sestavljen v naglici. Italijanski naftni velikan Eni je namreč zagrozil, da družbi zaradi neporavnanih dolgov v višini 30 milijonov evrov ne bo več dobavljaj goriva, kar bi imelo za posledico prizemljitev njene flote. Nevarnost za to je obstajala že minulo soboto.

V Rimu očitke, da je načrt protekcionističen, zanikajo. Kot so poudarili, bodo na ta način izboljšali položaj podjetja za zaveznitvo s tujim partnerjem. V Evropski komisiji medtem čakajo na uradno poročilo italijanskih oblasti, šele nato pa bodo presodili, ali gre morebiti za nedovoljeno državno pomoč.

Družba International Airlines Group (IAG), v katero sta se lani dokončno združila britanski in španski

letalski prevoznik British Airways in Iberia, pa je v ponedeljek Bruselj že pozvala k sprejemu ukrepov za preprečitve "manifestacije nedovoljene pomoči".

Večinski lastnik Alitalie je trenutno konzorcij italijanskih podjetij, francosko-nizozemska letalska skupina Air France-KLM pa ima v družbi 25-odstotni delež in bi bila pod določenimi pogoji ta delež pripravljena povečati.

Stečaj Alitalie, ki so jo pred petimi leti že reševali s finančno pomočjo, bi bil velik poraz in hkrati sramota za italijanskega premiera Enrica Letto, ki poskuša v Italijo privabiti tuje vlagatelje, državljane pa prepričati, da je država tik pred izhodom iz recesije.

Alitalia je v prvi polovici letošnjega leta ustvarila 294 milijonov evrov izgube, potem ko je v enakem obdobju lani znašala 201 milijon evrov. Dolg družbe je konec junija letos znašal 946 milijonov evrov, marca pa še več kot milijardo evrov.

ZLATO
(999,99 %) za kg
30.447,04 € +190,10

SOD NAFTE
(159 litrov)
109,33 \$ -0,83

EVRO
1,3493\$ -0,5

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
15. oktobra, 2013

valute	15. 10.	14. 10.
ameriški dolar	1,3493	1,3564
japonski jen	132,98	133,19
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25,615	25,560
danska krona	7,4588	7,4589
britanski funt	0,84635	0,84830
madžarski forint	295,32	295,70
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7024	0,7027
poljski zlot	4,1811	4,1828
romunski lev	4,4515	4,4618
švedska krona	8,7617	8,7988
švicarski frank	1,2361	1,2334
norveška kron	8,1180	8,1325
hrvaška kuna	7,6188	7,6165
ruski rubel	43,5645	43,7873
turška lira	2,6828	2,6929
avstralski dolar	1,4167	1,4313
brasiljski real	2,9480	2,9507
kanadski dolar	1,3975	1,4041
kitajski juan	8,2334	8,2830
indijska rupija	83,1440	83,3290
južnoafriški rand	13,4201	13,4792

GORICA - Zaključil se je proces zaradi smrti 85 delavcev, izpostavljenih azbestu

Trinajst obsojenih

Krivi so nenamerne uboja - Svojci umrlih pričakali razsodbo v popolni tišini

Goriški sodnik Matteo Trotta je včeraj obsodil na zaporno kazen trinajst bivših vodilnih funkcionarjev tržiške ladjedelnice Italcantieri (danes Fincantieri), ki so jim sodili zaradi smrti 85 delavcev, umrlih za posledicami vdihovanja azbesta. Sodnik je potrdil, da so osumljenci krivi nenamerne uboja in povzročitve telesnih poškodb, kot sta med sodnim postopkom s pomočjo prič in obsežnega dokaznega gradiva dokazovala javna tožila Valentina Bossi in Luigi Leghissa.

Včerajšnja sodna obravnava se je pričela v dopoldanskih urah, vendar je takrat trajala le nekaj minut. Sodnik Trotta je namreč njeno nadaljevanje preložil na popoldanske ure. Ob 16. uri so se pred sodno dvorano zbrali svojci umrlih delavcev, člani združenj izpostavljenih azbestu, sindikalisti in krajevni upravitelji iz Tržiškega. Po desetih minutah čakanja je sodnik Trotta vstopil v dvorano in se lotil branja več strani dolge razsodbe. Uvodoma je prebral več oprostilnih razsodb, ki zadevajo upravitelje raznih podizvajalskih podjetij in odgovorne za varnost iz ladjedelnice; zanje sta oprostitev predlagala tudi javna tožila, tako da je bila sodnikova odločitev pričakovana. V nadaljevanju pa je sodnik prebral nekaj oprostilnih razsodb zaradi zastaranja; sodni postopki o smrti nekaterih delavcev so se namreč začeli pred tolilimi leti, da so njihovi primeri žal - zastarali. Svojci umrlih in člani združenja izpostavljenih azbestu so se tedaj začeli spogledovati med sabo; marsikdo se je sam s sabo spraševal, ali se bo proces zaključil z oprostitvijo vseh osumljenih. Po nekaj minutah pa je sodnik le začel prebirati razsodbe za smrti delavcev, za katere so osumljeni spoznani za krive. Iz prebiranja imen umrlih in osumljencev je bilo vsem v dvorani jasno, da so na goriškem sodišču opravili ogromno delo. Rekonstruirali so življenjsko zgodbo vsakega delavca, ugotovili, v katerem oddelku je delal in koliko let je bil izpostavljen azbestu. Na podlagi obsežnega dokaznega gradiva in številnih prič so ugotovili, kateri osumljenci so nosili krivdo za posamezne smrtne primere. Sodnik je tako dosodil, da je trinajst bivših vodilnih funkcionarjev le krivih nenamerne uboja in povzročitve telesnih poškodb ter jih obsodil na zaporno kazen.

Na najvišjo kazen - sedem let in šest mesecev - je bil obsojen Vittorio Fanfani, brat nekdanjega predsednika italijanske vlade Amintoreja Fanfanija, ki je enajst let vodil družba Italcantieri. Ravno tako na sedem let in šest mesecev zopora je bil obsojen Manlio Lippi, bivši direktor družbe Italcantieri. Giorgia Tupinija, ki je bil za daljše obdobje predsednik upravnega sveta družbe Italcantieri, je sodnik obsodil na šest let in šest mesecev zopora. Ostali vodilni funkcionarji so bili obsojeni - Corrado Antonini na štiri leta in štiri mesece, Enrico Bocchini na šest let in štiri mesece, Aldo La Gioia na tri leta in štiri mesece, Cesare Casini na dve leti in šest mesecev, Roberto Schivi na dve leti in osem mesecev, Livio Alfredo Minozzi na dve leti, Glauco Nouljan na dve leti, Italo Massenzi na dve leti, Mario Abbona na štiri leta in šest mesecev, Antonio Zappi pa na štiri leta in šest mesecev. Sodnik je trinajst vodilnih funkcionarjev ladjedelnice obsodil tudi na plačilo odškodnin, ki jih bodo naknadno določili s civilnimi sodnimi obravnavami. Takoj pa morajo obsojenci poravnati začasno odškodnino vdovam štirih umrlih delavcev (nekateri so se za odškodnine že

dogovorile z družbo Fincantieri v drugih postopkih), potem pa še tržiški občini (75.000 evrov), goriški pokrajini (106.000 evrov), deželi Furlaniji-Juljski krajini (250.000 evrov), zavodu INAIL (250.000 evrov), združenju izpostavljenih azbestu (25.000 evrov), zvezi Codacons (7.000 evrov) in sindikatu FIOM-CGIL (75.000 evrov). Ob zaključku prebiranja razsodbe so svojci umrlih in ostali udeleženci v tišini zapustili dvorano; nihče ni zaploskal ali se drugače veselil obsodbe osumljencev. »Ni zanimalo nas, ali bodo obsojeni na deset ali na sto let zopora. Borili smo se, da bi našim umrlim tovarišem vrnilo dostojanstvo, ki so si ga s trdim delom sredi azbestnega prahu nedvomno zaslužili,« je poudaril devetdesetletni predsednik združenja izpostavljenih azbestu Carmelo Cuscunà. (dr)

Sodnik bere razsodbo (levo), navzoči v tišini poslušajo (zgoraj)

BUMBACA

TRŽIČ - Dolga leta je vdihoval azbest

»Sprašujem se, zakaj sem še živ«

»Bili smo pošteti delavci, v gradnjo najlepših ladij na svetu smo vložili svoje najboljše moči. Na koncu pa so nas izigrali, ničesar niso storili, da bi rešili naša življenja, zato smo si toliko let prizadevali, da bi resnica enkrat za vselej prišla na dan.« Na goriškem sodišču je včeraj skupaj s številnimi svojci umrlih delavcev razsodbo pričakal tudi Carmelo Cuscunà, 90-letni predsednik tržiškega združenja izpostavljenih azbestu, ki ima veliko prijateljev tudi med združenji azbestnih bolnikov iz Slovenije. V ladjedelnici je delal trideset let, poznal je številne delavce, ki so umrli zaradi vdihovanja smrtno nevarnih azbestnih vlaken.

»Ko smo na krovu ladje gradili kabine, je bilo azbestnega prahu toliko, da nisi videl sodelavca, ki je delal le dva metra stran od tebe. Med delom si moral večkrat stopiti z ladje in si pri pipi umiti nos, ki je bil poln prahu, in popiti nekaj vode, ker te je strašno bolelo grlo,« pravi Cuscunà, rojen leta 1923 v kraju Locri v Kalabriji. Leta 1946 je prišel v Tržič, sedem let kasneje je prvič vstopil v ladjedelnico. »Sprva sem bil zaposlen pri podjetju Copamianto. Že ime pove, da sem inel

kar nekaj opravka z azbestom, ki so ga dolga leta na debelo uporabljali predvsem za izolacijo cevi in kabin. Azbest je bil podoben moki, bil je bel, včasih malce sivkast ali zelenkast. Vsak dan sem mešal azbestni prah s cementom, to sem seveda počel ročno, z zidarsko žlico. Potem sem z azbestnim cementom izoliral cevi, v katerih je bila večinoma para. Takrat so mnoge naprave na ladji delovale na paro; tudi sidro so dvigali s pomočjo pare, z njo so upravljali tudi žerjave,« se spominja Cuscunà, ki se je po treh letih v podizvajalskem podjetju Copamianto zaposlil kot varilec pri družbi Italcantieri. »Od leta 1956 do leta 1983, ko sem se upokojil, sem delal na krovu vseh ladij, ki smo jih zgradili v Tržiču. Varil sem jekleno ogrodje kabin. Prva leta je bilo v ladjedelnici 8000 delavcev, saj je bil proizvodni proces drugačen od današnjega, veliko več je bilo ročnega dela. Kabine smo zgradili v celoti, danes pa jih pripeljejo v Tržič že dokončane in jih nato z žerjavom spravijo v notranjost ladje,« pravi Cuscunà, ki se spominja doberdopskih kolegov. »Iz Doberdoba so prihajali v ladjedelnico najboljši "brocadori". Bili so pravi izvedenci pri zabijanju

Carmelo Cuscunà

FOTO D.R.

kovinskih kovic, s katerimi smo povezovali pločevino,« razlaga Cuscunà in navaja, da so od leta 1908 do danes v Tržiču zgradili preko 930 ladij. »Naše ladje še vedno plujejo po svetu. Ko se naša ladja odpravi na preizkusno plovbo, na njej večinoma ni niti ene napake. Ko pa so preizkušali neko japonsko ladjo, je bilo na njej preko 140 razpok,« ponosno pove in doda, da so delavci iz Tržiča v preteklosti takoj dobili novo zaposlitev po vsem svetu. »Če si se preselil v Nemčijo ali kamorkoli drugam in si povedal, da si se kovinarskega poklica naučil v Tržiču, so te takoj vzeli.« Ker je Cuscunà tako ponosen na vrhun-

ske proizvode tržiške ladjedelnice, je še toliko bolj žalosten, ko pomisli na umrle. »Ta proces zadeva smrt 85 delavcev, toda po naših izračunih je azbest povzročil smrt vsaj 2000 delavcev. Točnega števila ne bomo nikoli ugotovili. V ladjedelnici so delali ljudje od vsepovsod. Veliko jih je bilo iz Karnije. Ves teden so trdo delali, ob sobotah se odpravili domov in se ob nedeljah vrnilo na delo. Po upokojitvi jih je morda veliko umrlo doma, sredi karnijskih hribov, ne da bi mi vedeli zanje,« razlaga Cuscunà, ki je prepričan, da bi marsikatero življenje rešili, če bi primerno ukrepali. »Ko so po svetu začeli ugotavljati nevarnost azbesta, se v Italiji ni nihče zganil. Če bi takrat na krov ladje namestili povsem enostavne naprave za čiščenje zraka, bi danes ne žalovali za tolikimi mrtvimi delavci. Še najbolj pa me je prizadelo to, da so nas dolga leta zanemarjali,« pravi Cuscunà in opozarja, da jih noben politik tedaj ni povohal. Sami so vztrajali, da bi krivica, ki so jo doživeli, prišla v javnost.

Carmelo Cuscunà je svojo življenjsko zgodbo povedal nešteto krat, kot prča tudi na goriškem sodišču. Vsakič je s težavo govoril. Prvič: ker že toliko let živi v Tržiču, da lažje govori v bejaškem narečju kot v italijanski. Drugič: ker je azbest pustil svojo sled tudi na njegovih pljučih. »Imam cel kup plevalnih plakov, k sreči pa sem še vedno živ. Včasih se sprašujem, zakaj? Tako mi je bilo pač usojeno, zato se borim za vse tiste, ki so zaradi azbesta umrli,« bojevito poudarja Carmelo Cuscunà. (dr)

GORICA - Odzivi na sodbo

Odškodnina za sanacijo

Leta 2008 je bil odločilen poseg predsednika italijanske republike Giorgia Napolitana

»Razsodba je izredno pomembna; postavlja količike za prihodnost, ko bo treba dvakrat premisliti, preden namerno pošiljati v smrt delavce.« Tako je ob zaključku prebiranja razsodbe komentiral predsednik pokrajine Enrico Gherghetta in napovedal, da bodo celotno odškodnino namenili sanaciji azbesta. Pokrajini je bilo namreč kot oškodovani stranki v postopku dosojenih 106.000 evrov začasne odškodnine. Da je bila priznana krivica, ki je bila storjena delavcem, je prepričana tudi tržiška županja Silvia Altran. »Verjetno pa bi lahko pred leti s pravočasnim posegom zdravstvenega ministrstva rešili marsikatero življenje,«

še pristavlja tržiška županja.

Bolj kot s samo razsodbo so pri združenju izpostavljenih azbestu zadovoljni s tem, da se je proces sploh zaključil. Do leta 2008 se je proces vlekel skoraj deset let, potem pa je bil odločilen poseg predsednika republike Giorgia Napolitana. Takrat je po njegovem posredovanju glavni tožilec prizivnega sodišča v Trstu Beniamino Deidda ustanovil posebno preiskovalno, ki se je posvetila izključno postopkom o smrtni zaradi azbesta. Proces je takrat dobil novega zagona in se uspešno nadaljeval do svojega včerajšnjega zaključka. »Na žalost so nekateri primeri smrti zastarali, k sreči pa

smo vseeno prišli do toliko pričakovane razsodbe,« poudarja Chiara Paternoster iz združenja izpostavljenih azbestu in opozarja, da so svojci umrlih celotno sojenje spremljali zelo dostojno, zaradi česar je bila povsem iz trte izvita zahteva odvetnikov obsojencev, ki so pred nekaj meseci hoteli, da bi se postopek selil iz Gorice na drugo sodišče.

Sinoči je Giovanni Borgna, odvetnik Vittoria Fanfanija, napovedal, da že razmišljajo o prizivu. »V prihodnjih dneh bomo sprejeli dokončno odločitev, saj smo prepričani, da Fanfani ni odgovoren za to, kar mu očitajo,« poudarja Giovanni Borgna - očitno brez kančka sramu. (dr)

Tržiška županja na sodišču

BUMBACA

GORIŠKA, POSOČJE - Ob dnevu reke Soče

Čistilna naprava že dvajset let bremeni odnose med sosedi

»Najbolj pereča težava je dokončanje čistilne naprave za Novo Gorico. To je predolgo odprt problem, ki že dve desetletji teži Slovenijo v razmerju do Italije,« poudarja Mitja Bricelj iz sektorja za vode pri slovenskem ministrstvu za kmetijstvo in okolje, eden izmed udeležencev ponedeljkove okrogle mize, ki jo je Posoški razvojni center v sodelovanju z novogoriško mestno občino ob praznovanju letošnjega Dneva reke Soče pripravil v solkanskem Kajak centru. Udeleženci so podprli idejo ustanovitvi Fundacije za Sočo, ki bi združevala interese deležnikov iz lokalnega okolja.

Povodje Soče s površino 2.333 kvadratnih kilometrov zajema 61 odstotkov celotnega vodnega območja Jadranskega morja. Lokalnih deležnikov, ki tako ali drugače koristijo in obenem varujejo 137 kilometrov dolgo reko, je veliko, med njimi so ribiči, raftarji, kajakaši, elektrarne ... Vsak od teh »deležnikov« ima svoje interese in cilje, ki so v mnogih točkah tudi skupni. Združitev v fundacijo bi pomenila predvsem povezovalno telo, ki izhaja iz lokalnega okolja in pristopa »od spodaj navzgor« do organov odločanja.

»Za nas je zelo pomembno, da Soča ostane takšna, kot je sedaj, predvsem v zgornjem delu porečja, s katerim tudi gospodarimo,« pravi Dušan Jesenšek iz Ribiške družine Tolmin, kjer so pred leti izvedli sociološko-ekonomsko raziskavo, s katero so ocenjevali vrednost ribištva. Presenetilo jih je, da so med razlogi, zara-

Aleš Bizjak (levo) in reka Soča (desno)

FOTO K.M.

»Upamo, da bodo občine naredile vse, da se ta projekt čim prej konča, saj to pravzaprav že dve desetletji bremeni odnose med državama, in da se, kar je najpomembnejše, res začne čistiti odplake tako, kot je bilo po projektu zasnovano. Brez nadaljevanja igrice med lokalnimi skupnostmi in državo,« poudarja Bricelj, ki med

možnimi skupnimi projekti izpostavlja tudi Vipavo. »Upajmo, da res dobimo čistilno napravo in s tem visoko kakovost vode, kar odpira popolnoma nove perspektive za rekreacijsko rabo Vipave in vsega, kar je s tem povezano - od kolesarskih stez, veslanja, kampinga, drugih rekreacijskih oblik do gostinstva ... Skratka, odpira per-

GORICA - V soboto Concordia et Pax tokrat v Ogleju in goriški sinagogi

Združenje Concordia et Pax prireja tudi letos dva spominska dogodka, s katerima opravlja nove upravne korake s ciljem krepitve sožitja med narodi.

V soboto, 19. oktobra, bodo člani in somišljeniki italijansko-slovenskega združenja obiskali Oglej in goriško sinagogo. Papež Benedikt XV. je prvo svetovno vojno definiral kot samomor civilne Evrope, kot nepotrebni pokol milijonov ljudi. Zaradi tega se bodo člani združenja Concordia et Pax zbrali ob 13.30 pred Rdečo hišo v Gorici in se nato odpravili na vojaško pokopališče v Ogleju, kjer se bodo spomnili pripadnikov dvaindvajsetih narodov in vsaj petih veroizpovedi, ki so padli na bojiščih prve svetovne vojne. Ob 16.30 bo spominska svečanost v goriški sinagogi; spomnili se bodo judovske organizacije Delasem, katere član je bil tudi Goričan Eugenio Bolaffio, in učitelja Andreja Vendramina iz Solkana, ki ga je fašistični režim poslal v kraj Nonantola pri Modeni. Od tod je s pomočjo krajevnega zdravnika Giuseppeja Morealija in učitelja Arriga Beccarija pomagal sedemdesetim judovskim otrokom iz Slovenije in Hrvaške, da so se rešili pred Nemci in se zatekli preko Italije v Švico. Na sobotnem shodu, ki ga prirejajo v sodelovanju z združenjem izpostavljenih azbestu, bo spregovoril novogoriški zgodovinar Renato Podveršič.

ŠTANDREŽ - Padel zastor nad kiparsko kolonijo društva sKultura 2001

Zaslužijo si pozornost dežele

Sodelujoči umetniki tudi letos navdušeni nad gostoljubnostjo, ki so je bili deležni med ustvarjanjem na Jeremitišču

Le s centralno čistilno napravo se bo Slovenija izognila plačilu več kot milijonske odškodnine Italiji za povzročeno škodo

di katerih domači in tuji ribiči prihajajo k njim, ribe šele na tretjem mestu. Najbolj jih pritegneta okolica in reka. »To pomeni, da če izgubimo okolje in reko kot del okolja, izgubimo tudi tisto, s čimer nastopamo na trgu. Zato se zavedamo, da je ohranjanje Soče in okolja bistveno. Naš cilj je zato takšen: ohraniti to stanje in izboljšati stvari, ki še niso urejene. Fundacija bi pripomogla k temu, da se težav, ki bi nastale, lahko takoj lotimo vsi skupaj. Če bomo povezani, bomo lahko čutili, kaj kdo potrebuje. To je cilj. Da enkrat začnemo vsi skupaj delati na Soči,« meni Jesenšek. Z ustanovitvijo omejenih fundacij se strinja tudi Daniel Rojšek novogoriške območne enote Zavoda za varstvo narave, ki med najbolj perečimi težavami na Soči izpostavlja elektrarne: »Elektrarne so zelo velik vir toplogrednega plina metana. Trideset kilogramov ogljikovega dioksida ustreza enemu kilogramu metana, na teh jezerih se ga ogromno spusti. Nihče pa se s tem ne bo soočiti. Vodna elektrika je kakor okolju prijazna elektrika, a ni v celoti tako,« pravi Rojšek.

V Ribiški družini Tolmin letošnjo prodajo od 7. do 8.000 ribolovnih dovolilnic tujim turistom. »To po številu ni veliko, a ribiči porabijo 2,5-krat več denarja kot drugi turisti, ostanejo dvakrat dlje. ... Za Sočo je pomemben turizem, ki je ne bremeni preveč, masovnosti ne bo prenesla, hkrati pa tisti, ki od tega živimo, potrebujemo dohodek. To, kar vsi pravimo, da je nekaj posebnega, je treba tudi ovrednotiti,« je prepričan Jesenšek.

Za razvoj dejavnosti na reki pa je ključnega pomena čistoča vode. Zato Mitja Bricelj iz omenjenega ministrstva poudarja, kako je nujno, da se čim prej zgradi centralna čistilna naprava v Vrtojbi ter da se Slovenija s tem izogne plačilu več kot milijonske odškodnine Italiji za škodo, ki jo je povzročila v zadnjih dveh, treh letih.

V Furlaniji-Juljski krajini ni kiparske kolonije, ki bi po številu udeležencev, trajanju in umetniški kakovosti presežala štandresko-jeremitarški kiparski simpozij v organizaciji združenja sKultura 2001. Zaradi tega si kiparski bienale, ki je prejšnji teden potekal na Jeremitišču in se je zaključil v soboto s slavnostnim srečanjem v župnijski dvorani v Štandrežu, nedvomno zasluži pozornost in še zlasti finančno pomoč dežele. Predsednik sKulture 2001 Marjan Brescia pojasnjuje, da so letošnji bienale izpeljali s prispevkom Fundacije Goriške hranilnice, ki je dala na razpolago 2500 evrov, medtem ko še čakajo na pokrajinski in deželni denar. »Pokrajina je že napovedala, da nam bo zagotovila prispevek; na odgovor dežele še čakamo,« pojasnjuje Brescia in poudarja, da bodo letošnje kipe namestili v razne kraje. Pet kipov, ki so posvečeni prvi svetovni vojni, bo našlo svoje mesto na raznih kraških lokacijah, kip otroka bo po vsej verjetnosti namenjen štandreskemu otroškemu vrtcu, medtem ko bo trg pred štandresko cerkvijo krasil kamnit vodnjak, ki so ga izdelali kam-

noseki iz Manč pod vodstvom mojstra Franca Kocjana. Vodnjak bodo namestili ob zelenico med župnijsko dvorano in dvoriščem župnišča.

Med sobotno svečanostjo so podelili plaketo vsem udeležencem letošnjega kiparskega simpozija; to so poleg kamnosekov iz Manč, ki delujejo v okviru društva Most, še Maria Eterna Baratta, Daniela in Maria Teresa Cetani, Giulia Crainich, Aurora Folloni, Franc Kocjan, Sisto Lombardo, Michele Petruz iz Doberdoba, Tjaša Remec, Aleksander Starc s Kontovela in Nika Šimac. »Vsi udeleženci so navdušeni nad sKulturo in nad gostoljubnostjo naših ljudi. Če hočeš speljati do konca tak projekt, moraš imeti res veliko prijateljev - od tistih, ki postavijo šotore, do gospodinje, ki prinašajo slaščice in pripravijo kavo. Še največ so nam tudi tokrat pomagali domačini, ki so dali na razpolago svoja zemljišča in so vseskozi bili pripravljeni priskočiti na pomoč, in sicer Boris Zavadlav, Michele Maniero in Bojan Makuc. Še zlasti po njihovi zaslugi je bilo kiparsko srečanje tudi letos uspešno,« zaključuje Marjan Brescia.

Delo Aleksandra Starca

BUMBACA

V kamnu mozaik

BUMBACA

TRŽIČ - Muslimanska skupnost praznovala kurban bajram

Molili na dveh krajih

V bivši trgovini Hardi se je zbralo 700 vernikov, na nekdanjem sedežu koordinacije priseljencev pa 300

Muslimani v Trzinu

BONAVENTURA

Muslimani so včeraj praznovali kurban bajram, praznik žrtvovanja. Praznik spominja na trenutek, ko je Alah Abrahamu zaukazal, naj žrtvuje svojega sina. Kurban bajram so praznovali tudi v Trzinu, vendar (vsaj uradno) brez obrednega žrtvovanja živali, ki običajno spremlja bajramsko molitev. Trziški muslimani so praznik preživeli na dveh krajih, saj imajo v mestu dve svoji združenji. Približno 700 se jih je zbralo v bivši trgovini Hardi v Ulici Primo maggio, okrog 300 pa na nekdanjem sedežu koordinacije priseljencev v Ulici Duca d'Aosta. V Ulici Primo maggio je bilo tudi kakih štirideset žensk, ki so bile med

obredom ločene od moških, in nekaj otrok, ki niso očitno šli v šolo.

Med priseljenci se medtem nadaljuje nabirka sredstev, s katerim bodo poravnali strošek za nakup bivše trgovine Hardi. Pred leti sta halo dala na prodaj lastnika Livio Novati in Sante Mio, muslimani pa so jo kupili za okrog 500.000 evrov. Doslej so člani muslimanske skupnosti zbrali 300.000 evrov; vsak član prispeva nekaj denarja na mesec, tako da naj bi mesečno skupno nabrali okrog 5000 evrov. Tudi ob zaključku ramazana konec avgusta so zbirali sredstva za nakup nekdanje trgovine, ki so jo medtem že uredili v versko

in kulturno središče; odprto je vsak dan, zelo obiskano je vse dni v tednu in ne le ob petkih. Poleti so v središču priredili tudi tečaj bangladeškega jezika za otroke, ki je pogosto ne znajo govoriti dobro in še zlasti pisati. Muslimanska skupnost iz Trzina, ki jo poleg Bangladeševcev sestavljajo še priseljenci iz številnih drugih držav, je lastnica tudi nekdanjega sedeža koordinacije priseljencev v Ulici Duca d'Aosta. Prilike poslopa so priseljenci odkupili od odvjetnika Alealda Ginaldija. Še pred kratkim je bila v teh prostorih picerija Gambero 2. Priseljenci so za prilike poslopa plačali 325.000 evrov.

GORICA - Shod predstavnikov javnih prevoznih podjetij iz vse Italije

Avtobusna promocija

Napis »Carso 2014+«, s katerim goriška pokrajina promovira pobude ob skorajšnji stoletnici začetka prve svetovne vojne, bo krasil avtobuse v največjih italijanskih mestih. Poleg napisa bodo vozila opremljena še s sporočili o Gorici, Krasu in Soči ter o vojnem dogajanju z namenom, da privabijo k nam obiskovalce. Avtobusi takšne vrste bodo v dogovorjenem obdobju vozili na rednih progah po Milanu, Firencah, Bologni, Rimu, Neaplju in Palermu.

Promocijsko potezo so pokrajinski upravitelji napovedali včeraj ob robu predstavitve tridnevnega goriškega dogodka, ki se ga bodo udeležili delegati javnih prevoznih podjetij iz vse Italije. Predsednik goriškega avtobusnega podjetja APT Paolo Polli je prisotne na včerajšnji predstavitvi utrdil v prepričanju, da se nam konec tedna ponuja izredna priložnost za promocijo Goriške, s posebnim poudarkom na Krasu in Soči. Gorica bo namreč gostila sicer običajno tehnično, a hkrati izjemno srečanje predstavnikov 178 javnih prevoznih podjetij iz Italije. V čem tiči izjemnost? Najprej gre za prvo takšno srečanje v naši deželi, potem gre za obmejno in čezmejno izkušnjo ter končno je Gorica bila izbrana zaradi skorajšnje stoletnice začetka prve svetovne vojne. Za »zgodovinski turizem« bo tridnevno srečanje izredno pomembno, saj bodo delegati odnesli s seboj tukajšnje vtise, podatke in programe slovesnosti, ki se bodo zvrstile prihodnje leto. V ta namen je poskrbljeno, da se bodo poleg delovnih vsebin udeležili tudi ogledov Posočja.

Pokrajinska podpredsednica Mara Černic je poudarila prav zgoraj navedene vidike in se zahvalila za izbiro vsedržavnega združenja, kar se vključuje v napore goriške pokrajinske uprave. Na isti valovni dolžini sta bila tudi župan Ettore Romoli in pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta. V primerjavi z običajnimi izbirami, ki nagradujejo vselej Firenze, Taormino, Rim, Cortino, Sorrento, Benetke ..., je odločitev za Gorico pravi čudež! Če pa upoštevamo celotno deželo, je prepričan Gherghetta, potem je prav poudariti, kljub nekaterim pomanjkljivostim, odličnosti tukajšnjega sistema javnih prevozov.

Pobudnik goriškega dogodka je podjetje APT

Četrtek popoldne bo v Attemsovi palači na goriškem Kornu namenjen posvetu članov združenja AS-STRA. V petek dopoldne bo srečanje javno s protokolarnimi posegi, tudi deželne predsednice Debore Seracchiani, in z okroglo mizo o javnem prevozu v FJK ter še z okroglo mizo na temnih in svetlih straneh javnega prevoza. V soboto se bodo udeleženci preselili v Solkan in razčlenili ob prisotnosti treh županov (Matej Arčon, Milan Turk in Ettore Romoli) čezmejno sodelovanje (EZTS); poročali bodo predsednik medobčinskega združenja Robert Golob, predsednik novogoriškega avtobusnega podjetja AVRIGO Aleš Hrast in predsednik APT Paolo Polli. V popoldnevih si bodo delegati italijanskih prevoznih podjetij z avtobusi ogledali goriško okolico. (ar)

GORICA - èStoriabus Z avtobusom po sledeh prve svetovne vojne

Združenje èStoria prireja deset avtobusnih izletov po sledeh prve svetovne vojne, ki so bili vključeni v projekt goriške pokrajinske uprave Kras 2014+. Do konca leta bodo izpeljali prve tri izlete, prihodnje leto se jih bo zvrstilo zadnji sedem, zadnji bo na sporedu maja, ko bo v goriškem mestnem središču potekal že tradicionalni zgodovinski festival.

Prvi izleta bo 26. oktobra; udeleženci se bodo zbrali na Korzu Verdi v Gorici, od koder se bodo podali proti Kobaridu. Med potjo bo izletnike spremljal zgodovinar Pierluigi Lodi, ki jim bo spregovoril o 12. Soški bitki, med katero je italijanska druga armada doživela polom. Takrat se je med boji odlikoval tudi Herman Rommel, ki je s svojo četo nemških vojakov zavzel Matajur. »Preboj pri Kobaridu je avstroogrski vojski uspel, ker so preizkusili čisto novo vojno tehniko. Po ostrem bombardiranju in uporabi strupenih plinov so italijanske vojske napadli na dnu Soške doline pri Bovcu, nakar so jih obkolili pri Kobaridu in Tolminu. Dejansko je šlo za prvi "blitz Krieg", ki je nato zaznamoval drugo svetovno vojno,« pravi Pierluigi Lodi, ki je včeraj predstavil pobudo skupaj s pokrajinskim predsednikom Enricom Gherghetto, pokrajinsko podpredsednico Maro Černic in predsednikom združenja èStoria Adrianom Ossolo. Drugi izlet bo 23. novembra, ko se bodo podali na Kras. Obiskali bodo madžarsko kapelo pri Vižintinih, Kostanjevico na Krasu, Fajti hrib in Grmado, ki je italijanski vojaki nikakor niso uspeli osvojiti. Tretji izlet bo 14. decembra, ko se bodo odpravili v Karnijo. Obiskali bodo Clauzetto, tamkajšnje vojne ostaline, in muzej prve svetovne vojne v kraju Ragogna. Za izlet v Kobarid bo treba odšteti deset evrov, prijave zbirajo na tel. 0481-539210; informacije so na voljo tudi na naslovu elektronske pošte eventi@leg.it.

SOVODNJE - Umrl je v svojem 82. letu

Julko Caudek je bil cenjen trgovec

Giuliano - Julko Caudek je bil velik delavec in trgovec s podjetniško žilico. Ponosen je bil na trgovino z barvili, kemikalijami in drugo opremo, ki jo je postavil na noge v Ulici Duca d'Aosta v Gorici. Bila je med najbolj cenjenimi drogerijami v mestu in je kupce privabljala tudi iz Slovenije. Umrl je v soboto nekaj po polnoči v bolnišnici na Katinari, kamor so ga še istega dne dopoldne prepeljali zaradi razpoke anevrizme abdominalne aorte. Ob njem so tedaj bili njegovi najbližji in najdražji, žena Adrijana ter sinova Julijan in Marko.

Julko Caudek je bil star 82 let. Rodil se je 26. junija 1931 v Gorici očetu Petru iz Sovodnj ob Soči in materi Angeli Gabrijelčič iz Brd; bil je prvi izmed treh sinov, za njim sta na svet prišla še brat Aldo in sestra Nada. Otroštvo je preživel v rodni vasi, na družinski kmetiji v Klancu. Tu je opravil osnovno šolo, toda življenjske razmere so narekovale, da je tudi sam že od mladih nog pomagal na kmetiji. Prvo zaposlitev kot mehanik in avtoklepar je dobil kmalu po koncu druge svetovne vojne. Dveletno vojaščino je odslužil v Palermu, kjer si je nabral izkušenj za volanom tovornjakov. Zato se je po vrnitvi najprej zaposlil kot šofer pri podjetju Goriziana in je nato, nekaj let kasneje, ustanovil lastno avtoprevoziško podjetje.

Z Adrijano Filipič je stopil v zakon februarja 1966 v Vrtojbi, isto leto se jima je rodil sin Julijan, leta 1972 pa še drugorojenec Marko. Kmalu po poroki je podjetje prodal in kupil drogerijo Legša v Ulici Duca d'Aosta, ki je bila v Gorici zelo poznana. Trgovino je dodatno razvil in utrdil njen ugled. V prvih sedemdesetih letih jo je preselil v sosednje, večje prostore, v katerih je še danes. Njena uspešnost je bila povezana z Julkovo specializacijo

Giuliano - Julko Caudek

v pripravi barvil in lakov. Med prvimi je nabavil mešalni stroj za avtomobilske lake. Drogerija je cvetela tudi po zaslugi slovenskih kupcev, ki so v njej našli podkovanega in prijaznega trgovca. Na svoje delo je bil ponosen, kdaj pa kdaj je za šalo o sebi povedal, da je kralj barv.

Upokožil se na začetku devetdesetih let in drogerijo predal sinu Marku, medtem ko je prvorojenec Julijan ubral pot družbenega in političnega dela v stranki Slovenske skupnosti. Imel je rad zlasti morje in nogomet, po upokojitvi se je obema posvečal. Spremljal je krajevni, amaterski nogomet, pri domači ekipi Sovodnje je bil nekaj časa tudi odbornik, ko niso igrale Sovodnje, pa je navijal za Juventus ali Pro Gorizio.

Kdor ga je poznal, se ga bo trajno spominjal kot delavnega, odločnega ter veselega in družabnega človeka. Danes od 13. ure dalje bo krsta ležala v sovođenjski cerkvi, maša bo ob 14. uri, nakar bodo pokojnega Julka položili v grob k staršema na vaškem pokopališču.

TRŽIČ - Obnova županstva

Odobrili izvršni načrt, za dela manj denarja

Medtem ko se razpoke na tržiškem županstvu širijo, se k sreči njegova obnova le bliža k začetku. V ponedeljek je tržiški občinski odbor odobril izvršni načrt za prvi in drugi sklop obnovitvenih del. Obnova bo stala 5.850.000 evrov, 3.850.000 evrov bo šlo za prvi sklop del, dva milijona evrov pa za drugi. Za prvi sklop del so prejeli 2.100.000 evrov deželnega prispevka, tržiška občina je poleg tega najela posojilo 800.000 evrov, 200.000 evrov je vzela iz upravnega ostanka iz leta 2011, 750.000 evrov pa iz leta 2012. Strošek za drugi sklop del bodo vključili v triletni načrt javnih del prihodnje leto. Občinska uprava je odločila, da bo opravila en razpis za oba sklopa del, saj s tem predvideva, da se bo upravni postopek zaključil hitreje. Preliminarni načrt je predvideval naložbo šestih milijonov evrov in je prejel zeleno zdravstvenega podjetja. Začetno so načrtovali, da bodo del sredstev dobili na razpogo s prodajo nekaterih občinskih poslopj, vendar na javni dražbi prvih avgusta ni bilo nobenih ponudb. Zaradi tega so konec septembra sprejeli spremembo k proračunu, na podlagi katere so sredstva črpali iz ostanka iz lanskega leta. Zaradi tega se je naložba nekoliko znižala, tako da ne bodo imeli na voljo šest milijonov evrov, pač pa 5.850.000 evrov.

Tržiško županstvo je prazno že eno leto; izpraznili so ga, ker je bilo na njem že toliko razpok, da je bila njegova statičnost ogrožena. »Obnova županstva je ena izmed naših prioritarnih nalog, zato pa posvečamo temu načrtu maksimalno pozornost,« poudarja tržiški občinski odbornik Massimo Schiavo; če ne bo večjih zapletov, bi se obnovitvena dela lahko začela v začetku leta 2014. Na županstvu upajo, da se bodo uspeli držati tega časovnega termina, saj so danes občinski uradi razpršeni po raznih občinskih poslopih, kar seveda ovira njihovo delovanje.

Tržiško županstvo

RONKE - V trgovskem središču

Tatvina s pomočjo robnika spodletela

V trgovino so poskušali vdreti s pomočjo cementnega robnika, ki so ga ukradli na enem izmed gradbišč in kakršne gradbeni delavci uporabljajo pri gradnji pločnikov, vendar ni jim uspelo razbiti izlozbe in vlomiti v prostore komercialnega središča Sorelle Ramonda v Ulici Pietro Micca v Ronkah. Udarci z robnikom so bili neučinkoviti. Neznanci niso predvideli, da je trgovski center opremljen z neprebojnimi stekli in z alarmnim sistemom, ki se je sprožil že po prvih udarcih in poslal obvestilo o poskusu vloma varnostni službi. Tatovi so zato pobegnili in na kraju spodletelega vloma pustili

Popust na davku Tares

Rok za vložitev prošnje za koriščenje popusta pri plačevanju davka na odvažanje odpadkov Tares zapade 31. oktobra. Na to opozarjajo na patronatu Inac v Svetogorski ulici v Gorici (tel. 0481-523059). Do popusta imajo pravico družine s količnikom ISEE, ki je nižji od 6440 evrov.

Zaprti uradi zavoda INPS

Zaradi stavke, ki so jo oklical sindikati in enotno sindikalno predstavništvo, bodo danes zaprti uradi zavoda INPS v Trzinu in Gorici.

Slepi prireajo koncert

Združenje slepih in slabovidnih iz Gorice prireja koncert. Jutri ob 20.30 bodo v Kulturnem domu v Gorici nastopili skupina Pleiadi, Free Boys, zbor Sant' Ignazio in folklorna skupina iz Ločnika. S koncertom opozarjajo na težave svojega združenja, ki tvega, da bo moralo zapreti svoj goriški sedež.

Telesna govorica na Jazbinah

V petek, 18. oktobra, se prične kulturno degustacijska sezona na kmetiji Aleša Komjanca na Jazbinah. Kot prejšnja leta bodo večeri posvečeni predstavitev knjig, srečanjem z javnimi osebnostmi in strokovnim predavanjem. Gost prvega večera bo prof. Aldo Rupel, ki bo od 20. ure dalje govoril o telesni govorici in sprostilnih tehnikah.

Feri Lainšček na Goriškem

Novogoriški Kulturni dom bo drevi ob 20.15 gostil literarno glasbeni dogodek; predstavljena bo pesniška zbirka Ferija Lainščka z naslovom »Ne bodi kot drugi«, ki je bila petkrat ponatisnjena in je že lani preseгла naklado 10.000 izvodov. Gre za poetični dogodek, na katerem bo sodeloval tudi pesnik; vstopnina znaša 9 evrov. Še pred tem bo avtor danes opoldne gost slovenskega višješolskega središča v Gorici. (km)

Jazz in swing ob razstavi

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici, kjer je na ogled razstava reklamnih plakatov iz prejšnjega stoletja, bo drevi ob 20.30 koncert skupine Vocal Cocktail, ki bo ponudila program jazz in swing skladb.

Zgodovina Istre in Dalmacije

V knjigarni Ubik v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo o zgodovini Istre in Dalmacije, ki jo je napisal Paolo Scandaletti.

Nova medicina R.G. Hamerja

V večnamenskem središču v Ulici Baiaumonti v Gorici bo nocoj ob 20.30 Giorgio Berdon predstavil tečaj nove medicine zdravnika R.G. Hamerja, ki temelji na psihofizičnem ravnesju kot metodi za zdravljenje bolezni.

robnik. Po vsej verjetnosti so neznano kam zbežali po bližnji avtocesti, so ugotavljali varnostniki iz zasebnega podjetja, ki izvajajo nadzor nad komercialnim središčem in so se nemudoma pripeljali na kraj. Obvestili so tudi karabinjerje ronške postaje, ki sedaj vodijo preiskavo. Tatvina se ni obnesla, pred nekaj leti pa je tatinski tolpi le uspelo na podoban način vstopiti v ronško komercialno središče in odnesti nekaj oblek. Tudi tokrat so ciljali na obleke, saj so poskušali razbiti izlozbo trgovine z oblačili. Učinkovitejši od robnika so bili novi varnostni ukrepi lastništva.

GORICA - Jutrišnja gostja centra Bratuž Mira Cencič, raziskovalka in zanimiva sogovornica

Pozornost bo posvečena njenim knjigam in utripu širšega slovenskega prostora

Protagonistka jutrišnjega srečanja v okviru jesenskega niza večerov pod lipami v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo raziskovalka, publicistka in pedagoginja Mira Cencič. Po rodu je iz Tomaja, že desetletja živi v Šempetru, je avtorica številnih knjig s šolskega področja, po upokojitvi pa se je posvetila raziskovanju novejših zgodovine in polpreteklosti. Napisala je temeljno monografijo o Tigru, se poglabila v zgodovinske figure Bevkovih »Črnih bratov«, knjigo je posvetila beneškim čedermcem, raziskala je goriško oz. primorsko politično sredino, o kateri je pred dvesta letoma izšla obsežna monografija pri

založbi Slovenska matica. Pri društvu Tigr je uredila antologijo, v kateri je zbrana poezija Tigrovcev oz. domoljubna lirika, letos pa je rojstnemu Tomaju posvetila obširno domoznansko delo, ki so ga v avgustu krstno predstavili na Tabru v sklopu praznovanj sv. Roka.

Mira Cencič je zanimiva sogovornica, saj sega njena raziskovalna dejavnost na številna področja, ki so neposredno povezana z goriškim prostorom in z ljudmi, ki so na njem bili akterji polpreteklega dogajanja. Na jutrišnjem goriškem večeru bo pozornost posvečena njenim knjigam in raziskovalnemu delu, pa tudi današnjemu utripu širšega slo-

Mira Cencič

venskega prostora. Z gostjo se bo pogovarjala časnica Erika Jazbar.

Večer v organizaciji Kulturnega centra Lojze Bratuž in Krožka za družbeno vprašanja Anton Gregorčič bo jutri, 17. oktobra, z začetkom ob 20. uri v komorni dvorani goriškega hrama.

ŠTMAVER - Praznik društva Sabotin Kulturna sobota in pohodniška nedelja

Na vrhu Sabotina maša, po sestopu s hriba pogostitev

V nedeljo, 20. oktobra, bo 24. jesenski pohod na Sabotin v organizaciji štmavrskega kulturnega društva, ki nosi ime po hribu. Pod pokroviteljstvom goriške občine in v sodelovanju z združenjem Krajevna skupnost za Pevmo, Štmaver in Oslavje bodo delavni štmavrci po že ustaljenem običaju pripravili dvodnevni jesenski praznik, ki se bo začel v soboto, 19. oktobra, ob 20. uri na društvenem sedežu. Kulturni dogodek bosta sooblikovala domači moški pevski zbor Štmaver, ki ga vodi Nadja Kovic, in ansambel centra za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice. Ob tej priložnosti bodo odprli razstavo fotogra-

fij Katherine Pittoli in Julije Čumačenko, članic slovenskega fotokluba Skupina 75.

V nedeljo bodo na svoj račun prišli ljubitelji Sabotina - teh je na Goriškem veliko - in hoje navkreber. Zbirališče bo od 8.30 dalje na mostiču nad Sabotinsko cesto, skupni start je napovedan za 9. uro. Po prihodu pohodnikov na nižji vrh Sabotina bo ob 10.30 tradicionalna maša med urejenimi razvalinami cerkvice sv. Valentina, po sestopu z gore pa bo za vse udeležence pogostitev; topli obrok in druge dobrote z domačo kapljico vred jih bodo pričakali na dvorišču sedeža društva Sabotin na štmavskem Znarišču. (vjp)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 2 PRI SV. ANI, Ul. Garzaroli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«.
Dvorana 2: 18.00 - 21.00 »Aldo Giovanni e Giacomo in Ammutta Mudica« (digital 3D).
Dvorana 3: 18.10 - 20.00 »Il Sacro GRA«; 22.00 »Diana - la storia segreta di Lady D.«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«.
Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.10 »Aldo Giovanni e Giacomo in Ammutta Muddica«.
Dvorana 3: 18.00 - 20.30 - 22.15 »Gravity« (digital 3D).
Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.20 »Oltre i confini del male - Insidious 2«.
Dvorana 5: 17.30 - 20.10 - 22.00 »Aspirante vodovo«;

Šolske vesti

»DOMAČE NALOGE: OTROKOVA ODGOVORNOST ALI STARŠEVSKA DOLŽNOST« (Kako lahko pomagamo našim otrokom pri domačih nalogah) je naslov srečanja za starše, ki ga organizira Dijaški dom v sklopu »Šole za starše« danes, 16. oktobra, ob 17.30 v Dijaškem domu. Na vprašanja kot so: čemu sploh domače naloge, ali je naloge preveč, koliko in kako naj sodelujemo starši, bo odgovarjala psihologinja, psihoterapevtka in profesorica na srednji šoli Suzana Pertot. Poskrbljeno bo za varstvo otrok (po predhodni najavi); informacije po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

MINI ŠOLA SLOVENŠČINE: Hiša pravljic in jezikovni center Poliglot iz Nove Gorice vabita otroke od 6. do 10. leta k vpisu na tečaj slovenskega jezika. Z novimi metodami poučevanja in skozi igro, pravljice, glasbo, ustvarjalni gib in likovno ustvarjanje bodo otroci na zabaven in učinkovit način bogatili svoje znanje jezika. Tečaj bo potekal ob torkih v Sovodnjah ali Doberdobi od 5. novembra dalje. Prijave in informacije na hisappravljic@gmail.com ali 334-1243766 (Martina Solc).

Čestitke

*Dnevi hitijo, drug za drugim se vrstijo in prišel je dan, ko MARTIN (25) in NATHAN (5) praznujeta svoj rojstni dan. Zato najlepše voščilo naj vama ve-
lja od vseh domačih prav iz srca!*

Gledališče

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: v petek, 18. oktobra, ob 20.30 »Uomini sull'orlo di una crisi di nervi« (R. Galli in A. Capone), nastopa gledališka skupina Estravagario Teatro iz Verone; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

»ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 20. oktobra ob 17. uri komedija »Mandrakola« (Nicolo Macchiavelli), nastopa KD Kontrada - Kanal, v režiji Blaža Valiča; 3. novembra ob 17. uri ljudska drama »Razvalina življenja« (Fran Saleški Finžgar), nastopa KUD Polzela, v režiji Matjaža Jeršič; 17. novembra ob 17. uri komedija »Ne zdaj, srček...« (John Chapman - Ray Cooney), nastopa DPD Svoboda - Loška Dolina, v režiji Boruta Zakovška; 8. decembra ob 18. uri komedija »Lahokrilec« (Pavel Lužan), nastopa KUD Svoboda - Zalog, v režiji Jožeta Valentiča; 25. januarja 2014, ob 20. uri premiera »Trije vaški svetniki« (Max Real - Peter Militarov), nastopa dramski odsek PD Štandrež, v režiji Jožeta Hrovata, abonmajska ponovitev bo 26. januarja, ob 17. uri. Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacij sedeža eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

»ZIMSKI POPOLDNEVI« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: 26. oktobra »Il grande viaggio«, 16. novembra »Piccolo passo«, 30. novembra »Voglio la luna«, 14. decembra »Il gioco del lupo«, 18. januarja 2014 »A proposito di Piter Pan«, 1. februarja 2014 »Lairone e il grande fiume«, 15. februarja 2014 »La grande foresta«, 22. februarja 2014 »La città e il drago«, do 25. oktobra poteka predprodaja abonmajev in vstopnic v uradih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici ob ponedeljkih, torkih in četrtek 10.00-12.00, 15.00-16.30, ob sredah 10.00-12.00, 16.30-19.00 in ob petkih 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA: 16. in 17. oktobra, ob 20. uri »Morilec« (Eugène Ionesco); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Izleti

SPDG vabi v nedeljo, 20. oktobra, na tradicionalno druženje ob kostanju pri Štekarju v Števerjanu. Ob priložnosti prireja tudi pohod in kolesarsko vožnjo (gorska kolesa). Zbirališče za po-

hod in vožnjo ob 9.45 pred športno halo v Podgori.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 19. oktobra, enodnevni avtobusni izlet v naravni rezervat lagune v Maranu z zakusko na ladji in kosilom v oazi. Po povratku bo ogled vinske kleti, kjer bodo ponudili narezek in pokušno vin; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78398 (trgovina Mila), 0481-78000 (gostilna Peric) in 380-4203829 (Miloš). Avtobus bo ob 7.45 v Štivanu, ob 8. uri pred spomenikom v Jamljah, ob 8.15 v Doberdobi in ob 8.30 pred picerijo Al gambero v Ronkah.

»SABATO IN BUS« ob nizu »Knjiga ob 18.03«: v soboto, 19. oktobra, ob 10.03 bo Stefano Cosma vodil izlet na temo Krasa in Ungarettija; rezervacije in informacije ob ponedeljku do petka 9.00-12.00 po tel. 342-5542360.

ZADNJI JESENSKI IZLET »SPONAJMO OKOLICO« mimo spomenikov, jarkov, kavern in ostankov ob 100. obletnici prve svetovne vojne bo potekal do vrha Brestovca na Vrhju v organizaciji Lokande Devetak v soboto, 19. oktobra, in ga bo vodil izvedenec in ljubitelj Krasa Mitja Juren. Na programu ob 8.45 zbiranje, ob 9. uri odhod, ob 11. uri malica z domačimi pridelki, ob 13.30 kosilo v Lokandi Devetak na Vrhju; informacije in obvezna prijava po tel. 0481-882488, 0481-882005; info@devetak.com.

AŠKD KREMENJAK IN TD DREN prireja 18. Kraški krožni pohod Jamlje - Sela na Krasu - Jamlje v nedeljo, 20. oktobra. Ob 9. uri vpisovanje v večnamenskem centru v Jamljah, ob 10. uri začetek pohoda. Ob 13. uri kosilo v Jamljah, sledijo družabne igre za prehodni pokal in ples. Obvezen je veljavni osebni dokument. Ob slabem vremenu pohod odpade.

Obvestila

DRUŠTVO KRAS DOL-POLJANE vabi v torek, 22. oktobra, ob 18. uri na prvo srečanje tečaja modernega plesa, ki je namenjen osnovni, nižji in višji srednji šoli; vodila pa ga bo Daša Grgič na sedežu društva.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR KULTURNEGA DRUŠTVA SOVODNJE že pridno vadi za novo pevsko sezono. Otroci iz vrta in osnovne šole, ki bi se jim želeli pridružiti, lahko grejo v Kulturni dom v Sovodnjah vsako soboto od 10.45 dalje.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 9. novembra, običajno martinovanje v gostišču pri Šterku v Ajševici v Novi Gorici. Prijave vpisujejo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.).

OBCINSKA KNJIZNICA SOVODNJE je odprta ob torkih in četrtek med 15. in 18. uro.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta po zimskem urniku od ponedeljka do petka 10.00-18.00.

SPDG obvešča, da je društveni urad odprt vsak četrtek med 19. in 20. uro.

CIVILNA SLUŽBA ARCI GORICA obvešča, da je odprt razpis za selekcijo 6 prostovoljcev, ki bodo leto dni sodelovali pri projektu »Attiva-mente 2«. Na razpis se lahko prijavijo mladi med 18. in 28. letom. Kandidati lahko oddajo prošnje na sedežu ARCI SC (Korzo Verdi 51, Gorica) do 4. novembra, do 14. ure. Več o razpisu in projektih na spletnih straneh www.serviziocivile.gov.it ter www.scn.arci.serviziocivile.it; informacije: ARCI SC Gorica, tel. 334-1520179 (ob sredah med 9. in 12. uro) ali na gorizia@ascmail.it.

DRUŠTVO TRŽIČ vabi vsak petek na hojo s palicami po Marini Juliji. Zbirališče na glavni plaži ob 10. uri.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA obveščajo, da bodo v Gorici sestanki potekali ob sobotah od 14.30 do 16. ure v prostorih Dijaškega doma. Delovanje na Goriškem bodo zaokrožila še dvomesečna sobotna snidenja v Doberdobi od 15. do 16. ure, na Vrhju od 14. do 15. ure in še v Štandrežu v Domu Andreja Budala od 15.30 do 16.30; več na www.tabornikirmv.it.

ZUMBA: kulturno društvo Sovodnje prireja tudi letos tečaj zumb za mlade in odrasle. Prvo poskusno srečanje bo danes, 16. oktobra, ob 19. uri v spodnjih prostorih Kulturnega doma v Sovodnjah; informacije in vpisovanje po tel. 338-2251883 (Magda).

LABORATORIJ MUZIKOTERAPIJE »SKUPAJ V KROGU«, ki uporablja zvok, glasbo, telo in glas za spodbujanje dobrega psihofizičnega počutja, bo potekal za odrasle v športno-kulturnem središču v Pevmi; informativno srečanje bo v četrtek, 17. oktobra, ob 20.30.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE - UTE iz Gorice obvešča, da potekajo vpisovanja za akademsko leto 2013-2014 na sedežu v večnamenskem centru v Ul. Baiamonti v Gorici ob ponedeljkih 9.30-11.30, 16.00-18.00, ob sredah 16.00-18.00, ob torkih, četrtek in petkih 9.30-11.30. 18. oktobra bo ob 17. uri v deželni avditoriju v Ul. Roma v Gorici otvoritev 28. akademskega leta s predavanjem profesorja Davida Macculija z naslovom »La struttura della lingua sacra in Bach ed in Mozart. Suoni e lettere ebraiche; 21. oktobra začetek lekcij.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE vabi na tradicionalni Partizanski piknik v nedeljo, 27. oktobra, ob 13. uri v gostilni Pri Miljotu pri Devetakah; vpisovanje do četrta, 24. oktobra, po tel. 0481-419946 (Jordan Semolič) ali 0481-78192 (Joško Vižintin).

Prireditve

DRŽAVNA KNJIZNICA v Gorici v sodelovanju s Fundacijo Goriške hranilnice prireja danes, 16. oktobra, ob 17.30 na sedežu Fundacije v Gospski (Ul. Carducci) 2 v Gorici videoprojekcijo z naslovom »Le ragioni del

fare«. Posvečena je kiparju in slikarju Nanetu Zavagnu.

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja vsako soboto od 15. do 16. ure otroške urice namenjene otrokom vrtca in osnovne šole pod vodstvom Tanje Gaeta in njenih pomočnic; informacije po tel. 338-3176605 (Katjusa).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v soboto, 26. oktobra, ob 19.45 na tradicionalno »Bakladok«. Povorko po doberdobskih ulicah bo spremljala godba na pihala Kras iz Doberdoba, ob zaključku baklade bo v župnijski dvorani popestril večer moški pevski zbor Jezero, sledila bo družabnost. Izkupiček bo namanjen hospicu »Via di Natale« pri onkološkem centru CRO v Avianu.

VELIKI BAZAR V PARKU IN 2. »POHOD MED PRIJATELJI« bosta potekali v nedeljo, 20. oktobra: iz parca Basaglie v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici bo ob 9.30 start 6 ali 12 kilometrov dolgega pohoda Gorica - Nova Gorica - Šempeter in med 10. in 18. uro v parku Basaglia tržnica brez denarja z izmenjavo predmetov, idej, čustev, talentov, časa; vstop prost, informacije po tel. 347-7166009 (Fabio).

DRUŠTVO KRAS DOL-POLJANE prireja na sedežu društva v soboto, 19. oktobra, »Doljanski oktoberfest«: ob 14. uri bo start pohoda na Kal po kraških sledeh, ki ga bo vodil Srečko Visintin; ob 18. uri dalje bo ples in zabava s skupino Tri prašički.

»POJDI Z MENOJ - S PESMIJO PO SLOVENIJI« - Občina Sovodnje s podporo Fundacije Goriške hranilnice vabi na predstavitev istoimenske knjige in zgoščenke, ki bo v torek, 22. oktobra, ob 18. uri, v občinski knjižnici v Sovodnjah. Knjigo in zgoščenko bodo predstavili Blaž Pucihar, avtor glasbenih priredb, Dušica Kunaver, avtorica besedil, Damijan Stepančič, ilustrator in Irma Toman, predstavnica založbe Oka.

Pogrebi

DANES V SOVODNJAH: 14.00, Giuliano (Julko) Caudek (iz Trsta) v cerkvi (ležal bo od 13. ure) in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Marcellina Zamarja s pokopališča v cerkev Sv. Nikolaja in na pokopališče; 10.50, Gaetano Pastorelli iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja, sledila bo upepelitev; 12.15, Teresa Brandi iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja, sledila bo upepelitev.

Ob smrti

OČETA

izrekajo sožalje Julijanu Čavdku

goriški svetniki SSk

Marilka Koršič

Walter Bandelj

Božo Tabaj

Mladi Slovenci v Novi Gorici uspešni

NOVA GORICA - Slovenska nogometna reprezentanca do 21 let (na sliki selektor Tomaž Kavčič) je v svoji peti tekmi kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu leta 2015 zabeležila prvo zmago. V Novi Gorici je z 2:1 premagala Bolgarijo, junak tekme je postal Andraž Šporar, ki je zmagoviti gol dosegel v drugi minuti sodnikovega podaljška. V prvem polčasu je za Slovenijo v polno zadel še Blaž Vrhovec, v 53. minuti je izenačil Edisson Jordanov. V slovenski skupini je Danska premagala Rusijo in tako prevzela vodstvo na lestvici.

Nachbar nič več za Slovenijo

LJUBLJANA - Boštjan Nachbar po 58 nastopih in 573 doseženih točkah ne bo več igral za slovensko reprezentanco. »Odločitev sem imel v glavi pravzaprav že pred prvenstvom. Zaradi navijačev in odnosa do Košarkarske zveze Slovenije nisem želel kariere končati naslednji dan po prvenstvu. Dal sem vse od sebe. Če želim še nekaj let vztrajati na vrhunski ravni, bom poleti potreboval počitek. Zdi se mi, da je domače evropsko prvenstvo pravi trenutek za konec reprezentančne kariere,« je dejal Nachbar.

NOGOMET - Slovenija ostala brez dodatne tekme za uvrstitev na SP 2014 v Braziliji

Tokrat se ni izšlo

Švica - Slovenija 1:0 (0:0)

Strelec: 1:0 Xhaka (74.).
Švica: Sommer, Ziegler, Senderos, Lang, Barnetta (od 72. Kasami), Inler, Seferović (od 72. Derdiyok), Xhaka, Džemaili, Mehmedi (od 88. Fernandes), Djourou.

Slovenija: S. Handanović, Brečko, Ilić, Cesar, Struna, Kurtić, Mertelj (od 78. Ljubijankić), Pečnik (od 43. Matavž), Kampl (od 86. Lazarevič), Kirm, Novakovič.

BERN - Slovenski nogometaši so v Bernu iskali zmago, ki bi jim ob ugodnem razpletu tekme med Norveško in Islandijo (slednji ne bi smeli zmagati in tudi niso, a so se prebili v dodatne kvalifikacije z drugim mestom) praktično zagotovila dodatne kvalifikacije. Toda Izbrancem Srečka Katanca se ni izšlo po željah. Varovanci Ottmarja Hitzfelda so pokazali, da so kakovostna ekipa, imeli kar nekaj priložnosti, eno pa tudi izkoristili. Z njo so potrdili prvo mesto v skupini E in pot v Brazilijo, Slovenci pa so končali na tretjem mestu.

Ekipi si sicer v prve pol ure nista priigrali kakšnih resnih priložnosti, pri Sloveniji je v sedmi minuti Aleš Mertelj streljal od daleč, a Yann Sommer ni imel preveč težav, v 28. minuti pa je Nejc Pečnik v kazenskem prostoru sprožil nekoliko z desne strani, a žogo poslal mimo gola.

Na drugi strani so Švicarji nevarno zagrozili v 33. minuti, ko je po prostem strelu močno sprožil Reto Ziegler, izkazal pa se je Samir Handanović. Nekaj trenutkov pozneje je malce previsoko meril še Admir Mehmedi, ki je v 39. minuti z roba kazenskega prostora znova streljal, žoga pa se je od enega slovenskih igralcev odbila v kot. Katanec je že v 43. minuti opravil prvo menjavo, Pečnika je zamenjal Tim Matavž.

Uvod drugega polčasa je minil mirno. V 63. minuti so prvič v drugem polčasu resneje ogrozili švicarska vrata tudi Slovenci. Kevin Kampl je mimo Blerima Džemailija prišel do kazenskega prostora, streljal, Sommer pa se je izkazal. Tri minute pozneje je streljal še Jasmin Kurtić z leve strani, a je žoga zletela malo mimo gola. V teh trenutkih se je igra kar razživela, vroče je bilo nekajkrat v obeh kazenskih prostorih, med drugim je v 73. minuti moral požrtvovalno posredovati Handanović protinapadu Švice. Slovenski čuvaj mreže pa je klonil v 74. minuti, ko je Granit Xhaka mojstrsko zadel s 25 metrov in Švico popeljal v vodstvo. V 80. in 81. minuti so bili sicer gosti prek Matavža in Novakoviča znova nevarni, prvemu je strel z dobrih desetih metrov Sommer obranil, »Nova« pa je po kotu s strelom z glavo zadel prečko.

Slovenski kapetan Boštjan Cesar, nogometaš Chieva, v dvoboju s švicarskim reprezentantom Admirjem Mehmedijem, po rodu makedonskim Albancem, rojenim v Gostivarju

ANSA

KOLESARSTVO - Zadnja letošnja dirka svetovne serije v Pekingu

Mezgec prvič med elito

V ciljnem sprintu je ugnal Francoza in Nizozemca - Končna zmaga Basku Intxaustiu

PEKING - Slovenski kolesar Luka Mezgec (Argos-Shimano) je zmagal na zadnji, peti etapi dirke po Pekingu. V ciljnem sprintu je ugnal Francoza Nacerja Bouhannija (FDJ.fr) in Nizozemca Morena Hoflanda (Belkin). Skupne zmage pa se je veselil španski kolesar Benat Intxausti (Movistar), ki si je ključno prednost priboril z zmago na četrti, kraljevski etapi. Mezgec je na prav zadnji preizkušnji v sezoni, ki sodi v najvišji razred tekmovalcev, končno stopil na najvišjo stopničko in to na dirki s startom na trgu Nebeškega miru (Tiananmen) s ciljnim sprintom na olimpijskem Ptičjem gnezdu v kitajski prestolnici.

»Dolgo sem čakal na ta trenutek. V prvi etapi sem bil blizu, tako da sem vedel, da mi ne manjka veliko do zmage. Vedel sem tudi, da je zadnja etapa moja velika priložnost, stavljal sem na njo. Izkoristil sem zadnjo možnost v letu, to je krona moje uspešne sezone. A ne samo moje, tudi ekipe, pokazal sem, da ne moreta zmagovati le John Degenkolb in Marcel Kittel, zdaj sem tudi sam dopolnil njune uspehe. Vso dirko sem sanjal o počitnicah, končno je prišel čas, ko si jih bom lahko privoščil,« je po zmagi dejal Mezgec, ki je tako po Mateju Megerliju, Borutu Božiču, Janiju Brajkoviču, Gregi Boletu in Simonu Špilaku zabeležil zmago v svetovni seriji.

Španec Intxausti, baskovskega porekla, je zadnjo etapo pripeljal mirno h koncu na 28. mestu s časom zmagovalca, kar je zadostovalo za potrditev skupne zmage.

Slovenski kolesar Luka Mezgec (letnik 1988), doma iz Kranja, na arhivskem posnetku z dirke po Romandiji

ANSA

Inter tudi uradno v rokah indonezijskega poslovneža

MILAN - Italijanski nogometni klub Inter iz Milana, za katerega mrežo čuva slovenski reprezentančni vratar Samir Handanović, se je znašel v novih lastniških rokah. Prav v teh dneh so v Interju sklenili velik posel, s katerim so si zagotovili bogato zaledje. Indonezijski poslovnež Erick Thohir je postal 70-odstotni lastnik milanskega prvotigaša. Skupna vrednost posla znaša 350 milijonov evrov. Dolgoletni predsednik kluba iz Milana Massimo Moratti je bil po podpisu dogovora navdušen: »Vsi dokumenti so podpisani. Ne najdem pravih besed, s katerimi bi lahko opisal svoje počutje. Vse se je dogajalo zelo hitro, a je Inter v dobrih rokah.« Za zdaj še ni jasna usoda predsednika kluba, ki je na čelu Interja vse od leta 1995. Tuji kapital tako na velika vrata vstopa tudi v elitni italijanski nogomet. Prvi klub v serie A, ki je večinsko lastništvo prepustil tujcem, je bil Roma, ki ga je prevzela skupina ameriških poslovnežev.

BiH GRE NAPREJ!

SKUPINA A - Izidi: Srbija - Makedonija 5:1, Belgija - Wales 1:1, Škotska - Hrvaška 2:0. **Končna odločitev:** 1. Belgija (kvalificirana na SP), 2. Hrvaška (igra dodatni tekmi play-off).

SKUPINA C - Izidi: Švedska - Nemčija 3:5, Ferski otoki - Avstrija 0:3, Irska - Kazahstan 3:1. **Končna odločitev:** 1. Nemčija, 2. Švedska.

SKUPINA D - Izidi: Romunija - Estonija 2:0, Turčija - Nizozemska 0:2, Madžarska - Andora 2:0. **Končna odločitev:** 1. Nizozemska, 2. Romunija.

SKUPINA F - Izidi: Azerbajdžan - Rusija 1:1, Izrael - S. Irska 1:1, Portugalska - Luksemburg 3:0. **Končna odločitev:** 1. Rusija, 2. Portugalska.

SKUPINA G - Izidi: Grčija - Liechtenstein 2:0, Litva - BiH 0:1, Latvija - Slovaška 2:2. **Končna odločitev:** 1. BiH, 2. Grčija.

SKUPINA H - Izidi: Anglija - Poljska 2:0, Črna gora - Moldavija 2:5, San Marino - Ukrajina 0:8. **Končna odločitev:** 1. Anglija, 2. Ukrajina.

SKUPINA I - Izida: Španija - Gruzija 2:0, Francija - Finska 3:0. **Končna odločitev:** 1. Španija, Francija 2.

NA SP: Belgija, Italija, Nemčija, Nizozemska, Rusija, BiH, Anglija, Španija.

V PLAY-OFF: Francija, Portugalska, Grčija, Islandija, Hrvaška, Ukrajina, Romunija in Švedska.

Žreb play-off parov bo v ponedeljek v Zurichu. Prva tekma bo 15. 11., povratna pa 19. 11. Žreb skupin SP bo 6. 12. v Braziliji.

V AFRIKI - Play-off (prva tekma): Gana - Egipt 6:1. Povratna tekma bo 19. 11.

SKUPINA B

Izidi Italija - Armenija 2:2, Bolgarija - Češka 0:1, Danska - Malta 6:0

Italija	10	6	4	0	19:9	22
Danska	10	4	4	2	17:13	16
Češka	10	4	3	3	13:9	15
Bolgarija	10	3	4	3	14:9	13
Armenija	10	4	1	5	9:11	13
Malta	10	1	0	9	5:28	3

KONČNA ODLOČITEV: Italija na SP, Danska kot najslabše drugouvrščena ekipa brez play-offa

SKUPINA B - Italija - Armenija 2:2**Ali Italije ne bo med nosilci pri žrebu skupin?**

NEAPELJ - Prandellijeva Italija, ki se je že uvrstila na SP, je na zadnji tekmi proti Armeniji šele v drugem polčasu ujela točko proti presenetljivi kavkaški reprezentanci (2:2). Gostje so po napaki Aquilaniya povedli z Movssyanom. Pred koncem polčasa je za gostitelje v polno zadel Florenzi (1:1). V drugem polčasu je Armenija znova povedla z Mrkhitaryanom, ki je mrežo zatresel s strelom z glavo (slabo je posredoval vratar Marchetti). Za Italijo je izenačil Balotelli po lepi podaji Pirla. Po neodločenem izidu Italija tvega, da pri žrebanju skupin ne bo med nosilci (v prvem bobenčku). »Azzurri« so morali počakati na nočne tekme v Južni Ameriki.

»Azzurri« odslej brez twitterja in facebooka

»Azzurri« ne bodo smeli uporabljati socialnih omrežij v času svetovnega prvenstva prihodnje leto v Braziliji. Tako je odločil selektor azzurov Cesare Prandelli, najverjetneje pa bo prepoved uporabe twitterja in facebooka začela veljati že pred prvenstvom.

PO INCIDENTU Organizatorji Barcolane pisali mednarodni žiriji

TRST - Organizator Barcolane, 45. Jenesskega pokala, jadralni klub Barcola Grignano je v sporočilu za medije pojasnil, »da se je incident med posadko jadrnice Esimit Europa 2 in gumenjakom Greenpeace zgodil po regati in daleč od regatnega polja«. Organizator ne bo sodil o dejanju, ampak - kot piše v sporočilu - bodo o tem razpravljali drugi. »V pismu, ki smo ga poslali mednarodni žiriji regate, sprašujemo sodnike, ali obstaja po mednarodnem pravilniku možnost, da bi celo kaznovali krivce«. Predsednik SVBG Vincenzo Spina je na koncu ostro obsodil tovrstna dejanja.

EVROLIGA IN OLIMPIJA - Košarkarska evroliga, najkakovostnejše klubsko tekmovalstvo, dviga danes svoj zastor. Že kates bosta na vrsti dve srečanju: Baskets Barmberg se bo pomeril s Strasbourgom, Montepaschi Siena pa bo gostila Galatasaray (ob 20.30). Italijansko prisotnost v evroligi dopolnjuje še milanski EA7 Emporio Armani, ki bo jutri igral v Carigradu proti Anadolulu Efesu (ob 20.00). Vse tekme italijanskih ekip in najzanimivejše srečanje kroga bo predvajala satelitska televizija Sky. Po več letih pa v evroligi ne bo slovenskega predstavnika. Union Olimpija bo danes začela nastope v evropskem pokalu. V Stožicah se bo pomerila ob 20.30 proti italijanskemu Vareseju. Igralci Unione Olimpije se bodo v skupini C pomerili še z Valencio, Asvelom iz Lyona, Ratiopharm Ulm ter Parizom Levalloisom.

ODBOJKA - Svetovno klubsko prvenstvo v Braziliji: Trentino - Kalleh (Iran) 3:1.

SKUPINA E

Izidi Švica - Slovenija 1:0, Norveška - Islandija 1:1, Ciper - Albanija 0:0

Švica	10	7	3	0	17:6	24
Islandija	10	5	2	3	17:15	17
Slovenija	10	5	0	5	14:11	15
Norveška	10	3	3	4	10:13	12
Albanija	10	3	2	5	9:11	11
Ciper	10	1	2	7	4:15	5

KONČNA ODLOČITEV: Švica na SP, Islandija v play-off

1.

v zgodovini so se na svetovno prvenstvo uvrstili nogometaši Bosne in Hercegovine. V skupini G so si zagotovili prvo mesto.

**NOGOMETAŠI GAJE
IMAJO NOVEGA TRENERJA**

Nekdanjega trenerja Gaje (na sliki branilec Missi) Giacomina Di Summo (odstopil je po porazu s 5:1 proti Opicini) je tudi uradno zamenjal Tullio Bones, ki je nazadnje treniral tržaško Esperio (tudi v 1. amaterski ligi). Bones je sinoči na Padričah vodil prvi trening rumeno-zelenih, ki so v nedeljo izenačili proti Poggiu. Bones bo prvič na klopi Gaje sedel v nedeljo na gostovanju v Fiumicellu. Novi trener Gaje si je že ogledal tudi nedeljsko tekmo.

**V PORTOROŽU SO SMUČALI
TUDI MLADI ČLANI KRIŠKE MLADINE**

Kljub temu, da še ni zime, so v ponedeljek v Portorožu že smučali. V organizaciji Smučarske zveze Slovenije in pod pokroviteljstvom Elana so smučarji Mladine nastopili na promocijski tekmi »White circus on the sea«. Organizatorji so pri Bernardinu tik ob morju pripravili snežno progo, na kateri so se spustile tudi nekatere smučarske zvezde: Andrej Šporn, Urška Hrovat, Davor Karničar, Bojan Križaj, Christian Mayer, Glen Plake. V kategorijah U8 in U10 so nastopili: Maj Sedmak, Jana Škerk, Emil Kerpan, Eros Polli, Gaia Del Latte in Luka Žetko.

Obvestila

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. V četrtek, 7. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 8., od 18. do 21. ure; sobota, 9., od 16. do 21. ure; nedelja, 10., od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Informacije: 3475292058, www.skbrdina.org

CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let od 18.00 do 19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; cheer skupina mladinke (11-14 let) pon. 18.00-19.30, sre. 19.00-20.15 in pet. 18.00-20.00; cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet. 20.00-21.30; osnovna motorika za najmlajše (4-6 let) pon. 17.00-18.00 in pet. 16.45-17.45 center M. Čuk (Repentabska ul. 66). Vpis in informacije: info@cheerdancemillennium.com, 3478535282 (Jasna) in 3479227484 (Ryan).

CHEERDANCE MILLENIUM organizira letos vadbo za odrasle - happy fitness time (za mamice, očke, dekleta, ki bi rada izboljšala formo), ki bo potekala ob petkih od 17. do 18. ure in od 18. do 19. ure v prostorih M. Čuk na Repentabski ul. 66. Informacije in vpis: info@cheerdancemillennium.com ali 346-1852697 (Petra).

AŠD BREG sporoča, da bo otroška telovadba ob sobotah po sledečem urniku: 9.30-10.30 za osnovnošolske otroke, 10.30-11.30 za otroke, ki obiskuje otroški vrtec.

AŠD BREG obvešča, da bo jutranja telovadba za odrasle ob torkih in četrtek, od 8.30 do 9.30.

NOGOMET - Pokal 1. AL**Breg drevi ob 20.30 v
Miljah proti Pro Gorizii**

Nogometaši Brega bodo drevi igrali tekmo osmine finala deželnega pokala prve amaterske lige proti Pro Gorizii. Varovanci trenerja Lorenza Cernute, ki so v nedeljo zanesljivo premagali Begliano, se bodo danes skušali uvrstiti v četrtfinale, v katerem bi se srečali z že kvalificiranim Foglianom Turriacom. Breg bo drevišnjo tekmo proti goriški ekipi igral ob 20.30 v Miljah.

KOŠARKA - Trener Brega Walter Vatovec tudi o Jadranu Franco

Zmaguje samo prava ekipa

Prvo domačo tekmo Jadrana Franco si je ogledal tudi trener Walter Vatovec, ki je Jadran pred štirimi leti ponovno ponesel na vrh državne divizije C. Lani se je z Andreo Muro uspešna zgodba nadaljevala, kot kaže, pa so obeti dobri tudi v novi sezoni.

Trener Vatovec, kakšen vtis vam je zapustil Jadran?

Tokrat so prikazali res lepo predstavo, predvsem obrambno. Obramba, ki ni dovolila, da bi kakovostna ekipa dosegla več točk (končalo je 69:52), je bil ključ do zmage. To je nujno, če hočeš biti pri vrhu. Z obrambo zmaguješ prvenstvo, z napadom osrečiš kakšnega gledalca. V soboto so sicer dobro igrali tudi v napadu, iskali so eden drugega, tako da sta odločilna koša dosegla Malalan in De Petris, ki sicer nimata glavne vloge v napadu.

Vam je igra všeč?

Da. Igrali so lepo košarko, sicer ne tako napadalno, ampak bolj obrambno.

Med nosilci igre sta bila Ban in Franco. Drugi je v ponedeljek dopolnil 36 let. Ali bo kdaj dobil naslednika?

Počakati moramo še malo. V generaciji 1997/98 je nekaj kandidatov. Višine pa nimamo.

V soboto je daljšo minutažo tudi Matija Batich, ki je nadomestil odsotnega brata Daniela.

Odigral je zelo dobro, njegova hiša pa je, da čistih metov še ne zadane. V tem Jadranu pa je on edini pravi organizator igre.

Letos vodite Breg, ki je prvo zmagal v deželni C-ligi vknjižil prejšnji petek po dveh porazih. Ali še iščete pravo uigranost?

Ne igramo tako, kot bi mogli. Ne igramo obrambe, v napadu ne iščemo eden drugega. Absolutno igramo preveč individualno. Moram pa povedati, da na zadnji tekmi, ki smo jo zmagali, so igralci le pokazali veliko željo, kar je že napredek. To je kolektiven šport in v tem športu si je treba pomagati. Dobra ekipa si v napadu podaja žogo in si pomaga v obrambi. Ko tega ne dela, lahko spiše tudi 50 piv skupaj, vendar s tem še ne postane ekipa.

Jadran pa je nasprotno ekipa?

Seveda. Oni so že uigrani, kar je velika prednost, saj lahko z visoko vneto igrajo že od samega začetka prvenstva, ekipe, ki so sestavljene med poletjem pa pridejo do izraza kasneje. (V.S.)

Peter Franco je član članske ekipe Jadrana neprekinjeno že 17 let. V sezoni 1996/97 so ga kot mladince vključili v postavo, ki je nastopala v B2-ligi. V tisti sezoni je dosegel 3 točke. Zgoraj Walter Vatovec

KROMA

ŠOLSKI ŠPORT - Približno 430 učencev in dijakov na orientacijskem teku v organizaciji SPDT

Podili so se po gozdnih poteh

Za nekatere je bil orientacijski tek le lažji trening, saj so z najdaljšo, 2,5 kilometrsko progo opravili v 17 minutah, za najmlajše osnovnošolce, ki so se v iskanju kontrolnih točk po gozdnih poteh preizkusili najbrž prvič, pa je bilo včerajšnje tekmovanje prava življenjska izkušnja. Medtem ko so nekateri po opravljenem tekmovanju že brezskrbno zbijali žogo, nekateri z nogami, drugi z rokami, je skupinica najmlajših osnovnošolcev zasrbljeno čakala sošolce, ki so se izgubili v gozdu. Ko so le prišli skozi cilj, so si sledili objemi, pravi, prirščni in topli, pa še vprašanja, »kje ste bili?«

To, in še več je združil orientacijski tek, ki ga osmo leto zapored Slovensko planinsko društvo Trst (SPDT) prireja za učence in dijake slovenskih šol vseh stopenj. Letošnje tekmovanje so umestili v gozd med Prosekom in Križem, epicenter dogajanja in tudi cilj pa so uredili v skavtskem centru na Božjem polju. Tam se je že v jutranjih urah zbralo približno 430 mladih, ki so se v skupinah po dva ali tri podali na progo. Organizatorji so kot običajno pripravili tri proge različnih težavnosti: osnovnošolci, učenci 4. in 5. razreda, so morali preteči 1,5 kilometra dolgo progo s sedmimi kontrolnimi točkami, srednješolci

enako dolgo progo, a s kontrolno točko več, višješolci, ki so edini tekmovali ločeno po spolu, pa so na 2,5 kilometra dolgi progi iskali 10 kontrolnih točk. Proga je bila krožna in nezahtevna, da so učenci in dijaki lahko tekmovali brez kompasa.

Letošnje, že osme izvedbe orientacijskega teka, se je udeležilo 430 učencev in dijakov osmih osnovnih šol, šestih nižjih srednjih šol in petih višjih srednjih šol, štirih tržaških in Gimnazije iz Sežane. Število vpisanih se je v letih podvojilo, zato organizatorji zdaj omejujejo vpis višjih srednjih šolah (do deset ekip). To pa zato, da bi bilo število sodelujočih ekip približno enako za vsako stopnjo. Gre pa za nedvomno najštevilnejše tekmovanje, ki ga slovensko športno društvo pri nas prireja za učence in dijake.

Vse tekmovalce so po tekmovalnem delu pogostili odborniki SPDT-ja (približno dvajset) s toplim čajem, sendvičem in pomarančo. Kot na vsakem tekmovanju, se je tudi na Božjem polju druženje zaključilo z nagradjenjem, kjer so organizatorji nagradili najboljše ekipe in šole s kolajno in majčko za osnovnošolce. Tako, kot po načrtanem scenariju. Letos je bilo naročeno tudi vreme, jesensko, a vsaj ne mokro. (V.S.)

PRVENSTVO U19 ELITE

APU - Jadran ZKB 64:60 (14:17, 31:36, 43:41)

JADRAN: Regent 3, Coretti, Sardoč 15, Gregori 2, Leghissa 2, Ridolfi 26, Mattiassich 6, Kocijančič 6, Peric, trener Mura. PON: Kocijančič, Mattiassich, Ridolfi; skoki: Leghissa 16. Trener: Mura.

Jadranovci so v tretjem krogu prvenstva doživeli prvi poraz. Z višji mi in fizično močnejšimi nasprotniki, enimi izmed glavnih favoritov, so igrali vse do tretje četrtine enakovredno, večji del tekme tudi vodili, premoč nasprotnikov pa so dovolili šele v končnici, ko je nasprotnik – sicer s težavo – zbral še zadnje moči in zmagal. V končnici je Jadran moral igrati brez treh nosilcev, ki so morali zapustiti igrišče zaradi petih osebnih napak.

REZULTATI**Osnovne šole**

1. Sofia Blason, Tamir Sedmak (Milčinski - Katinara) 16.45; 2. Katja Cingerla, Miriam Manasreh (Milčinski - Katinara) 17.30; 3. Francesca Di Donato, Karin Mosetti (Trubar Kajuh - Bazovica) 17.34.

Skupni vrstni red: 1. F. Milčinski - Katinara 59, 2. Trubar Kajuh - Bazovica 31, 2. V. Šček - Nabrežina 24.

Nižje srednje šole

1. Ivan Maver, Diego Sarvadei (Gregorčič - Dolina) 19.39; 2. Loris Carli, Manuel Malalan (Kosovel - Opčine) 21.53; 3. Soraya Petelin, Robert Fonda (Gruden - Nabrežina) 21.59.

Skupni vrstni red: 1. I. Gruden - Nabrežina 57, 2. S. Gregorčič - Dolina 30, 3. Srečko Kosovel - Opčine 27.

Višje srednje šole**Ženske**

1. Zala Zupan, Sara Kocman (Kosovel - Sežana) 31.54; 2. Katarina Jazbec, Petra Sossi (Prešeren) 33.40; 3. Jovana Dukič, Petra Škrp (Kosovel - Sežana) 35.20.

Moški

1. Andraž De Luisa, Ivo Ušaj (Prešeren) 17.34; 2. Martin Fajdiga, Samuel Zidarič, Ruben Košuta (Prešeren) 22.57; 3. Jernej Ukmar, Bor Terčon, Jurij Nastran (Kosovel - Sežana) 23.00.

Skupni vrstni red: 1. Prešeren 95, Kosovel - Sežana 84, Zois 54, Slomšek 30, Štefan 14.

V SENCI KOKOSOVE PALME

Barrancas del Cobre

Besedilo in fotografije
Jasna Tuta

3

Ali veste, kateri je največji in najgloblji kanjon v Severni Ameriki? Če mislite na Grand Canyon v Arizoni, se motite. V osrčju severne Mehike se nahaja kanjon, ki je kar štirikrat globlji od onega v ZDA, pa tudi veliko daljši je. Toda zanj je le redkokdo že kdaj slišal. Mehičani mu pravijo Barrancas del Cobre, turisti pa ga poznajo pod angleškim imenom Copper Canyon.

Barrancas del Cobre pravzaprav ni en sam kanjon, pač pa serija šestih kanjonov v zahodni Sierra Madre. Najboljši način za obisk te naravne umetnine je prav gotovo El Chepe, turistični vlak, ki nas od obmorskega Los Mochis odpelje do Creela (2800m n.m.) in naprej do mesta Chihuahua. Na 940km dolgi poti se peljemo čez kar 410 mostov in skozi 99 tunelov (najdaljši je dolg skoraj dva kilometra).

Po enem letu puščavnate pokrajine Kalifornijskega polotoka je bilo zelenje Sierre Tarahumare za naju prava paša za oči. Čeprav sva imela na vlaku rezervirana zelo udobna sedeža, sva se raje zadrževala na odprtem koncu zadnjega vagona, kjer sva se lahko kot

otroka čudila razgledu. Najprej smo se vili po dolini in očarano bujili v visoke stene nad nami. Družbo nam je delala živahna reka Septentrion, ki smo jo neštetokrat prečkali. Po petih urah vožnje v hrib smo bili na vrhu in tokrat smo gledali navzdol in se čudili na stotine kilometrov dolgim soteskam.

Izstopila sva na postaji Cerocahui, kjer naju je pričakal gospod Mario. V njegovem terenskem vozilu smo se odpeljali do manjšega naselja San Isidro, kjer je na družinski posesti uredil turistične bungalove. Posajeni so v borovem gozdičku in notranjost je zelo lično urejena. Stene je poslikal lokalni umetnik, ravno tako tudi skupno jedilnico in dnevno sobo. Glavna tema poslikav je indijansko plemo Raramuri (ali Tarahumara), kamor spadajo tudi Mario in njegova družina, čeprav so oni eni redkih, ki so izstopili iz ozadja in izbrali pot turizma.

Raramuri dobesedno pomeni »tisti, ki dobro hodi«. Hitre noge so jim pomagale pri lovu, pri dolgih pohodih od enega naselja do drugega in nenazadnje pri begu pred Španci v 16. stoletju. Danes jih v jamah in gozdovih živi še okrog 50.000. Preživljajo se s poljedelstvom in živinorejo in civilizacija jih prav nič ne zanima.

Takoj po nastavitvi in kosilu nama je Mario napovedal izlet do bližnjega slapa. Njegov nečak Daniel je postal najin vodič in že smo jo mahnili v dolino. Pokrajina je bila vsa v cvetju in resnično vabljiva, na žalost pa se je nisva mogla nagledati, ker sva bila zasedena s tekom. Daniel je namreč dobesedno drvel v dolino in midva sva se pošteno trudila, da bi ga ne izgubila izpred oči. Nekajkrat naju je sicer počakal, a ko sva ga dohitela, je kot pravi pravcati Speedy Gonzales spet izginil za vogalom. Samo dvakrat nama ga je uspelo uloviti, in to zaradi narasle reke, ki nam je prečkala pot. Ko smo se sezuvali, sva poskušala iz najinega vodiča izvleči kako informacijo, pa ni šlo. Vsakič je pogledal stran in sam sebi nekaj zamomljal. Nama se je vse to zdelo že rahlo komično, tako da sva komaj zadrževala smeh. Če ne drugega, nama je ta izkušnja potrdila podatke iz vodnika, da so Raramuri zelo hitri in zelo sramežljivi.

Po dobrih treh urah smo končno prispeli do slapa, a voda je bila premrzla za kopanje, zato smo kar bežali dalje. Maraton se je zaključil za vasjo Cerocahui, kjer nas je pričakal Mario z avtomo-

bilom. Brez vprašanj ali razlag sta nama z Danielom posadila čelada na glavo in nama nadela varnostni pas. Počasi nama je bilo jasno, da prihaja čas za adrenalin. Medtem so izza skal začele kukati otroške oči. Ko sva bila pripravljena na spust po jekleni vrvi, se je okrog naju nabral že cel otroški vrtec. Spust je sicer bil res nepozabno doživetje, a meni se je še najbolj vtisnila v spomin skupina Raramuri deklet, ki je izza grmovja zrla vame in se hihitala. Za Ricka se niso zmenile, zato sklepam, da jih je prevzelo to, da se ženska loteva takšnih podvigo...

Šola za konje in za otroke

Po nekaj dneh sva se premaknila v Creel, ki nama je bil takoj všeč. Vsakdan vaščanov in turistična ponudba se lepo prepletata, tako da lahko istočasno dobiš uvid v to, kako zgleda življenje tukajšnjih ljudi, lahko pa tudi dobiš čisto hotelsko sobo in pitno kavo (kar je v ostalih vaseh v kanjonu skoraj nemogoče). Creel ima majhen trg, kjer lahko najboljše začutimo utrip mesta. Ženske v barvanih krilih sedijo pod drevesi in so zatopljene v tkanje. Otroci te-

kajo bosih nog naokrog. Pogosto pripeketa mimo konj s čisto prvim kavbojem na hrbtu. Očitno je, da se nikomur nikamor ne mudi. Glavni dogodek je prihod potniškega vlaka ob štirih popoldne. Hotelski uslužbenci se zagrebejo za redke turiste, ženske na trgu razstavijo svoje izdelke za prodajo, turistični vodiči pa vabijo na ta ali oni sprehod.

Že prvega dne sva obiskala farmo konjev, ki jo vodi energični Norberto. Z Rickom sta se takoj zapletla v konjske debate, sama pa sem si šla raje ogledat sosednjo Montessori šolo, ki jo je ustanovila Norbertova žena Monica. Povabila me je, naj prevzamem eno šolsko uro in izziv sem z veseljem sprejela. Tako sem prvič v svoji ka-

rieri poučevala v španščini. Še dobro, da so otroci po vsem svetu enako razumevajoči...

Zabava pred fotoaparatom

Po enem tednu sem se vendarle odločila, da si grem ogledati okolico Creela. Odločila sem se za fotografski izlet s kolesom, ali bolje za kolesarski izlet s fotoaparatom. Šla sem sama, kar mi še najbolj paše, ko se želim posvetiti fotografiranju. Jutranji oblaki so se kmalu razkabili in dovolili soncu, da je metalo svoje žarke nad okolico Creela. Odpravila sem se v dolino, kjer so po zelenih travnikih razpršene velike skale zanimivih oblik. Krajani so jim zato nadeli imena kot sta okamenela slon in želva ter doline žab, gob in menihov. Doline objemajo visoke skale, pod katerimi živi marsikatera družina Raramuri. Nimajo elektrike in vode, pravzaprav lahko rečemo, da nimajo nič. Samo barvana krila gospodinj prekinejo temnost jamskih bivališč. Nekateri imajo pred pragom razstavo ročnih del,

ki so na prodaj. Sicer pa se ne trudijo preveč, da bi kaj prodali. Raramuri so najbolj srečni, če jih pušiš pri miru.

Celo jutro sem kolesarila po makadamskih stezah med cvečnimi travniki, kjer so se pasle ovce, koze in krave pa tudi osli, prašiči in konji. Pokrajina me je spomnila na slovenske planine. Razen tega, seveda, da sem med potjo naletela na mehiške in ne na slovenske otroke. Nekaj se jih je ravno ukvarjalo z žabo v mlaki, ko sem prikolesarila mimo. Takoj so bili zelo radovedni, kam grem. »No se«, sem rekla: »Ne vem.« To se jim je zdelo neznansko smešno. Zaklepetali smo se in opazila sem, da jih zelo zanima moj fotoaparat. Z veseljem so se šli modele, čeprav jih je kasnejši ogled posnetkov še najbolj zabaval. Spomnili so me, koliko prostora za smeh in zabavo je v preprostem življenju. Ko sem odkolesarila dalje, so nekaj časa tekli za mano, potem pa so se razpršili po kamnitih domovih. Črni oblaki so se medtem prikradli na nebo, kar je pomenilo, da bo kmalu na vrsti ploha, ki vsak dan obišče te kraje okrog ure kosila. Takoj sem vzela pot pod noge in se vrnila v Creel ravno takrat, ko so gospe na glavnem trgu začele pokrivati svoje razstavljene izdelke, da bi jih zaščitile pred prvimi kaplicami.

Nazaj domov

Ko sva v prvih avgustovskih dneh zbežala s prevroče obale, sva načrtovala teden ali dva oddiha, Creel pa naju je tako prevzel, da sva tam ostala cele štiri tedne. Na koncu sva se počutila že kot doma. Vedela sva, kje dobiti najboljšo kavo, kdo dela najboljše tacose in ob kateri uri se bo vtil dež. Vaščani so se naju že navadili, tako da nama ni nihče več ponujal izletov ali spominkov. Mene so otroci in njihovi starši nagovarjali na ulici in mi ponavljali, kako navdušeni so bili nad mojim pripovedovanjem o živalskem svetu Kortezevega morja. Najbolj jih je seveda očaralo to, da živim na jadrih. Le redki izmed njih so že kdaj videli morje.

Od tistega izleta je minilo skoraj leto dni. Ko danes gledam nazaj, ugotavljam, da so se tisti barvani ljudje sredi zelenih hribov trajno zapisali v moje srce. Čeprav brez morja in tropskih plaž si je Barrancas del Cobre izbral visoko mesto med najlepšimi spomini iz potovanja po Mehiki.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Nad.: Paura di amare **23.15** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

7.00 Risanke **8.15** Art Attack **8.35** Nad.: Heartland **9.20** Nan.: Settimo cielo **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.50** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **19.35** Nad.: NCIS **20.30** 23.15 Dnevnik **21.00** Nan.: Una mamma imperfetta **21.10** Pechino Express – Obiettivo Bangkok **23.35** Film: Professione Assassino

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.10** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** 20.15 Pane quotidiano **13.10** Nad.: Terra nostra **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione – Leonardo **15.00** Dnevnik LIS in Tgr Piazza Affari **15.10** Nan.: La signora del West **15.50** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Chi l'ha visto? **23.15** Gazebo

Rete 4

6.20 Rubrika: Media Shopping **6.50** Nan.: Chips **7.45** Nan.: Charlie's Angels **9.00** Nan.: Siska **10.00** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: Merletto di mezzanotte **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.25** Aktualno: Quinta Colonna – Il Quotidiano **21.10** Talk show: Radio Belva **23.50** Dentro la notizia

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Talk Show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **16.55** Talk Show: Pomeriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved

20.40 Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: Le tre rose di Eva

23.30 Film: La casa sul lago del tempo (rom., i. S. Bullock)

Italia 1

6.55 Nan.: Friends **7.50** Nan.: La vita secondo Jim **8.45** Nad.: Provaci ancora Gary **9.45** Nad.: Royal Pains **10.35** Nad.: Dr. House – Medical Division **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Show: Si salvi chi può **15.45** Nan.: Two Broke Girls **16.10** Nan.: How I met your mother **17.10** Nan.: Community **18.05** Nad.: Mike & Molly **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami **21.10** Film: X-Men le origini – Wolverine (fant.) **23.15** Film: V per Vendetta (dram., i. N. Portman)

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: The District **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** La gabbia

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia economia e prometeo **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Italia da scoprire **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Barcolana 2013 **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **16.30** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio. Puntzero **20.00** Happy hour **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.05** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.10** Risnake, otroške oddaje in nani-zanke **11.55** Dok. odd.: Srečevanje **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.25** Globus **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** 18.40 Risanke **15.45** Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film tedna: Angleški delež **21.45** Slikovitih 55 **22.00** Odmevi, sledijo poročila, šport in vremenska napoved **23.05** Odkrito

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.10** Dobra ura **11.30** Dobro jutro **13.55** 19.00, 0.00 Točka **14.50** Slikovitih 55 **16.15** To bo moj poklic **16.45** Glasnik **17.15** Evropski magazin **17.40** Mostovi – Hidak **18.10** O živilih in ljudeh **18.35** Na vrtu **19.50** Žrebaje Lota **20.00** Športni izziv **20.30** Jadranje: Barkolana, reportaža iz Tržaškega zaliva **21.00** Nogomet: vrhunici evropske lige, pon. **21.50** Bleščica, odd. o modi **22.25** Film: Iskanje Amande

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.35** Aktualno **8.00** Odbor za pravosodje, prenos **9.00** Odbor za kulturo, prenos **14.00** Komisija za odnose

s Slovenci v zamejstvu in po svetu, prenos **18.50** 19.30 Kronika **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** 23.00 Aktualno **21.30** Žarišče **21.45** 23.20 Kronika **21.55** Sporočamo **22.00** Globus **22.30** Točka preloma **23.30** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Meridiani **15.20** Pogovor z... **15.50** Nogomet: Švica – Slovenija **17.30** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** City folk **21.00** Koncert **22.15** Artevisione **22.45** Le parole più belle **23.15** K2

Tv Primorka

8.35 10.00, 16.30, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** 16.45 Pravljica **9.00** Naš čas **10.30** 13.00 Videostrani **12.00** Vedeževanje z Magdaleno **17.30** SKL **18.30** Naš čas **19.30** Žogarija na Ptuj **20.00** Slovenijo čutim **21.30** Predstavljamo: Oktet Bori Postojna **22.30** Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **8.35** 16.45 Nad.: Vihar **9.30** 10.40, 11.50 Tv prodaja **9.45** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **10.55** 15.50 Serija: Rožnati diamant **12.05** 17.55 Nad.: Divja v sru **13.05** Nan.: Pod eno streho **14.00** Nan.: Naša mala klinika **17.00** 24UR polpodne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.55 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Nad.: Bones **22.25** Nad.: Zvit in prebrisan **23.20** Nad.: Kaliforniciranje

Kanal A

6.55 Risane serije **8.05** Nan.: Jimova družina **8.35** Serija: Mladi zdravniki **9.05** Faktor strahu ZDA **10.00** Nan.: Puščica **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **12.55** Nan.: Policisti v Los Angelesu **13.40** Nan.: Sanjska upokojitev **14.05** 19.25 Nan.: Veliki pokovci **14.35** Film: Allan Quatermain in izgubljeno mesto **16.30** **18.00**, **19.55** **Svet** **16.35** Nan.: Šola za pare **17.05** Nan.: Na kraju zločina – New York **19.00** Nan.: Dva moža in pol **20.05** Film: Nepremagljiv **22.30** Film: Okvara

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 „Trdno verujem, kar me je mati učila“ - Življenje in delo Virgila Ščeka; 11.00 Studio D; 12.00 Od srede do srede; 12.40 Hrana za dušo in telo; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Radio punt; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Franja Bojc Bidovec: Ni neskončnih poti – 23. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj. **RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)** 5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditve; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Poletna pesem in pol; 11.30 Poročila; 12.30 Opol-dnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer na RK; 20.05 Utrip kulture; 20.30 Odprto za srečanja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada. **RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)** 6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Eurorregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appunta-

Rai Sreda, 16. oktobra
Rai 4, ob 21.10

The wrestler

ZDA, Francija, 2009
Režija: Darren Aronofsky
Igrajo: Mickey Rourke, Marisa Tomei, Evan Rachel Wood in Ernest Miller

Zlati lev kot najboljši film in veliko zadoščenje za nekoč šarmantnega Mickeya Rourkeja, da se je tako spet vrnil pred občinstvo.

Tokrat ne v vlogi ljubimca, ki se je zapisal zgodovini filma z interpretacijo Johna v erotičnem Devet tednov in pol, temveč v vlogi rokoborca, Randyja Robinsona. V poznih osemdesetih letih je bil plavalasi Randy vodeči profesionalni rokoborec. Zdaj, dvajset let kasneje, pa se stežka prebija z nastopi pred peščico zvestih oboževalcev v šolskih telovadnicah in mestnih dvorah po New Jerseyju. Randy se je že zdavnaj odtujil od svoje hčerke in ni sposoben vztrajati v dolgotrajnejši zvezi, zato živi samo za nastope in privrženost svojih oboževalcev. Srčni infarkt pa ga prisili, da se upokoji. Ko počasi izgublja svojo identiteto rokoborca, se zamisli nad svojim življenjem. Skušna znova vzpostaviti stik s hčerko ter stavi vse na odnos s starejšo ple-salko. Toda ne z eno ne z drugo ne more pozabiti privlačnosti ringa in strasti, s katero se je posvečal rokoborbi. Pri tem seveda tvega življenje.

VREDNO OGLEDA

menti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprema classifica; 11.00, 18.00 Economia e dintorni; 11.35 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 Commento in studio; 13.35 Fegiz Files; 14.00, 23.00 Finestra sul Friuli Venezia Giulia; 14.35 Saranno suonati; 15.00 La biblioteca di Babele; 15.30 Dogodki dneva; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 La musica scelta da Radio Capodistria; 21.00 Sconfinando; 22.00 Classicamente/Liricamente; 22.30 Sonoramente classici; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreatija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Primkova delavnica; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni program; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gimnasion; 21.05 Pokličite gospo Milo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd. v angl. in nem.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vreme; 7.00 Kronika; 8.15 Express; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.55 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.30 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilske prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.30 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Odbita do bita; 17.10 Evropa osebno; 17.35 Novice in obvestila; 18.00 Cederama; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal.

SLOVENIJA 3

10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05 Napoved programa; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matinea; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.10 Svet kulture; 16.30 Baletna glasba; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor in glasba; 19.00 Literarni nokturmo; 19.10 Medigra; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Repriza/Arsov forum ali Ars humana; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013

220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasi@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu

